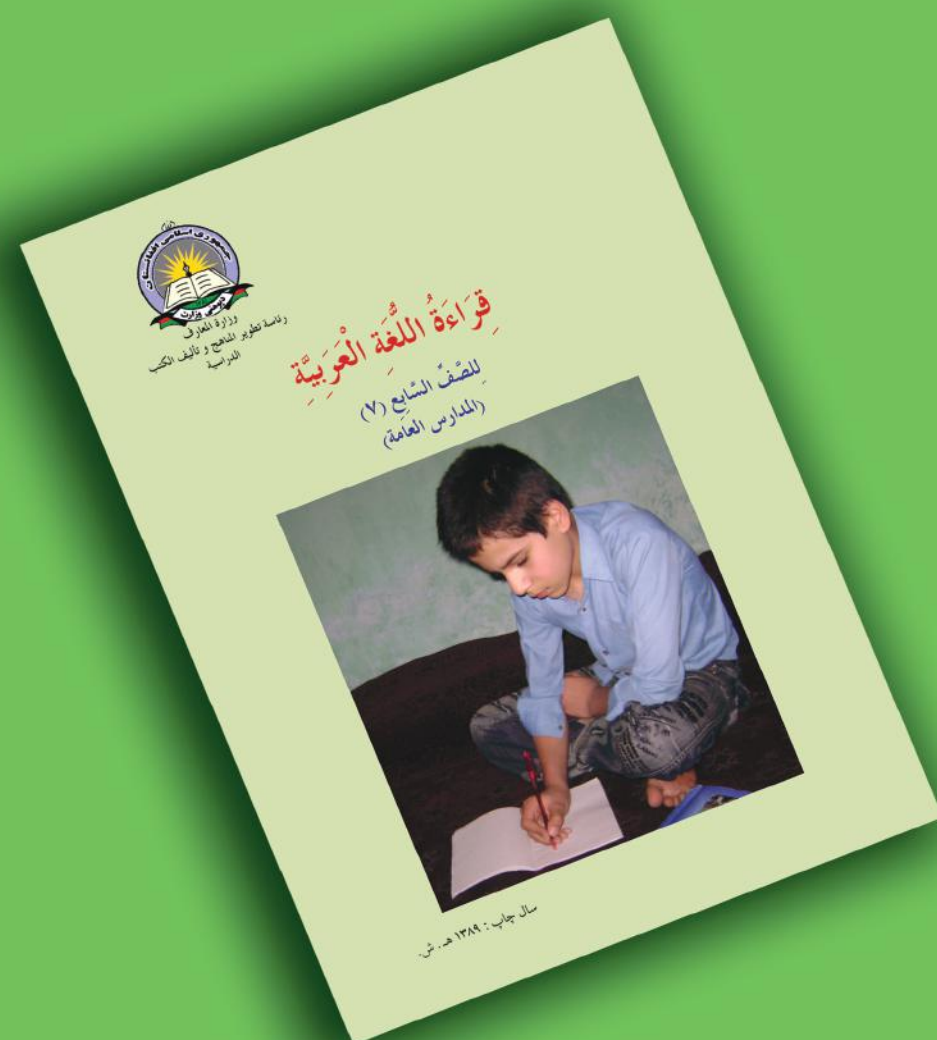

وزارت معارف
معینیت نصاب تعلیمی و تربیة معلم
ریاست عمومی انکشاف
نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

کتاب معلم رهنمای تدریس عربی صنف ۷

رهنمای تدریس عربی صنف ۷

کتاب های درسی مربوط وزارت معارف بوده،
خرید و فروش آن در بازار جداً ممنوع است. با
متخلفین برخورد قانونی صورت می گیرد.

سال چاپ: ۱۳۹۶ هـ. ش.

وزارت معارف

معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و

تربیه معلم

ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی

و تألیف کتب درسی

کتاب معلم

رهنمای تدریس زبان عربی

صنف هفتم

سال چاپ: ۱۳۹۶ ه. ش.

مؤلفان :

- محمد آصف کوچی
- عبدالسلام تائب
- سخی جان احمدزی
- فیضان الله آنس

ایدیت علمی و مسلکی :

- دکتور عبدالصبور فخری
- دکتور شاه ولی ادیب

ایدیت زبانی:

- پوهندوی عبدالرازق اسمر

کمیته دینی، سیاسی و فرهنگی:

- داکتر عطاء الله واحدیار مشاور ارشد وزارت معارف و رئیس نشرات.
- حبیب الله راحل مشاور وزارت معارف در ریاست انکشاف نصاب تعلیمی

کمیته نظارت:

- دکتور اسدالله محقق معین نصاب تعلیمی، تربیه معلم و مرکز ساینس.
- دکتور شیر علی ظریفی مسؤول پروژه انکشاف نصاب تعلیمی
- معاون سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

دیزاین : عنایت الله غفاری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی	دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې	هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی	د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو	د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، کوچردی	پامپریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي	هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلیري	لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به	لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر	وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

پیام وزیر معارف،

استادان و معلمان محترم،

تعلیم و تربیه اساس توسعه و انکشاف هر کشور را تشکیل می دهد و نصاب تعلیمی یکی از عناصر بنیادی تعلیم و تربیه می باشد که مطابق انکشافات علمی و نیازمندی های جامعه وضع می گردد. واضح است که انکشافات علمی و ضرورت های جامعه همواره در حال تطوّر و تغییر می باشد؛ بناءً لازم است نصاب تعلیمی نیز به صورت علمی و دقیق مطابق ایجابات عصر و زمان انکشاف نماید. البته نباید نصاب تعلیمی تابع تغییرات سیاسی، نظریات و تمایلات اشخاص گردد.

کتاب رهنمای معلم که امروز در دسترس شما قرار دارد بنابر همین مشخصات تهیه و ترتیب گردیده و با تکیه بر میتوذهای جدید تدریس، فعالیت ها و مواد معلوماتی نیز در آن اضافه شده است که یقیناً برای فعال نگاه داشتن شاگردان در عملیه تدریس مفید و مؤثر می باشد.

امیدوارم محتویات این کتاب که با استفاده از روش های آموزش فعال تألیف و تدوین شده است، مورد استفاده شما استادان عزیز قرار گیرد. با استفاده از فرصت از اولیای محترم شاگردان تقاضا بعمل می آید تا در تعلیم و تربیه با کیفیت دختران و پسران خود همکاری متداوم نمایند، تا به این وسیله اهداف و آرزوهای نظام معارف بر آورده گردد و نتایج و دست آوردهای خوبی برای نسل جوان و کشور ما داشته باشد.

استادان و معلمان گرانقدر ما در تطبیق مؤثر نصاب تعلیمی رسالت و مسؤولیت بزرگ دارند. وزارت معارف همواره تلاش می نماید تا نصاب تعلیمی معارف مطابق اساسات و ارزشهای دین مبین اسلام، نیازمندی های جامعه و منافع ملی و وطن دوستی با معیار های جدید علمی ساینس و تکنالوژی انکشاف نماید. به منظور نیل به این مأمول بزرگ ملی از تمام شخصیت های علمی، دانشمندان تعلیم و تربیه کشور و اولیای محترم شاگردان تمنا دارم، تا با ارائه نظریات و پیشنهادات رهنمودی و سودمند خویش مؤلفان ما را در بهبود هرچه بیشتر تألیف کتب درسی و رهنماهای معلمان یاری نمایند.

از همه دانشمندانی که در تهیه و ترتیب این کتاب سهم گرفته اند، و نیز از مؤسسات محترم ملی و بین المللی و سایر کشورهای دوست که در تهیه و ترتیب نصاب تعلیمی جدید، طبع و توزیع کتب درسی و رهنماهای معلمان زمینه سازی و یا همکاری های مادی و معنوی نموده اند صمیمانه اظهار امتنان و قدردانی نموده تداوم همکاری های شان را آرزو می نمایم.

و من الله التوفیق

دکتور اسدالله حنیف بلخی

وزیر معارف

فهرست

۲	فصل اول.....
۲	اهداف و روشهای تعلیم و تربیه .....
۵	معرفی برنامهٔ درسی صنف .....
۱۰	چک لیست ارزیابی مبتنی بر عملکرد.....
۱۰	نمونهٔ چک لیست اندازه گیری برای عملکرد شاگردان در دروس علوم دینی.....
۱۱	نمونه چک لیست اندازه گیری مهارتهای ارتباطی.....
۱۲	لوازم اجرایی برنامهٔ درسی علوم دینی و زبان عربی.....
۱۲	۱- وسایل کمک آموزشی مورد نیاز .....
۱۲	الف: صلاحیت های عمومی.....
۱۳	فصل دوم .....
۱۴	پلان سالانهٔ مخصوص ولایات سردسیر .....
۱۴	پلان سالانه مخصوص ولایات گرمسیر .....
۱۵	صفات معلم خوب .....
۱۶	درس اول (بخش اول) .....
۱۸	درس اول .....
۲۰	درس دوم (بخش اول) .....
۲۲	درس دوم (بخش دوم) .....
۲۴	درس سوم (بخش اول) .....
۲۶	درس سوم (بخش دوم) .....
۲۸	درس چهارم (بخش اول) .....
۳۰	درس چهارم (بخش دوم) .....
۳۱	درس پنجم (بخش اول) .....
۳۳	درس پنجم (بخش دوم) .....
۳۵	درس ششم (بخش اول) .....
۳۷	درس ششم (بخش دوم) .....
۳۹	درس هفتم (بخش اول) .....
۴۱	درس هفتم (بخش دوم) .....
۴۳	درس هشتم (بخش اول) .....
۴۵	درس هشتم (بخش دوم) .....
۴۷	درس نهم (بخش اول) .....
۵۰	درس نهم (بخش دوم) .....
۵۲	درس دهم (بخش اول) .....

۵۵	درس دهم (بخش دوم)
۵۷	درس یازدهم (بخش اول)
۵۹	درس یازدهم (بخش دوم)
۶۱	درس دوازدهم (بخش اول)
۶۳	درس دوازدهم (بخش دوم)
۶۵	درس سیزدهم (بخش اول)
۶۷	درس سیزدهم (بخش دوم)
۷۰	درس چهاردهم (بخش اول)
۷۳	درس چهاردهم (بخش دوم)
۷۵	درس پانزدهم (بخش اول)
۷۸	درس پانزدهم (بخش دوم)
۸۰	درس شانزدهم (بخش اول)
۸۲	درس شانزدهم (بخش دوم)
۸۴	درس هفدهم (بخش اول)
۸۶	درس هفدهم (بخش دوم)
۸۸	درس هیجدهم (بخش اول)
۹۰	درس هیجدهم (بخش دوم)
۹۲	درس نوزدهم (بخش اول)
۹۴	درس نوزدهم (بخش دوم)
۹۶	درس بیستم (بخش اول)
۹۸	درس بیستم (بخش دوم)
۹۹	درس بیست و یکم (بخش اول)
۱۰۱	درس بیست و یکم (بخش دوم)
۱۰۲	درس بیست و دوم
۱۰۴	درس بیست و سوم (بخش اول)
۱۰۶	درس بیست و سوم (بخش دوم)
۱۰۸	درس بیست و چهارم (بخش اول)
۱۱۰	درس بیست و چهارم (بخش دوم)
۱۱۲	درس بیست و پنجم (بخش اول)
۱۱۴	درس بیست و پنجم (بخش دوم)
۱۱۶	درس بیست و ششم (بخش اول)
۱۱۸	درس بیست و ششم (بخش دوم)
۱۲۰	درس بیست و هفتم (بخش اول)

۱۲۲	درس بیست و هفتم (بخش دوم)
۱۲۴	درس بیست و هشتم (بخش اول)
۱۲۶	درس بیست و هشتم (بخش دوم)
۱۲۸	درس بیست و نهم (بخش اول)
۱۳۰	درس بیست و نهم (بخش دوم)
۱۳۲	درس سی ام (بخش اول)
۱۳۴	درس سی ام (بخش دوم)
۱۳۶	درس سی و یکم (بخش اول)
۱۳۸	درس سی و یکم (بخش دوم)
۱۴۰	درس سی و دوم (بخش اول)
۱۴۲	درس سی و دوم (بخش دوم)

مقدمه

رهنمای معلم کتابی است که معلمان را در اجرای دقیق برنامه درسی در صنف رهنمایی میکند و ایشانرا با اهداف عمومی تعلیم و تربیت، روشهای تدریس، شیوه های ارزیابی و برنامه تدریس آشنا می‌سازد.

این رهنما در دو فصل تنظیم شده است. فصل اول در مورد اهداف تعلیم و تربیه، روشهای تدریس و شیوه های ارزیابی می‌باشد که معلمان عزیز را با مقاصد تعلیم و تربیه و رسالت شان به حیث آموزگاران آشنا می‌سازد، آنها یاد میگیرند که اهداف نظام آموزش و پرورش کشور عزیز ما افغانستان در ساحات مختلف اعتقادی و اخلاقی، علمی و آموزشی، فرهنگی و هنری، مدنی و اجتماعی و اقتصادی چه مقاصدی را دنبال میکند. موضوعات درسی مختلف، برای تحقیق این اهداف طراحی شده است و معلمان در صنوف مختلف باید تلاش کنند که از طریق ارائه محتوا و روشهای جذاب تدریس زمینه تحقق این اهداف را فراهم کنند.

معلمان عزیز با اهمیت موضوعات درسی، اهداف کلی آموزش هر درس، محتوای برنامه (مضامین آموزشی)، نحوه ارتباط طولی موضوعات آموزشی در صنوف مختلف، روشهای تدریس و شیوه ارزیابی از معلومات و مهارتهای شاگردان و لوازم اجرایی برنامه درسی بیشتر آشنا میشوند. روشهای تدریسی که در هر رهنما معرفی شده است، متناسب با موضوع درسی است، برای مثال روشهای تدریس توصیه شده در درس سیرت یا فقه با آموزش زبان مادری فرق میکند. وجه اشتراک این روشها تأکید آنها بر فعال بودن شاگردان در جریان یادگیری تحت هدایت معلم است.

فصل دوم این رهنما به برنامه ریزی سالانه (پلان سالانه) برای مناطق سردسیر و گرمسیر، نحوه تدریس هر درس (پلان روزانه) و منابع و مآخذی که برای تألیف رهنما از آنها استفاده شده اختصاص یافته است. اعتقاد نویسنده گان این رهنما بر این بوده است که معلمان گاه بدلیل نداشتن وقت کافی ممکن است که فرصت تهیه پلان روزانه را نداشته باشند و یا اینکه هر کدام استنباط های خاصی از اهداف درس داشته باشند، در نتیجه روش تدریس آنها با یکدیگر فرق میکند. به منظور سهولت در کار معلمان پلان های تدریس به گونه ای نوشته شده است که نیاز آنها را در تدریس و اجرای برنامه به خوبی تأمین میکند. لازم به ذکر است که شیوه تدریس توصیه شده مانع از آن نیست که معلمان محترم نتوانند از روشهایی که خود در طی سالها تدریس، اثرات یادگیری آن را تجربه کرده اند، استفاده نکنند و آنها را کنار بگذارند. بدون شک بهترین روش تدریس، روشی است که در آن یادگیری درس انجام شود و شما معلمان محترم احساس رضایت را در چهره شاگردان ببینید.

قسمت دیگری از پلان روزانه به پاسخ های متن درسها، و سؤالات پایانی درس و یا فصل اختصاص داده شده است. به منظور توسعه دانش معلمان در هر پلان درسی معلومات اضافی برای آنها آورده شده است.

بدون شک این رهنماها خالی از اشکال نیست. معلمان ارجمند با ارسال نظرات خود به مرکز نصاب تعلیمی میتوانند به بهتر شدن این رهنماها کمک کنند.

در پایان موفقیت همه معلمان عزیز را در تربیت افراد صالح و با ایمان و مسؤول در برابر کشور عزیز ما افغانستان از خداوند متعال خواهانیم.

فصل اول

اهداف و روشهای تعلیم و تربیه

اهمیت تعلیم و تربیه و رسالت معلمی:

برتری انسان بر حیوانات و حتی بر همه مخلوقات به سبب علم و تربیه نیک وی است، قرآن کریم در مورد فضیلت علم می فرماید: (قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ) (الزمر: ۹). بگو آیا آنانی که می دانند و آنانی که نمی دانند برابر اند؟ تنها خردمندانند که پند پذیراند.

تعلیم عبارت از انتقال معلومات و تجارب بشری به شاگردان و تربیه ایجاد ذهنیت و روش خاص در آنها به واسطه اقناع و پند مکرر است.

فایده تعلیم زمانی آشکار می گردد که در عمل پیاده شود، ذهنیت مطابق حقایق را ایجاد کند و بر روش مصلحت آمیز و مفید بانجامد.

انسان از محیط متأثر می شود و قابلیت پذیرش تربیه خوب و بد هر دورا دارا است، در حدیث شریف روایت است: «هر نوپیدا به فطرت سلیم تولد می شود، پدر و مادر (محیط) وی را یهودی، نصرانی و مجوسی می سازند.»

در قرآن کریم به اهمیت و فواید تربیت صراحتهای آمده، خداوند متعال می فرماید: (فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَى) (الأعلى: ۹). (بار بار) یاد آوری کن، یقیناً که یاد آوری فایده می رساند. پس تعلیم و تربیه متناسب، مفید و هدف مند استعداد های بشر را در عرصه های مختلف علوم دینی، طبیعی و اجتماعی، رشد و توسعه می دهد، و ملت را قادر می سازد تا یک مشیت، متراحم و متعاطف بر مشکلات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی غالب آید و با عزت و وقار زیر پرچم استقلال با ملت های جهان زنده گی کند و قومی که اهمیت تعلیم و تربیه را نادیده بگیرد ناتوان می گردد و شعارهای مغایر با واقعیت های عینی جز عار و تمسخر دیگران، هیچ سودی برایش نمی رساند.

چون معلم مجری بخش اعظم پروسه تعلیم و تربیه است پس رسالت گران و بس مقدسی دارد، زیرا یگانه راه دگر گونی مثبت تعلیم و تربیه است، رسولان الهی که بهترین ابنای بشر اند، وظیفه ایشان فقط تعلیم و تربیه انسانها و رهنمایی به صراط المستقیم خدا بود.

از همین جهت معلم والای بشریت حضرت محمد صلی الله علیه وسلم وظیفه خود را در معلمی حصر نموده می فرماید: (إِنَّمَا بُعِثْتُ مُعَلِّمًا) من فقط معلم مبعوث شده ام.

چون علوم بخش های متعددی دارد، فراگیری همه آنها که نیازهای جامعه بشری را مرفوع می سازد طبق اهمیت و مبرمیت از واجبات کفای به حساب می روند، بناءً معلم و متعلم خیر، از نگاه اسلام در کار دین مشغول اند، زیرا وجبیه دینی خود، در رفع نیازمندی های جامعه و قیام بر مصالح آنها را انجام می دهند، پس عمل ایشان صواب است و اگر اخلاص و طلب اجر خداوندی با آن یکجا شود هر دو شرط عمل صالح (صواب بودن و اخلاص) را دارا می شود، واز موفقیت دنیا و آخرت بهره مند می گردند.

اهداف عمومی تعلیم و تربیه در افغانستان:

اهداف عمومی تعلیم و تربیه در افغانستان با در نظر داشت جامعه افغانی و انکشاف همه جانبه علم و دانش در جهت آموزش و پرورش قرار ذیل اند:

الف: اهداف اعتقادی و اخلاقی

- تقویۀ ایمان و باور به همه چیزهای مؤمن به.
- توسعه بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.
- ایجاد روحیۀ خود شناسی به منظور خدا شناسی.
- تقویۀ روحیۀ اعتماد به نفس و التزام به سجایای اخلاقی.
- ایجاد روحیۀ نظم و دسپلین و رعایت ارزشهای قانونی.
- تقویۀ روحیۀ درک مسؤولیت در برابر ارزشهای تعلیمی، تربیتی، و اجتماعی.

ب: اهداف علمی و آموزشی:

- در نتیجهٔ پروسه های آموزشی نصاب تعلیمی شاگردان اهداف علمی و آموزشی زیر را کسب می نمایند.
- کسب و تقویۀ مهارت های آموزشی از قبیل: شنیدن، سخن گفتن، خواندن، به کار بردن اعداد و حسن خط در زبان های رسمی و خارجی.
  - آموختن مهارت های آموزشی: انکشاف استعدادها برای ارزیابی خودی در مراحل آموزش و نتایج حاصله از آن.
  - تقویۀ قابلیت تفکر، تعمق، مطالعه، تحقیق و ابتکار در زمینه های علمی، فرهنگی و فنی.
  - آموزش علوم، فنون تکنالوژی معاصر مهارت های فردی و اجتماعی مورد نیاز.
  - کسب مهارتها جهت حل معضلات و پرابلم های فردی و اجتماعی.

ج: اهداف فرهنگی و هنری:

- شناخت فرهنگ و هنر (صنایع دستی، سوزن دوزی خامکدوزی، بافت، مهندسی، رسامی، خطاطی، نقاشی و هنر های سالم جهانی و نیز پرورش و رهنمای ذوق و استعداد های هنری و زیبایی شناسی.
- آگاهی از تاریخ، فرهنگ و تمدن ملی و اسلامی افغانستان و جهان.
- حفظ اصالت و انکشاف فرهنگ، آداب و سنن پسندیدهٔ جامعه افغانستان.
- انکشاف مهارت های هنری از طریق تمرین و فعالیت های انفرادی و جمعی.

د: اهداف مدنی و اجتماعی:

- تعقیب اهداف ذیل در انکشاف موقف شاگردان بحیث اعضای فامیل یک محل یا منطقه، جامعه ملی و بین المللی کمک خواهد کرد.
- تقویۀ روحیۀ حفاظت از نوامیس دینی و ملی، تحکیم روابط خانواده بر اساس تساوی حقوق و اخلاق اسلامی.
  - تقویۀ روحیۀ برادری، تعاون، صلح، عدالت اجتماعی، همبستگی ملی و بین المللی.
  - انکشاف حس خیر خواهی و ارتقای فضایل اخلاقی ضدیت با جنگ های نامشروع و مبارزه با مواد مخدر.
  - تقویۀ روحیۀ احترام به قانون و رعایت آن، حمایت از حقوق همگانی بدون در نظر داشت قوم، جنس، سن، موقف اقتصادی، اجتماعی و وابستگی سیاسی و امثال اینها.
  - ایجاد روحیۀ مشارکت در فعالیت های دینی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی.

- ایجاد روحیه حل مسالمت آمیز اختلافات و برخوردها بطور صلح آمیز و سازنده.
- ایجاد روحیه فرهنگ شکیبایی و تفاهم.
- تقویه روحیه استفاده از تجارب و دستاوردهای علمی و تخیلی جامعه بین المللی.
- تقویه روحیه احترام به کرامت انسانی و اساسات حقوق بشر.
- رشد انکشاف روحیه احترام به مقام انسانی زن و حمایت از حقوق آنان.
- تقویه روحیه رعایت بزرگان، همسایه گان شهروندان با موازین جامعه مدنی.
- درک ضرورت انکشافی و اقتصادی جامعه و ارتباط آن با اقتصاد خانواده.
- درک ارزش و اهمیت کار و تقویه روحیه اشتغال در مشاغل مفید.
- ایجاد روحیه صرفه جویی و قناعت، و پرهیز از اسراف و تجمل گرایی.
- شناخت منابع اقتصادی کشور و شیوه های مناسب استخراج و استفاده از آنها و پرورش روحیه حراست از بیت المال.

اهداف عمومی دوره متوسطه از صنف (۷ - ۹):

- شاگردانیکه دوره ابتدائیه را موفقانه سپری نمایند طبق خواش شامل این دوره میشوند.
- هدف کلی این دوره مسیرهای مختلف زنده گی مطابق با استعداد و علاقه شاگردان و با در نظر داشت ضرورت ها و امکانات کشور می باشد، اهداف این دوره را قرار ذیل میتوان در نظر داشت:
- ۱ - تقویت دستاوردهای تعلیمی و تربیتی دوره های گذشته و آماده گی برای دوره بعدی.
  - ۲ - توسعه معلومات و تعمق در مسایل دینی، اخلاقی و مبانی اعتقادی و آشنایی مزید به دانش اسلامی.
  - ۳ - انکشاف روحیه خود شناسی به منظور معرفت بیشتر به خداوند جل جلاله.
  - ۴ - تشخیص استعدادهای شاگردان در رشته های مختلف درسی.
  - ۵ - گسترش معلومات و انکشاف حس کنجکاوی شاگردان در باره محیط زیست، قوانین طبیعت، علوم و تجارب پیشرفته بشری که با مفاهیم، وسایل و اساسات ساینس استوار باشد.
  - ۶ - انکشاف متوازن آموزش زبانهای رسمی کشور، تقویه زبانها مادری و زبانهای خارجی و انکشاف سویه علمی شاگردان در افاده مرامها به صورت تحریری و شفاهی.
  - ۷ - انکشاف روحیه اخوت، تعاون، صلح و همبستگی ملی، ضدیت با جنگ های نا مشروع، قتل، خشونت، شکنجه، هراس افگنی و مبارزه با مواد مخدر و نفی انواع تبعیض و تعصب و سمت دهی شاگردان در راستای رقابت های سالم در کار های شایسته.
  - ۸ - رشد مهارتهای تصمیم گیری شاگردان برای انتخاب شغل مطابق با ذوق، علاقه و استعدادهای آنها.
  - ۹ - پرورش روحیه مسؤولیت پذیری و انکشاف معلومات شاگردان در فعالیتهای دینی، فرهنگی و اجتماعی.
  - ۱۰ - پرورش علاقه شاگردان به کار وسیعی در جهت فراهم ساختن زمینه های علمی آن.
  - ۱۱ - انکشاف مهارتهای سنجش خودی در مراحل آموزشی.
  - ۱۲ - مواظبت از صحت جسمی خویش.

معرفی برنامه درسی صنف

ارزش آموزش زبان عربی و علوم دینی در دوره متوسطه

وزارت معارف و وظیفه خویش می داند تا فرزندان این کشور را چنان پرورش دهد که به حیث انسانهای متدین، آگاه و متمدن عرض وجود نمایند. این کار ایجاب می نماید که دانش آموزان عزیز ما در جریان دوره های آموزشی خود، در کنار دانش های علوم دینی و زبان عربی، با علوم اجتماعی، ریاضیات و ساینس نیز آشنا شوند.

دانستن علوم دینی و زبان عربی از یک سو دانش آموزان را با میراث فرهنگی اسلامی، علمی، ادبی و سیاسی و دیگر مفاخر تاریخی کشور شان آشنا می سازد و به آنها هویت دینی می بخشد، و از دیگر سو ذهن شاگردان جست و جوگر را به تجزیه و تحلیل پیرامون ارزشهای اسلامی پیوند می دهد. کما آن که به آن ها می فهماند که زبان های ملی ما در بسیاری موارد از جمله در عرصه واژه سازی و وضع اصطلاحات به زبان عربی نیاز شدید دارد.

در جهان امروز بر هر انسانی لازم است که در کنار کسب دانش عمیق و سازنده پیرامون نظریات، معتقدات، مذاهب، فرهنگ و زبان های موجود در کشورش با نظریات، معتقدات و مشخصات دینی و سیاسی مناطق و کشور های مختلف جهان نیز آشنایی داشته باشد، تا بتواند در فضای صلح و همزیستی و در پرتو اصول و اساسات اسلامی زنده گی خود را بسر برد. تنها آشنایی با فرهنگ اسلامی و دانستن زبان عربی می تواند ضروریات و خواست های فوق را بر آورده سازد. از لازمه دانستن زبان عربی آن است که دانش آموز با سیرت پیامبر، تاریخ انتشار اسلام، فرهنگ اسلامی و دیگر شاخه های دانش های دینی آشنایی پیدا کند. دانستن زبان عربی برای دانش آموزان ما این فرصت را مهیا می گرداند که زبان های ملی خود را به طور دقیق فهم نمایند؛ زیرا که خلیها از واژگان مستعمل در زبان های ملی ما بر گرفته از زبان عربی می باشند. این علاوه بر آن که شمار زیادی از علوم ادبی و دینی از جمله اصطلاحات صرف و نحو، و علوم بلاغت، عروض و قافیه، اصول فقه و امثال آنها به طور مستقیم از زبان عربی برگرفته شده اند.

جامعه ما بر اساس پیوند های یاد شده با زبان عربی نیاز دارد که جوانان و کودکان خود را با زبان عربی بیشتر آشنا گردانند. این امر الزام می دارد که کودکان و نو جوانان قادر شوند که در زندگی روز مره خود به زبان عربی تعبیر نمایند. به همین منظور در تدوین کتب زبان عربی و روش های تدریس آن از میتود هایی استفاده صورت گرفته که اهداف بالا را تحقق بخشد.

اهداف آموزش زبان عربی:

از اهداف فراگیری زبان عربی آن است که دانش آموزان ما با متون دینی آشنایی پیدا کنند؛ زیرا که اکثر مطلق منابع دینی مخصوصا متون مقدس دین مانند قرآن کریم و احادیث پیامبر — صلی الله علیه وسلم — به زبان عربی می باشند. شاگردان ما زمانی می توانند که اسلام و فرهنگ اسلامی را درست فهم نمایند که قادر به استفاده مستقیم از منابع دینی مان باشند. استفاده مستقیم از منابع دینی جز با دانستن زبان عربی امکان پذیر نیست. گذشته از آن که کشور ما با کشور های عربی روابط تاریخی، اعتقادی، دینی و تجارتی جدایی ناپذیر دارد، و ما به نگهداری و استحکام این روابط نیازمند هستیم.

روشهای تدریس در آموزش زبان عربی:

روشهای تدریس نصاب تعلیمی زبان عربی، مانند سایر رشته ها متنوع بوده ولی مضمون زبان عربی استراتیژی های خصوصی را دارد که با محتوای موضوعات ، وبا شرایط افغانستان و سطح علمی شاگردان آن متناسب می باشد. این استراتیژی ها بر این اصل استوار است که تعلیم بر محور شاگرد می چرخد و معلم تنها کار تعلیم را تسهیل می کند. تعلیم صحیح نیازمند استراتیژی های گوناگونی است که باید با محتوای مضمون متناسب باشد. مهمترین این استراتیژی ها عبارتند از:

۱- جستجو و حل مسأله

حل مسأله یک استراتیژی است که سؤالات اساسی ای را مطرح می کند و شاگردان باید جواب دهند و حل آنها را بیابند. شاگردان این کار را باید از طریق تفحص معلومات و حقایق در مراحل زیر انجام دهند. تعیین مسأله انتخاب نمونه، فرضیه سازی، گردآوری بیان، راه حل های ذهنی یا طرح حل مسأله، جمع آوری بیانات و تحلیل نتیجه گیری از بیانات، اظهار نظر با دقت بیشتر. معلم می تواند از این استراتیژی در خلال ارائه مسایل (دینی، اجتماعی ، اقتصادی و محیطی) استفاده کند و شاگردان را به چند گروپ تقسیم نماید تا در باره راه حل های ممکن بحث کنند، معلم باید شاگردان را کمک کند و منابع لازم را در اختیار آنها قرار دهد، عملیات تعلیم و تربیه را تنظیم نماید، آنها را تشویق نماید تا از مهارتهای خود در بحث و جستجو استفاده کنند.

۲ - تحلیل متن

از این استراتیژی در تدریس مضمون زبان عربی ، تفسیر، حدیث، فقه، سیرت، میراث و اخلاق استفاده می شود، این استراتیژی شامل مراحل زیر است: معلم در ابتدا متن را یک یا دو بار به طور نمونه بی می خواند و بعدا آن را فقره به فقره بالای شاگردان تکرار می نماید تا از درست خواندن آنها مطمئن گردد. به شاگردان یک فرصت کوتاه می دهد تا متن را بخوانند و روی سؤالاتی که مطرح می شود فکر کنند. معلم در جریانی که شاگردان متن را خاموشانه می خوانند کلمات مشکل آن را روی تخته می نویسد و بعد در یک فضای مناقشوی جملات و مفاهیم متن را توضیح می دهد. معلم و شاگردان در مباحثه گروپی روی جوابها و مطالب متن و ارتباط دادن آن با مسائل زندگی کار می کنند.

۳ - فراگیری فعالیت

در این نوع آموزش معلم شرایط آموزشی مناسبی را فراهم می سازد که شاگردان فعالیت های مناسبی را به دقت انجام دهند. معلم هنگام فعالیت شاگردان باید موارد ذیل را مراعات نماید. تفاوت های فردی میان شاگردان، فعالیت های مناسب و هدفمند، و تمرکز به مهارتهای عالی فکری. به مثال ذیل توجه فرمایید:

- حج رکن پنجم اسلام است. چند فرض دارد ؟ اماکنی را که در آن این فرایض انجام می یابد نام بگیرید.

۴ - استراتیژی تدریس مستقیم

زمانی از این روش استفاده می شود که معلم بخواهد مطالب را با استفاده از روش بیان و گفتگو ارائه کند. در این روش نقش اساسی را معلم ایفا می کند.

این روش برای تدریس موضوعات سیرت النبی ﷺ (مانند غزوه بدر) مناسب است.

معلم می‌تواند از این روش برای تدریس مفاهیم و رسیدن به تعمیم استفاده کند.

۵ - استراتژی کار گروهی

در این روش شاگردان به چند گروه چهار تا شش نفری تقسیم می‌شوند، این روش شاگردان را به آموزش فعال از طریق گوش دادن صحیح و مهارت‌های بحث و گفتگو تشویق می‌کند، در این روش شاگردان هر گروه برای رسیدن به اهداف مشترک با یکدیگر کار می‌کنند. معلم می‌تواند از برخی وسایل کمک به شاگردان استفاده کند. از روش کار گروهی میتوان در انجام تحقیقات ساده، ترسیم نقشه اجرای یک نمایشنامه و غیره استفاده کرد.

۶ - روش بازی نقش

این روش از روشهای مهم آموزش فعال به شمار می‌رود در این روش از شاگردان خواسته می‌شود که نقش‌های معینی را که در زنده گی واقعی وجود دارد بازی کنند معلم باید به هر یک از شاگردان بگوید که چه نقشی را ایفا کنند. معلم با همکاری شاگردان موضوع را مشخص می‌کند و افراد را برای ایفای نقش‌های معینی انتخاب می‌کند. مثلاً معلم می‌خواهد که خرید و فروش را به واسطه شاگردان تمثیل کند. در این صورت یکی از شاگردان را برای نقش بایع، دیگری را برای نقش مشتری و سومی را برای نقش بیع مزایده (بازار تیزی) تعیین می‌کند و تمثیل را انجام می‌دهد.

۷ - روش تمرین

تمرین یکی از فنونی است که از قدیم در امر آموختن به کار رفته است. امروز که هدف‌های تربیتی در حیطه‌های دانشی ذهنی و مهارتی تنظیم می‌شود، مسئولیت معلم در دادن تمرین‌های مناسب به متعلم بیشتر می‌شود. تمرین انواع مختلفی دارد؛ مانند: تمرین تکراری، تمرین استنباطی، تمرین‌های چند جوابه، خانه خالی معلوماتی از تمرینهای عملی می‌توان برای کسب مهارت در خواندن نقشه‌های تاریخی و جغرافیایی، و غیره استفاده کرد.

۸ - روش توضیحی

روش توضیحی عبارت است از انتقال مستقیم اطلاعات به متعلمین با استفاده از مطالب چاپی، تشریح درس و سایر رسانه‌ها، در این روش معلم مفاهیم و موضوعات درسی را برای شاگردان عرضه می‌کند، از جمله محاسن روش توضیحی این است که میتوان مجموعه کامل از حقایق، اصول و مفاهیم را به شیوه منسجم به متعلمین آموخت، از محدودیت‌های این روش آن است که شاگرد مطالب حاضر و آماده را دریافت می‌کند و درک‌کشف حقایق فعال نمی‌باشد. این روش در صورتی که با سایر روشها بکار برده شود موثر خواهد بود. در آموزش بسیاری از مفاهیم علمی می‌توان از روش توضیحی استفاده کرد.

۹ - روش مباحثه گروهی

روش مباحثه یکی از کهن‌ترین روشهایی است که در طول تاریخ تعلیم و تربیه به کار رفته است. در روش مباحثه گروهی، معلم ابتدا شاگردان را به چند گروه تقسیم می‌کند برای هر گروه موضوع را مشخص می‌کند و از شاگردان می‌خواهد تا در باره آن بحث کنند در پایان یک نفر از اعضای گروه نتیجه را به اطلاع سایر شاگردان می‌رساند. بحث گروهی روشی است که به افراد فرصت می‌دهد تا نظریات، عقاید و تجارب خود را با دیگران در میان بگذارند اگر معلم در بحث گروهی نظارت نکند ممکن است که وقت گروه‌ها صرف صحبت‌های بی‌فایده شود. از این روش می‌توان در آموزش موضوعات اجتماعی، قضاوت در مورد عملکرد قهرمانان تاریخی و یا مسایل مربوط راویان مشهور حدیث، پیرامون تقویت محاوره و گفتگو استفاده کرد.

۱۰ - روش واحد کار (پروژه‌بی)

روش واحد کار مستلزم بررسی، جمع‌آوری اطلاعات و یافتن راه حل، مطالعه و انجام کار عملی است. این روش معمولاً در خارج از مکتب صورت می‌گیرد در این روش معلم موضوعی را با توجه به علایق شاگردان انتخاب می‌کند و از آنها

می‌خواهد که در مورد آن به جمع آوری اطلاعات و یا انجام یک فعالیت بپردازند؛ بطور مثال جمع آوری سنگ ها برای عملیۀ رجم جمرات در تدریس فقه، تهیۀ عکس از مناظر به کمک دوربین، مطالعه بنای تاریخی، تهیۀ نقشه غزوه از غزوات رسول الله علیه الصلاة و السلام و مطالعه در بارۀ یک موضوع دینی، اجتماعی و غیره.

۱۱ - سیر علمی

سیر علمی یک فعالیت تجربی خارج از مکتب است و بیرون از صنف صورت می‌گیرد. مثلاً باز دید از مساجد و اماکن تاریخی و اسلامی مانند مکه مکرمه، مدینه منوره و بیت المقدس و یا کتابخانه و موزیم آثار اسلامی و غیره .

۱۲ - روش پرسش و پاسخ

روش سؤال و جواب فنی است که میتوان از آن در تدریس کلیه دروس استفاده کرد. به خصوص در زمانی که معلم می‌خواهد توجه شاگردان را به تفکر در بارۀ یک مفهوم جدید جلب کند، از این روش استفاده می‌کند.

این فن ممکن است که برای مرور مطالبی که قبلاً تدریس شده است برای ارزیابی از میزان آموخته های شاگردان مورد استفاده قرار گیرد.

انواع سؤالهایی که معلم میتواند آنها مطرح کرد، میتوان آنها را قرار شرح زیر خلاصه کرد:

۱ - سؤالات یاد آوری.

مثال: فرق میان جمله کامل و جمله ناقص چیست؟

۲ - سؤالات مقایسه ای:

مثال: زندگی در یک روستا با زندگی در یک شهر چه تفاوت دارد؟

۳ - علت و معلول:

مثال: چرا باشندگان روستاها و شهرهای عقب مانده بیشتر شکار بیماری می شوند ؟

۴ - سؤالات توضیحی:

مثال: زکات را تعریف نمایید و مستحقین زکات کی ها اند ؟

۵ - سؤال برای خلاصه کردن.

مثال: سخنرانی وزیر معارف را در یک دقیقه خلاصه نمایید.

۶ - سؤال برای ذکر مثال:

مثال: کلمات زبان عربی سه قسم است، دو قسم آن را بیان نمایید ؟

۷ - تجزیه و تحلیل:

در وحدت و یک پارچگی چه فوائدی نهفته است و در اختلاف چه بدبختی هایی متوجه جامعه انسانی می گردد ؟

۸ - سؤال برای طبقه بندی:

مثال: طهارت مکان از جمله کدام فرائض نماز به شمار می‌رود ؟

۹ - سؤال برای نتیجه گیری:

مثال: اگر ما، در محیط زیست خویش از نهال شانی غفلت ورزیم چه مصایب را به بار می‌آورد ؟

روشهای ارزیابی از معلومات شاگردان

ارزیابی وسیله تشخیص میزان رسیدن به اهداف آموزشی است. ارزیابی تصویر روشنی از موفقیت روشها و فعالیتهای آموزشی به معلم میدهد. برای ارزیابی علوم دینی از روشهای مشابه با مضامین دیگر استفاده می‌شود.

از آنجاییکه ارزیابی یکی از مهمترین برنامه های تربیتی است، آموزش یک درس مستلزم آن است که از جمود (تلقین و حفظ معلومات) خارج شود و به فراگیری زنده (بحث و تحلیل، تفسیر، حل مسایل) تبدیل شود. برخی از مهمترین استراتژیهای ارزیابی به شرح زیر است:

روش استفاده از قلم و کاغذ

این روش که از آن در قلم و کاغذ استفاده میشود یکی از مهمترین استراتژی هایی است که قدرت شاگردان را در کار های مشخصی اندازه گیری می کند در این روش شاگردان به سؤالهای که به آنها داده می شود به صورت کتبی جواب می دهند. از این روش معمولاً در امتحانات چهارونیم ماهه و یا سالانه استفاده می شود. تا میزان فراگیری شاگردان برای دوره مشخصی ارزیابی گردد باید یاد آوری کرد که این نوع امتحان به حوزه شناختی و دانشی منحصر میماند.

روش ملاحظه (مشاهده):

در این روش معلم یا ملاحظه کننده تمامی حواس خود را متوجه شاگرد می کند تا او را در جای معین مراقبت نماید. هدف از مراقبت این است که معلوماتی در باره شاگرد به دست آورده شود تا از آنها برای ارزیابی مهارتها، سلوک و اخلاقیاتش استفاده شود، هنگام ملاحظه از وسایل مختلفی استفاده می شود؛ بطور مثال اندازه گیری گاهی عددی است و گاهی غیر عددی، بعد از آنکه معلم این اطلاعات را جمع آوری کرد باید آنها را به صورت کمی تحلیل کند تا نقاط قوت و ضعف شاگردان کشف شود در روش مشاهده از انواع چوکات های ارزیابی استفاده می شود.

چوکات های ارزیابی انواع مختلف دارد. برای مثال چوکات سنجش مهارت شاگردان در حل مسایل، چوکات سنجش عملکرد شاگردان چوکات سنجش مهارتهای ارتباطی. معلم به حیث مربی می تواند خود شخصاً در تهیه چوکات توجه کرده و بصفت مشاهد رفتار و عملکرد شاگردان اقدام کند.

به نمونه ای از چوکات ها که برای اندازه گیری مهارت شاگردان در حل مسایل به کار میرود، توجه نمایید:

چوکات ارزیابی مبتنی بر عملکرد

شماره	معیار	ضعیف (۱)	متوسط (۲)	خوب (۳)	عالی (۴)
۱	روش				
۲	مشخص کردن مسأله و تحلیل آن				
۳	ارایه				
۴	جمع بندی مطالب و تحلیل آنها				
۵	تصمیم گیری				

در این روش شاگرد باید آنچه را که در جریان زنده گی واقعی آموخته است، توضیح دهد، یا فعالیتی انجام دهد که مهارتهایش را نشان دهد. در این روش به معیارهایی مانند توضیحات شاگرد، انجام نقش یا رول، همکاری در گروه، انجام کار فردی و سایر فعالیت ها توجه میشود.

نمونه چوکات اندازه گیری برای عملکرد شاگردان در دروس علوم دینی

شماره	معیارها	متوسط	خوب	عالی
۱	با دوستانش با زبان فصیح و صحیح ارتباط برقرار میکند			
۲	از اصطلاحات و مفاهیم و محتوای مضامین علوم دینی استفاده می کند			
۳	به طرف همه شاگردان نگاه میکند			
۴	از شخصیت قوی و با نشاط برخوردار است			
۵	به سؤالات شاگردان با جرأت و اطمینان جواب میدهد			
۶	مفاهیم و اصطلاحات را تعریف میکند			
۷	عناصر مهم محتوا را تعیین میکند			
۸	از کتب علوم دینی مربوط به درس استفاده میکند			
۹	از مواد آموزشی متنوع به روش درست استفاده میکند			
۱۰	وظیفه محوله خود را در وقت معین انجام میدهد			

۳- چک لیست ارزیابی مهارت های ارتباطی

این روش برای اندازه گیری کسب مهارت های ارتباط با دیگران به کار گرفته میشود. نصاب مضامین دینی بر انکشاف مهارت های ارتباطی استوار است. در این استراتژی معلومات از جریان فعالیت های ارتباطی شاگرد، نحوه تفکر و روش او در حل مسایل، جمع آوری میشود. به مثال ذیل توجه کنید:

نمونه چوکات اندازه گیری مهارت های ارتباطی

شماره	مهارت های ارتباط	بلی	نخیر
۱	افکار ابتکاری را برای دیگران طرح میکند		
۲	وقتی که مطلب برایش روشن شود رأی دیگران را میپذیرد و از نظر خود دست بر میدارد		
۳	به اندیشه های دیگران ارج می گذارد		
۴	در کاری که به او سپرده شده، احساس مسئولیت میکند		
۵	با دیگران همکاری میکند		

توجه: بخشی از نمره صنفی شاگردان از طریق ملاحظه معلم از عملکرد شاگردان در صنف مشخص میشود. و بقیه آن به تصمیم اداره ارزیابی در وزارت معارف بستگی دارد.

لوازم اجرایی برنامه درسی علوم دینی و زبان عربی

۱- وسایل کمک آموزشی مورد نیاز

تخته سیاه، تباشیر، مارکر، کتاب رهنمای معلم، کتاب های مربوط به علوم دینی، کامپیوتر و اینترنت در صورت دسترسی، تصاویر و فلم های مستند و متعلق به مضامین سیرت النبی صلی الله علیه وسلم.

۲- انتظار از معلمین زبان عربی و علوم دینی

الف: توانایی های عمومی

داشتن لیسانس در علوم شرعی یا اقلأ فوق بکلوریا، آشنایی با مضمونیکه درس می دهد، آشنایی با مشخصات سنی و ذهنی شاگردان، آشنایی با روش های تدریس و شیوه های ارزیابی از دانسته های شاگردان علاقمند به شغل معلمی، داشتن صلاحیت اخلاقی

ب: توانایی های اختصاصی

آشنایی با برنامه درسی و شیوه های تدریس دروس مختلف علوم دینی

- توانایی در طراحی پلان یادگیری برای دروس مختلف

- توانایی اداره صنف های درسی

- توانایی استفاده از وسایل کمک آموزشی

۳- انتظار از مکتب

- فراهم کردن شرایط برای اجرای برنامه (تهیه کتب، رهنمای معلم و لوازم آموزشی)

- برقراری ارتباط منظم با والدین

- توجه به مصوبات وزارت معارف در اجرای برنامه زمانی

- نظارت بر عملکرد معلمان در صنف و رهنمایی معلمان

- ایجاد کتابخانه در مکاتب

- تهیه کتاب های مورد نیاز معلمان با همکاری خانواده ها

۴- انتظار از خانواده

- برقراری ارتباط با معلمین اطفال خود در مورد وضعیت تعلیمی شان

- با خبر بودن از پیشرفت درسی اطفال شان

- همکاری با اداره مکتب

فصل دوم

رهنمای تدریس

در فصل اول این رهنما شما معلمان گرامی با کلیات برنامه درسی، روش های تدریس و شیوه ارزیابی این برنامه آشنا شدید، در این فصل با پلان سالانه و روش تدریس هر درس آشنا خواهید شد.

پلان سالانه تدریس:

پلان سالانه تدریس به شما نشان می دهد که محتوای یک کتاب درسی را در طول یک سال تعلیمی چگونه تقسیم بندی کنید. در کشور ما شروع سال تعلیمی برای ولایات سردسیر و گرمسیر فرق می کند. در ولایات گرمسیر سال تعلیمی از اول خزان شروع می شود و دو هفته ماه جدی به امتحان اختصاص داده شده و در هفته آخر شاگردان به رخصتی می روند. در پایان ماه بهار یعنی جوزا، دو هفته اول به امتحان اختصاص داده شده و شاگردان به رخصتی می روند. اما در ولایات سردسیر سال تعلیمی از (پانزده حوت) آغاز می شود. امتحانات پایان نیم سال تعلیمی در دو هفته آخر ماه سرطان آغاز شده، شاگردان در دو هفته اول ماه اسد پس از امتحانات به رخصتی می روند. امتحانات پایان سال در دو هفته اول ماه قوس شروع می شود. و پس از آن شاگردان به رخصتی آخر سال می روند. طول سال تعلیمی در مجموع ۲۸ هفته است. برای تنظیم پلان سالانه تعداد صفحات کتاب درسی را بر عدد ۲۸ تقسیم می کنیم. عدد بدست آمده نشان می دهد که شما معلم عزیز در هر هفته چند صفحه کتاب درسی را باید تدریس کنید.

پلان سالانه مخصوص ولایات سردسیر

فصل	ماه	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم
بهار	حمل				
	ثور				
	جوزا				
تابستان	سرطان			امتحانات	امتحانات
	اسد	رخصتی	رخصتی		
	سنبله				
خزان	میزان				
	عقرب				
	قوس	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی

پلان سالانه مخصوص ولایات گرمسیر

فصل	ماه	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم
خزان	میزان				
	عقرب				
	قوس				
زمستان	جدی	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی
	دلو				
	حوت				
بهار	حمل				
	ثور				
	جوزا	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی

صفات معلم خوب

۱. معلم باید دارای تقوی، دیانت و اخلاق حمیده باشد.
۲. معلم باید از خلوص نیت برخوردار باشد.
۳. معلم باید فروتن و متواضع باشد.
۴. معلم باید دارای عزم و اراده قوی باشد.
۵. معلم باید اعتماد به نفس داشته باشد.
۶. معلم باید دارای صلاحیت های علمی بوده و بر مضمونی که تدریس می نماید کاملاً مسلط باشد.
۷. معلم باید در میان شاگردان خود فضای صمیمیت را ایجاد نماید.
۸. معلم باید شکیبایی داشته و مشکلات را تحمل نماید.
۹. معلم باید به شاگردان دلسوز و مهربان باشد.
۱۰. معلم باید در مورد مشخصات شاگردان اطلاع داشته باشد.
۱۱. معلم باید به مسایلی که نمی داند اعتراف نماید.
۱۲. معلم باید نظافت و پاکیزه گی را رعایت نماید.
۱۳. معلم باید وجایب و مسؤولیت های دینی و ملی خود را بجا آورده و برای شاگردان خود الگو و نمونه باشد.
۱۴. معلم باید به نظریات و آراء شاگردان گوش داده با دیدگاه های ایشان بردبارانه برخورد نماید.
۱۵. معلم باید با شاگردان روابط نیک و حسنه داشته باشد.
۱۶. معلم باید دارای زبان بلیغ و فصیح باشد.
۱۷. معلم باید درس را با دعاء آغاز و خاتمه بخشد.

درس اول (بخش اول)

عنوان : اقرأ

صفحه : ۱

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- کلمات را خوانده ، نوشته و معنا کرده بتوانند .
- حرکات کلمات را بشناسند .
- کلمات را حرکات (زیر ، زیر ، پیش) داده بتوانند .
- کلمات را بامعانی آن حفظ کرده بتوانند .
- جمله های متن درس را درست تلفظ کرده بتوانند .

معنای کلمات :

النافذة : کلکین   الصف : صنف درسی

المسطرة : خط کش   المكتب : میز تحریر

الكرسى : چوکی   المفتاح : کلید

روش تدریس : قرائت نمونه یی ، سؤال و جواب ، مشق و تمرین ، انفرادی و گروهی

مواد ممد درسی : کتاب ، تخته ، تباشیر و تصاویر

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	مقدمه : بعد از سلام و احوال پرسی ، و تعارف با شاگردان در ارتباط با کتاب صنف هفتم صحبت نموده معلومات لازم ارایه می نماید .	
۲۵ دقیقه	تولید انگیزه : کی می تواند بگوید که خواندن رابه عربی چه می گویند ؟ بعد از دریافت جواب ، عنوان درس را که (اقرأ) است روی تخته می نویسد ، درس با نام خدا (ج) آغاز می گردد . متن درس را برای شاگردان به طور نمونه یی وبه آواز مناسب می خواند وبعد از آن شاگردان درس را بعد از معلم تکرار می کنند ، سپس معلم بعد از اطمینان از درست خواندن شاگردان کلمات جدید درس را ، (واژه های مشکل) را معنا میکند ، سپس درس را بالای شاگردان به صورت انفرادی می خواند وبعد از آن به شاگردان هدایت میدهد تا کلمات را به صورت انفرادی هر کدام یک کلمه را روی تخته بنویسند . بعداً از شاگردان می خواهد تا کلمات را معنا کنند واگر شاگردان در معنا کردن کلمات مشکل داشتند ، معلم محترم خودش کلمات را معنا می کند . کلمات مشکل را توسط بعضی شاگردان ، روی تخته می نویسد و از شاگردان دیگری خواهد تا آن کلمات را حرکات (زیر ، زیر و پیش) بدهند و شاگردان دیگر آن را معنا می نمایند . معلم کلمات درس را بالای شاگردان تکرار می نماید .	درس را می خوانند . کلمات را روی تخته می نویسند . کلمات را به کمک معلم معنا می کنند .

شاگردان جواب می دهند	<p>۱۰ دقیقه</p> <p>ارزیابی:</p> <p>— کی می تواند چهار کلمه از کلمات درس را درست بخواند ؟</p> <p>- کی می تواند کلمات (کرسی و مفتاح) را معنا کند ؟</p> <p>- کی معانی کلمات درس را روی تخته مینویسد ؟</p>	
	<p>کارخانه گی: معلم محترم به شاگردان وظیفه میدهد تا کلمات درس را با معانی آنها در کتابچه های خود بنویسند .</p>	۵ دقیقه

درس اول (بخش دوم)

عنوان : إقرأ

صفحه : ۲ - ۴

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- کلمات را درست تلفظ بتوانند .
- کلمات را با معنای آن نوشته کرده بتوانند .
- کلمات درس را حفظ نموده و معنای آنرا بدانند.
- کلمات را با تصویرهای آن تطبیق داده بتوانند.
- کلمات جدید را از یاد نوشته بتوانند.

معنای کلمات :

حقیبة:	بکس دستی	سبورة:	تخته سیاه
کراسة:	کتابچه	ممسحة:	تخته پاک
تلمیذ:	شاگرد پسر	تلمیذة:	شاگرد دختر

روش تدریس : سؤال و جواب ، انفرادی و مسابقه یی .

مواد مورد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر، اشیای ماحول صنف و در صورت امکان تصاویر

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	مقدمه: بعد از اداي سلام و احوال پرسى با شاگردان ، تنظيم صنف و بررسى کارخانه گى، درس گذشته را ارزىابى مىکند . - کى مى تواند بگويد که کليد ، دروازه و کلکين را به عربى چه مىگويند ؟	
۳۵ دقیقه	توليد انگيزه: کى مى تواند از حروف (ا - ق - ر - أ) یک کلمه بسازد ؟ - بعد از در يافت جواب، عنوان درس جديد را که (إقرأ) است روى تخته مى نويسد و شاگردان را متوجه صفحه دوم کتاب هايشان مى سازد . - معلم محترم بخش دوم درس اول را به آواز بلند خوانده و از شاگردان مى خواهد که به طور دسته جمعى کلمات را پس از قرائت وى تکرار نمايند . - سپس معلم به شاگردان هدايت مى دهد که درس را خاموشانه مطالعه کنند . - معانى کلمات را بيان مى نمايد و بعد از آن درس را به صورت انفرادى بالای شاگردان خوانده و معنا مىکند . - معلم در مورد کلماتى که به (ة) ختم مى شوند به سويه شاگردان معلومات مىدهد . - کلمات حقیبة ، ممسحة و سبورة را بالای شاگردان روى تخته نوشته و معنا مى نمايد . همکارى و تشويق صورت مى گيرد	از حروف داده شده یک کلمه مى سازند . خاموشانه به درس گوش مىدهند . کلمات و معانى آنها را در کتابچه هاى خود مى نويسند . شاگردان در تمرين اول اسمها را با تصاویر آنها توسط پندل وصل مى کنند

	<p>- درجل تمرین اول با شاگردان همکاری نموده وبه آنها هدایت میدهد تا کلمات را توسط پنسل با تصویرمربوط آنها وصل نمایند .</p>	
شاگردان جواب می دهند	<p>ارزیابی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - کی می تواند متن درس را درست خوانده و معنای کند ؟ - کی می تواند کلمات ((تلمیذ)) و ((کراسه)) را روی تخته بنویسد ؟ - کی می تواند بگوید که تخته و تابشیر را به عربی چه میگویند ؟ 	
	<p>کارخانه گی :</p> <p>- تمرین دوم صفحه (۴) را برای شاگردان کارخانه گی بدهد .</p>	۵ دقیقه

درس دوم (بخش اول)

عنوان : (أ) ماهذا؟

صفحه : ۵

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- طریقه سؤال کردن با کلمه ((ما)) را بیا موزند .
- بتوانند از دو کلمه جمله بسازند .
- موارد استعمال درست اسمای اشاره ((هذا)) و ((هذه)) را بدانند .

معانی کلمات:

سریر : تخت خواب یا چپرکت   مهندس : مهندس یا انجنیر
رجل : مرد   أهذا؟ : آیا این؟

روش تدریس : سؤال و جواب ، تکرار و گروهی .

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تخته ، تباشیر ، اشیای ماحول و در صورت امکان تصاویر .

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند . - کلمات (حقیبة وسورة) را کی روی تخته نوشته می تواند ؟	
۲۵ دقیقه	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: - کی می تواند با استفاده از کلمه ((ما)) و ((هذا)) سؤال بسازد ؟ - بعد از دریافت جواب درست عنوان درس جدید را که ((ما هذا؟)) است روی تخته صنف می نویسد و شاگردان را متوجه صفحه (۵) کتاب های شان می نماید درس جدید به نام خدا (ج) آغاز می گردد . - درس جدید را با آواز مناسب و بارعایت حرکات برای شاگردان خوانده و معنا می کند و از شاگردان می خواهد که جملات را بعد از خواندن وی به آواز بلند و دسته جمعی تکرار نمایند و بعداً شش نفر از شاگردان را مشخص نموده و دو نفر را پیش روی صنف خواسته و به طور پرسش و پاسخ درس را بالای ایشان تکرار می نماید .	شاگردان به طور دسته جمعی درس را تکرار می نمایند
۱۰ دقیقه	- شاگردان را به دوگروپ تقسیم نموده و نماینده های شان را پیش روی صنف خواسته و از آنها می خواهد تا یک گروپ به کلمه ((ما هذا؟)) و اشاره به اشیای ماحول سؤال نموده و گروپ دیگر جواب می دهند و همراه شاگردان همکاری شده و تشویق صورت می گیرد .	شاگردان با کلمه (هذا) سوال نموده و جواب می دهند

شاگردان جواب می دهند	<p>ارزیابی :</p> <p>– کی می تواند جمله ((ماهذا؟)) را معنا کند ؟</p> <p>– کی می تواند کلمات سریر – طیب و مهندس را بالای تخته نوشته و معنا نماید ؟</p> <p>– کی می تواند بگوید که خانه وچوکی را به عربی چه می گویند ؟</p>	
	<p>کارخانه گی :</p> <p>حل تمرین اول درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد .</p>	۵ دقیقه

درس دوم (بخش دوم)

عنوان : **أهذا؟**

صفحه : ۷ و ۸

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- با حرف (أ) سؤال طرح کرده بتوانند .
- با استفاده از کلمات ((نعم)) و ((لا)) جواب داده بتوانند .
- کلمات را در جمله استعمال کرده بتوانند .
- شاگردان تفاوت میان علامه های استفهام (ما) و (همزه) را درک کرده بتوانند.

معانی کلمات :

جدار : دیوار   قمیص : پیراهن   مداد : بوتل رنگ   مصباح : چراغ   جرس : زنگ
 روش تدریس : سؤال و جواب ، تکرار ، انفرادی و گروهی .
 مواد ممد درسی : کتاب، تخته، لوحه، و تصاویر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گئی، درس گذشته را ارزیابی میکند . کی می تواند معنای کلمات ((سریر)) ((مهندس)) ((وطیب)) را بگوید ؟	
۳۵ دقیقه	<p>— معلم محترم جوابات تمرین دوم را بالای تخته می نویسد .</p> <p>_____ ؟ نعم هذا تلمیذ .</p> <p>_____ ؟ نعم هذا طیب .</p> <p>_____ ؟ نعم هذا مهندس .</p> <p>سپس سه تن از شاگردان را پیش روی صنف خواسته و از آنها می خواهد تا سؤالات تمرین را به ترتیب پیش روی هر جواب بالای تخته بنویسند.</p> <p>اشتباهات شاگردان اصلاح گردیده و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>— معلم تمرین سوم را بالای تخته نوشته و از سه تن دیگر می خواهد تا به نوبت پیش روی صنف آمده و جوابات درست را روی تخته بنویسند.</p> <p>بعد از آن معلم به حل تمرین چهارم پرداخته و برای کلمات :</p> <p>جدار، سقف و قمیص طورذیل جمله ساخته و آنرا بالای تخته می نویسد :</p> <p>هذا جدار . هذا سقف . هذا قمیص .</p>	<p>جوابهای تمرین دوم را به شکل ذیل سؤال می سازند :</p> <p>أهذا تلمیذ ؟</p> <p>أهذا طیب ؟</p> <p>أهذا مهندس ؟</p> <p>جوابات درست تمرین سوم را می نویسند .</p> <p>لا، هذا مفتاح .</p> <p>لا، هذا كرسي .</p> <p>لا، هذا مدرس .</p>

<p>جمله می سازند :</p> <p>– هذا مدادُ .</p> <p>– هذا مصباحُ .</p> <p>– هذا جرسُ .</p>	<p>سپس سه تن دیگر از شاگردان را پیش روی صنف خواسته و از آنها می خواهد تا به کلمات: مصباح، مداد و جرس جمله بسازند.</p> <p>اشتباهات شاگردان تصحیح گردیده و تشویق صورت می گیرد.</p>	
	<p>کارخانه گي:</p> <p>معلم محترم به شاگردان وظیفه می دهد تا جوابات تمرین چهارم را به سؤالیه تبدیل نمایند .</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس سوم (بخش اول)

عنوان : ماهذه ؟

صفحه : ۹ - ۱۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- طریقه سؤال کردن به ((ماهذه؟)) را بدانند.

- اسم های مؤنث را بشناسند.

- فرق بین ماهذا ؟ و ماهذه ؟ را بدانند.

معنای کلمات :

خریطة : نقشه   سفينة : کشتی   ممرضة : نرس (پرستار)

روش تدریس: سؤال و جواب ، انفرادی ، گروپی و تکرار

موادممد درسی: کتاب درسی، تصاویر، لوحه، تخته و تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- بعد از ادای سلام و احوال پرسی ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند .</p> <p>کی می تواند با ((أهذا؟)) سؤال بسازد ؟</p>	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه:</p> <p>کی اسم اشاره مؤنث در زبان عربی را می شناسد ؟</p> <p>- بعد از دریافت جواب درست، عنوان درس جدید را که (ماهذه ؟) است بالای تخته می نویسد و شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می نماید.</p> <p>درس جدید را به آواز بلند برای شاگردان دوبار خوانده و معنا می نماید و سپس به آنها هدایت می دهد تا متن درس را خاموشانه خوانده و کلمات مشکل را یاد داشت نمایند و معلم محترم کلمات یاد داشت شده را بالای تخته می نویسد و معنا می نماید .</p> <p>سپس معلم از دو شاگرد می خواهد تا درس جدید را از روی کتاب خوانده و ترجمه نمایند بعداً دوشاگرد دیگر را پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد تا کلمات ((سفينة وحديقة)) را بالای تخته بنویسند و سپس یک شاگرد دیگر را خواسته تا معنای کلمات فوق را بالای تخته بنویسد.</p> <p>شاگردان را به دوگروپ تقسیم می نماید؛ از گروپ اول می خواهد تا با (ماهذه ؟) سؤال بسازند و از گروپ دوم می خواهد تا به سؤالات گروپ اول جواب</p>	<p>شاگردان درس را خاموشانه می خوانند</p>

	بدهند.	
شاگردان جواب می دهند	<p>ارزیابی :</p> <p>کی می تواند ((ماهذه ؟)) رامعنا کند ؟</p> <p>کی می تواند بااستفاده ازاشیای ماحول صنف توسط ((ماهذه))</p> <p>دوسؤال بسازد ؟</p> <p>کی می تواند جمله ((آیا این یک بکس است ؟)) را به عربی تبدیل نمایند ؟</p>	۱۰ دقیقه
	<p>کارخانه گی :</p> <p>تمرین اول صفحه (۱۱) رابه شاگردان کارخانه گی بدهد .</p>	۵ دقیقه

درس سوم (بخش دوم)

عنوان : ماهذه ؟

صفحه : ۱۱-۱۲

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- با کلمات ((نعم)) و ((لا)) جواب گفته بتوانند .
- فرق بین ((ماهذه ؟ و أهذه؟)) را بدانند .
- معانی کلمات جدید تمرینات درس سوم را بدانند.
- علامه های استفهام «ما» و «همزه» را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معانی کلمات:

أهذه ؟ : آیا این است ؟   سفينة: کشتی
واقف : ایستاده   جالس : نشسته
قادم : آمدنی   دراجة : دوچرخه (بایسکل)

روش تدریس: سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، لوحه، و تصاویر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان، ترتیب و تنظیم صنف و دیدن کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند . کی می تواند ((ماهذه ؟)) را معنا کند ؟	
۳۵ دقیقه	تمرین اول درس سوم را برای شاگردان چنین حل می نماید: <p>أهذه حقیبة ؟ _____ نعم، هذه حقیبة .</p> <p>أهذه سفينة ؟ _____ نعم، هذه سفينة .</p> <p>أهذه خريطة ؟ _____ نعم، هذه خريطة .</p> <p>— دوشاگرد را پیش روی صنف خواسته تا دوسؤال تمرین اول را بالای تخته بنویسند و از دو شاگرد دیگری خواهد تا جواب سؤالات را بالای تخته بنویسند .</p> <p>— تمرین دوم درس را برای شاگردان چنین حل می نماید:</p> <p>أهذه كُرَاسَة ؟ _____ لا، هذه مجلّة</p> <p>أهذه تلميذة ؟ _____ لا، هذه معلّمة .</p> <p>أهذه مزرعة؟ _____ لا، هذه حديقة .</p> <p>— شاگردان را به دوگروپ تقسیم نموده از یک گروپ می خواهد تا از تمرین</p>	جواب سؤالهای تمرین اول را در کتابچه های شان می نویسند .

<p>شاگردان در گروپ ها مناسب کار می نمایند</p> <p>شاگردان به نوبت پیش روی صنف آمده و جملات تمرین را با آواز بلند می خوانند</p>	<p>مذکور سؤال بسازند و به گروپ دیگر وظیفه می دهد تا به سؤالات جواب ارایه بدارند .</p> <p>– معلم محترم تمرین سوم را برای شاگردان خوانده و چنین ترجمه می نماید:</p> <p>المعلم واقف : معلم ایستاد است .</p> <p>المعلمة واقفة : معلم (زن) ایستاد است .</p> <p>الولد جالس : پسر نشسته است .</p> <p>البنت جالسة : دختر نشسته است .</p> <p>الطبيب قادم : داکتر آمدنی است .</p> <p>الطبيبة قادمة : داکتر (زن) آمدنی است .</p> <p>درباره اسم و فاعل مؤنث، به شاگردان مختصراً معلومات داده و فرق آن با اسم و فاعل مذکر را به آنها روشن می سازد.</p> <p>سپس معلم محترم چهار شاگرد را انتخاب نموده و از آنها می خواهد تا هر کدام به نوبت پیش روی صنف آمده و جملات تمرین را به آواز بلند بخوانند.</p>	
	<p>کارخانه گی :</p> <p>معلم محترم ، نخست، تمرین چهارم را بالای شاگردان می خواند و بعداً آنرا برای آنها کارخانه گی می دهد .</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس چهارم (بخش اول)

عنوان : من هذا ؟

صفحه : ۱۳ و ۱۴

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- معنای کلمه ((مَن)) را بدانند .
- با استفاده از کلمه ((مَن)) جمله سؤالی یا استفهامی ساخته بتوانند .
- فرق بین ((ما)) و ((من)) را بدانند .
- اسم استفهام را بشناسند .

معنای کلمات:

جندی : سرباز (عسکر)

سائق : راننده فلاح : دهقان

مستشفى : شفاخانه

امین المکتبة : کتابدار (مسئول کتابخانه)

روش تدریس : سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، لوحه، تصاویر در حد ضرورت.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — بعد از اداى سلام و احوال پرسى، تنظيم صنف و بررسى کارخانه گى درس گذشته را ارزىابى مىکند . — کى مى تواند معنای کلمات «واقف» و «واقفة» را بیان کند؟ 	به سؤال معلم جواب مى دهند
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه:</p> <ul style="list-style-type: none"> — کى مى تواند بگوید که برای سؤال نمودن برای عاقل در زبان عربى از کدام کلمه استفاده مى گردد ؟ — بعد از دریافت جواب درست، عنوان درس جدید را که (مَن هذا ؟) است بالای تخته مى نویسد و شاگردان را متوجه کتاب های شان مى سازد و درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز مى کند. — متن درس جدید را با آواز بلند خوانده و از شاگردان مى خواهد تا به تعقیب وی کلمات را تکرار نمایند و سپس کلمات جدید را معنای نماید . — معلم محترم شش نفر شاگرد را انتخاب نموده از سه نفر آنها مى خواهد تا هر کدام آنها یک کلمه از کلمات متن درس را بالای تخته بنویسند، سپس از سه تن دیگر آنها مى خواهد تا هر کدام یک کلمه را معنا نموده بالای تخته بنویسند. 	جملات متن را که معلم مى خواند تکرار مى نمایند
	<ul style="list-style-type: none"> — شاگردان را به دو گروه تقسیم نموده از یک گروه مى خواهد تا با استفاده از کلمه (مَن) سؤال نمایند و از گروه دیگر مى خواهد تا سؤالات را جواب بدهند. 	این تمرین را با سؤال و جواب مناقشه مى نمایند.

شاگردان جواب می دهند	<p>ارزیابی :</p> <p>کی می تواند جمله (هذاسائق) را ترجمه نماید ؟</p> <p>کی می تواند کلمه ((من)) را معنا نموده وبا استفاده از آن سؤال بسازد ؟</p> <p>کی می تواند جمله (این کیست؟) را به عربی تبدیل نماید ؟</p>	۱۰ دقیقه
	<p>کارخانه گی :</p> <p>– معلم تمرین اول صفحه (۱۵) را به شاگردان کارخانه گی بدهد</p>	۵ دقیقه

درس چهارم (بخش دوم)

عنوان : من هذا؟

صفحه : ۱۵ و ۱۶

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- با استفاده از کلمه (مَن) سؤال ساخته بتوانند .
- فرق بین (من هذا ؟) و (من هذه ؟) را بدانند .
- کلمه های (هذا و هذه) را با (من) در جملات مفیده استعمال کرده بتوانند .
- کلمات را درست تلفظ کرده بتوانند.
- معنای کلمات : مَن : کی جندی : عسکر
- روش تدریس : سؤال و جواب و گروهی .
- مواد درسی : کتاب درسی ، تخته ، تباشیر ، چارت کلمات
- جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — معلم محترم بعد از سلام ، احوال پرسى با شاگردان ، تنظيم صنف و بررسى کارخانه گى درس گذشته را ارزیابی می کند . — کی می تواند توسط کلمه (مَن) سؤال بسازد ؟ 	
۳۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — معلم جهت حل تمرین دوم صفحه (۱۵)، نخست جوابهای داده شده تمرین را روی تخته می نویسد، بعداً چهارتن از شاگردان را به طور داوطلبانه پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد که هر کدام به نوبت، یک سؤال برای جوابات داده شده در تمرین دوم، بسازند تا اشتباهات شاگردان تصحیح گردیده و تشویق صورت گیرد . بعد از آن، معلم دو شاگرد دیگر را خواسته و به آنها هدایت می دهد که یکی از آنها سؤالات و دومی جوابات را از روی تخته به آواز بلند بخوانند. — معلم جملات نا مرتب تمرین سوم را روی تخته می نویسد و از سه شاگرد می خواهد تا هر کدام یکی پی دیگری در مقابل صنف آمده و جملات را به همکاری و تشویق معلم، مرتب سازند. — معلم شاگردان را به دوگروپ تقسیم می نماید به یک گروپ هدایت می دهد تا پیش خود فکر نموده و سه جمله نامرتب غیر از تمرین را بسازند و نماینده گروپ جملات نا مرتب را روی تخته بنویسد و از گروپ دیگری خواهد تا با کمک هم دیگر جملات را مرتب ساخته و روی تخته بنویسند . 	<p>جهت حل تمرین دوم سؤال ساخته و آنرا در مقابل جوابات روی تخته می نویسند</p> <p>جملات نا مرتب تمرین سوم را چنین مرتب می سازند:</p> <ul style="list-style-type: none"> — هذه مديرة المدرسة — هذا أمين المكتبة . — هذا إمام المسجد .
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — کارخانه گى : معلم به شاگردان وظیفه می دهد تا با استفاده از کلمه (من) چهار سؤال ساخته و جواب آنرا نیز گفته و در کتابچه های شان بنویسند . 	

درس پنجم (بخش اول)

عنوان : الصّف

صفحه : ۱۷

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- از دو کلمه جمله ساخته بتوانند .
- با استفاده از «هذا» و «هذه» جمله بسازند .
- فرق بین «هذا» و «هذه» را بدانند .
- تلفظ (س) و (ص) را به گونه یی بیا موزند که تفاوت میان آن دو معلوم گردد.

معلومات اضافی :

در زبان عربی نوعی از اسم ها را به نام اسم های اشاره یاد می کنند. در این درس ((هذا و هذه)) از جمله اسم های اشاره اند؛ ((هذا)) برای مفرد مذکر استعمال می گردد و ((هذه)) برای مفرد مؤنث و جمع غیر عاقل .
مانند : هذه فاطمة و هذه كتب .
هرگاه می خواستیم که به مفرد مذکر اشاره کنیم در آن حال ((هذا)) استفاده می کنیم و اگر خواستیم که به مفرد مؤنث و یا به جمع غیر عاقل اشاره کنیم در آن حال ((هذه)) استعمال می نماییم .
به طور مثال : کلمه ((غرفة)) یک نام مؤنث است بناءً برای اشاره بدان ((هذه)) استعمال می کنیم و می گوییم :
هذه غرفة . و کلمه ((باب)) یک نام مذکر می باشد، لذا در وقت اشاره بدان می گوییم : ((هذا باب)).

معنای کلمات :

واسع : بزرگ ، کلان	مُغلق : بسته	نظيفة : پاک،
الْبستان : باغ		جمیل : قشنگ و زیبا

روش تدریس : سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تصویر، ولوحه های ورقی.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>بعد از ادای سلام و احوال پرسی، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گسی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی از کلمه ((من)) سؤال ساخته می تواند ؟</p> <p>– کی می تواند فرق بین ((من هذا؟)) و ((من هذه؟)) را بگوید ؟</p>	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید .</p> <p>کی می تواند بگوید که صنف درسی را به زبان عربی چه می گویند ؟</p> <p>معلم محترم بعد از دریافت جواب درست، عنوان درس جدید را که (الصَّف) است روی تخته نوشته و شاگردان را متوجه کتاب های شان می سازد و درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می نماید .</p> <p>– درس جدید را به آواز مناسب دوبار برای شاگردان می خواند و از شاگردان می خواهد که درس را با وی تکرار نمایند، و سپس به آنها هدایت می دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه خوانده و کلمات مشکل را یاد داشت نمایند و معلم کلمات مشکل را روی تخته نوشته و معنا می کند و به شاگردان هدایت می دهد تا آنها در کتابچه های شان بنویسند .</p> <p>– از چند شاگرد می خواهد که درس را به آواز بلند بخوانند و او به تصحیح اشتباهات آنها می پردازد.</p> <p>– از شاگردان می خواهد که کتابهای خود را ببندند و خود یک جمله از جملات درس را به آواز بلند می خواند و از شاگردان می خواهد که معنا و مفهوم آن را بیان نمایند.</p> <p>– بعد از آنکه معلم از فهم کامل تمام متن درس توسط شاگردان مطمئن شد، به حل تمرین اول پرداخته و دو مثال را طور نمونه روی تخته به آنها حل می کند؛ مثلاً:</p> <p>– هذا كتاب – هذا قلم</p> <p>با استفاده از دو مثال فوق سه مثال دیگر را توسط سه شاگرد می آورد، و اشتباهات شاگردان را تصحیح کرده و آنها را تشویق می نماید .</p> <p>– جملات تمرین دوم را توسط پنج شاگرد خوانده و به آنها هدایت می دهد تا جملات را روی تخته صنف بنویسند .</p>	<p>شاگردان درس را خاموشانه مطالعه نموده و کلمات مشکل درس را در کتابچه های خود یاد داشت می نمایند</p>
۱۰ دقیقه		<p>شاگردان مثال ها را کار می نمایند</p>
۵ دقیقه	<p>کار خانه گسی:</p> <p>معلم به شاگردان وظیفه می دهد تا تمرین های حل شده اول و دوم را در کتابچه های خود بنویسند</p>	

درس پنجم (بخش دوم)

عنوان : الصّف

صفحه : ۱۸ - ۲۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- جملات را خوانده بتوانند .
- حرکات حرف آخر کلمات را بشناسند .
- تلفظ درست حروف (س) و (ص) را یاد بگیرند .
- موارد استعمال درست ((من)) و ((ما)) را یاد بگیرند .
- واژه های ((هذا)) و ((هذه)) را درست استعمال کنند .

معنای کلمات :

کأس : گلاس   قصعة : کاسه   سكين : کارد

روش تدریس : سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تابلو، تخته، تباشیر

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند کلمات ((مغلق و واسع)) را معنا کند ؟ - کی می تواند با استفاده از اسم های اشاره ((هذا و هذه)) جمله بسازد ؟	
۳۵ دقیقه	درس جدید را با نام خدا (ج) آغاز می نماید و شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و به حل تمرین سوم می پردازد و جملات : ((هذا كرسى))، ((هذا ولد)) و ((هذه تلميذة)) را به ترتیب روی تخته می نویسد، سپس سه شاگرد را انتخاب نموده و از آنها می خواهد تا به نوبت پیش روی صنف بیایند و برای هر جمله با استفاده از اسم های استفهام ((ما)) و ((من)) (سؤال بسازند . - به حل تمرین چهارم صفحه (۱۹) می پردازد . در این تمرین معلم ملزم به معنا کردن کلمات نمی باشد، نخست کلمات را بامراعات کردن تلفظ درست حروف (س) و (ص) برای شاگردان می خواند و سپس از هر شاگرد می خواهد تا کلمه را به صورت درست تلفظ نمایند و کلمات باید طوری تلفظ شود تا فرق حروف مذکور تشخیص گردد. - معلم چهار مثال از تمرین پنجم را طور نمونه به شاگردان چنین حل می نماید : - هذه غرفة - هذا حمام - هذا كأس - هذه قصعة و متباقی تمرین را شاگردان با استفاده از حل نمونه بی خودشان در کتابچه های	در جواب معلم به ((هذا و هذه)) - سؤال می سازند: - ماهذا ؟ - من هذا ؟ - من هذه ؟

	<p>خود حل نمایند .</p> <p>– به حل تمرین ششم به ترتیب ذیل می پردازد:</p> <p>کلماتی را که با الف و لام شروع شده است در یک ستون و کلماتی را که بدون الف و لام است در ستون دیگر روی تخته می نویسد و برای شاگردان توضیح می دهد که : کلماتی که به الف و لام شروع شده اند در اخیر آنها تنوین (دو زیر، دوزیر و دو پیش) نمی آید مانند: الكتاب و کلماتی که بدون الف و لام است در آخر آنها تنوین می آید؛ مثلاً : کتاب</p> <p>و معلم در مورد اسم های معرفه و نکره مختصراً روشنی می اندازد .</p> <p>– معلم کلمات تمرین را از روی تخته برای شاگردان به آواز بلند می خواند و از شاگردان می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند .</p> <p>– کلمات تمرین هفتم را روی تخته نوشته و معنا می کند.</p> <p>مثلاً : قلم الرصاص : پنبسل الألوان : رنگ ها</p> <p>اللوحة : تابلو (لوحة) الملف : دوسیه</p> <p>جدول الحصص : تقسیم اوقات</p>	
دقیقه	<p>کارخانه گی:</p> <p>معلم محترم الواجب المنزلی (کار خانه گی) صفحه (۲۰) رابه شاگردان وظیفه می دهد .</p>	

درس ششم (بخش اول)

عنوان : المدرسة

صفحه : ۲۱

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- ضمائر «أنا» و «أنت» را بشناسند .
- ضمائر «أنا» و «أنت» را در جمله استعمال کرده بتوانند .
- فعل مضارع برای متکلم ((أَكْتُبُ)) را بدانند .
- استعمال فعل مضارع مخاطب ((تَكْتُبُ)) را یاد بگیرند .

معلومات اضافی :

کلمه های ((أنا)) و ((أنت)) ضمیر هستند که به جای اسم استعمال می شوند .

أنا : دلالت به مفرد متکلم می کند چه مذکر باشد چه مؤنث

أنت : دلالت به مفرد مذکر مخاطب می نمایند .

علاوه بر این دو ضمیر ضمایر دیگری نیز موجود است به شرح ذیل :

أنت : ضمیر مفرد مخاطب مؤنث .

أنتما : ضمیر تشبیه مذکر و مؤنث مخاطب .

أنتم : ضمیر جمع مذکر مخاطب .

أنتن : ضمیر جمع مؤنث مخاطب .

هو : ضمیر مفرد مذکر غائب .

هی : ضمیر مفرد مؤنث غائب .

هما : ضمیر تشبیه مذکر و مؤنث غائب .

هم : ضمیر جمع مذکر غائب .

هنّ : ضمیر جمع مؤنث غائب .

نحن : ضمیر جمع متکلم برای مذکر و مؤنث . همین ضمیر برای تشبیه متکلم نیز استعمال می گردد .

همه این ضمایر را ضمایر منفصل گویند یعنی عدم پیوست با کلمه دیگر . ضمایر دیگری نیز وجود دارد که با اسم یا فعل

یا حرف پیوست می باشد که در آینده بدان خواهیم پرداخت .

معنای کلمات :

أین : کجا   أی : کدام   أخی : برادرم

روش تدریس : سؤال و جواب ، گروپی و تکرار .

مواد درسی : تخته ، کتاب درسی ، تباشیر .

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گي، درس گذشته را ارزیابی می کند: کی می تواند کلمات (کأس ، سِکِّين) را معنا نماید ؟	
۲۵ دقیقه	تولید انگیزه: معلم محترم جهت دریافت عنوان درس جدید بگوید: مکتب را در زبان عربی چه می گویند ؟ - بعد از دریافت جواب درست، عنوان درس جدید را که ((المدرسة)) می باشد به روی تخته صنف می نویسد و شاگردان را متوجه صفحه (۲۱) کتاب های شان می نماید، درس جدید به نام خداوند (ج) آغاز می گردد . - متن درس را یک مرتبه با آواز مناسب برای شاگردان خوانده و معنا می نماید و سپس دو شاگرد را پیش روی صنف خواسته و هدایت می دهد تا یکی به جای احمد و دیگری به جای حامد متن محاوره را بخوانند؛ ولی در جریان خواندن از ذکر نام احمد و حامد خود داری نمایند . - بالای چهارشاگرد دیگر محاوره را تکرار می نماید و سپس دوشاگرد دیگر را خواسته و به آنها هدایت می دهد تا متن درس را ترجمه نمایند . - از تمرین اول صفحه (۲۲) یک مثال را طور نمونه برای شاگردان چنین حل می نماید : أ- أين تذهب يا أخي ؟ أذهب إلى المدرسة . و مثال های دیگر را به شاگردان کارخانه گي می دهد .	مثال های دیگر تمرین اول را چنین حل می نمایند : ب:- هذه حقیقة ج :- مدرستی قریبة من المسجد . د:- أدرس فی الصف السابع .
۱۰ دقیقه	- ارزیابی : - کی می تواند جمله (أین تذهب یا أخي) را ترجمه نماید ؟ - کی می تواند کلمه (أذهبُ) را به روی تخته بنویسد ؟ - کی می تواند به سؤال (أین مدرستک ؟) جواب بدهد ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	کارخانه گي: معلم صاحب شاگردان را مکلف سازد که تمرین دوم درس را که شامل اعداد از یک تا ده به زبان عربی، میباشد در کتابچه های خود به طور کار خانگی بنویسند. پیام درس : - معلم صاحب اهمیت محاوره و گفتگو را در یاد گیری زبان شرح کند و از سوی دیگر به آنها درباره سلام دادن و اهمیت آن نیز روشنی اندازد .	

درس ششم (بخش دوم)

عنوان : المدرسة

صفحه : ۲۲ - ۲۴

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- اعداد را از یک تاده به زبان عربی یاد بگیرند .
- ضمایر مفرد متکلم و مفرد مخاطب متصل را بشناسند .
- ضمیر متصل ((کاف خطاب)) و ((یای متکلم)) را در جمله استعمال کنند.
- طریقه درست محاوره و گفتگو را بیاموزند .

معلومات اضافی:

ضمایر متصل ضمایری را گویند که به اسم یا فعل و یا حرف پیوسته بیاید مانند:

- ۱- پیوسته با اسم: کتابی، کتابک، کتابه، کتابکم.... و غیره.
  - ۲- ضمایر پیوسته با فعل: ذهباً، ذهبوا، ذهبت، ذهبتم... و غیره.
  - ۳- ضمایر متصل به حرف: لی، لک، به، بک، إلیکم.... و غیره.
- برای تفصیل بیشتر به معلومات اضافی درس چهاردهم مراجعه شود.

معنای کلمات :

أعوام : سال ها لی : از من ملعب : میدان بازی

روش تدریس : سؤال و جواب ، انفرادی و گفتگو .

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تخته ، تباشیر .

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، ترتیب و تنظیم صنف و بررسی کارخانه گي، درس گذشته را ارزیابی می کند :</p> <p>- کی می تواند جمله ((أین تذهب یا اخی ؟)) را معنا کند ؟</p>	
۳۵ دقیقه	<p>درس جدید بانام خداوند (ج) آغاز می گردد .</p> <p>تمرین دوم را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید سپس دو شاگرد را خواسته و هدایت می دهد تا اعداد را تکراراً بخوانند و از شاگردان دیگر می خواهد تا به تعقیب آنها اعداد را تکرار نمایند .</p> <p>- تمرین سوم و چهارم صفحه (۲۳) را برای شاگردان حل می نماید، نخست سؤالات تمرین سوم را به روی تخته نوشته و سپس جوابات را در مقابل هر سؤال چنین می نویسد :</p>	<p>جواب تمرین سوم را در کتابچه های شان می نویسند.</p>

<p>جاهای خالی تمرین را پر می نمایند.</p> <p>تمرین پنجم را به قسم گفتگو و سؤال و جواب می خوانند .</p> <p>متن تمرین ششم را در کتابچه های خود طبق هدایت معلم می نویسند.</p> <p>تمرین هفتم را با معنای آن در کتابچه های شان می نویسند.</p>	<p>أنت تكتب الدرس . أنت تقرأ الكتاب . أنت تفهم الدرس . أنت تجلس على الكرسي . - جاهای خالی تمرین چهارم را با کلمات مناسب پر می نماید : ..... عشرة .... خمسة .... ثلاثة .... تسعة .... أربعة ..... وبه شاگردان هدایت می دهد تا توسط پندل اعداد مذکور را در جای های خالی تمرین سوم کتاب های شان بنویسند . - تمرین پنجم را برای شاگردان خوانده و معنا می کند و سپس هشت شاگرد را انتخاب نموده وبه آنها هدایت می دهد که چارنفرسؤالات را به نوبت از روی کتاب خوانده و چهارتن دیگر جوابات را بخوانند . - تمرین ششم را از روی کتاب به شاگردان می خواند وبه آنها هدایت می دهد که متن تمرین را در کتابچه های شان بنویسند، و در ضمن اشتباهات شاگردان تصحیح گردیده و تشویق صورت می گیرد . - معلم محترم تمرین هفتم را بالای تخته نوشته و معنای کند و سپس آنرا برای شاگردان به آواز بلند خوانده و از آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند . المكتبة : کتابخانه مكتب المدير : دفترمدیر الحاسوب : کمپیوتر غرفة المدرسين : اتاق استادان المختبر : لابراتوار (آزمایشگاه) الطابور : لین (صف)</p>	
	<p>کارخانه گگی :</p> <p>معلم تمرین آخر را به شاگردان کارخانه گگی می دهد .</p> <p>حل کارخانه گگی چنین است</p> <p>المدرسة كبيرة ، المدرسة مكان العلم والأدب ، في المدرسة ملعب للرياضة</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس هفتم (بخش اول)

عنوان : الأُسرة

صفحه : ۲۵

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- اسم های اشاره (ضمایر اشاری) را بشناسند .
- فرق بین اسم اشاره برای مفرد و اسم اشاره برای جمع را بدانند .
- استعمال اسم اشاره برای جمع (هؤلاء) را بدانند .
- یک اسم را به اسم دیگر اضافه کرده بتوانند ؛ مثل : هذا قلم محمود .

معلومات اضافی:

۱) در این درس اسم اشاره از مفرد به جمع تبدیل شده است. معمولاً در نحو عرب اسم اشاره برای مذکر مفرد علیحده و برای مؤنث علیحده استعمال می گردد چنانکه که در درسهای گذشته بیان گردید؛ ولی هرگاه بخواهیم آنرا به جمع تبدیل کنیم « هؤلاء » می گوئیم. پس لفظ « هؤلاء » برای جمع مذکر و مؤنث به طور یکسان استعمال می گردد؛ ولی اسم اشاره برای تشبیه مانند مفرد می باشد، بگونه یی که برای تشبیه مذکر « هذان » و برای تشبیه مؤنث « هاتان » استعمال می شود .

۲) هرگاه بخواهیم برای لفظی ضمیر ملکیت استعمال نماییم در آخر آن کلمه که معمولاً اسم می باشد باید ((یاء)) اضافه می نماییم که دلالت به ملکیت مفرد متکلم می نماید و این ضمیر به آن لفظ متصل می باشد؛ مانند: ((کتابی)) یعنی: کتاب من و ((قلمی)) یعنی: قلم من

۳) کلمات زبان عربی به سه شکل به جمع تبدیل می شوند :

الف) اگر در آخر لفظ مفرد آن دو حرف (ی، ن) و یا (و، ن) اضافه نماییم آنرا جمع مذکر سالم می گویند مانند: مدرّسون ، مدرّسین

ب) و اگر در آخر آن (الف) و (ت) اضافه کنیم آنرا جمع مؤنث سالم می نامند؛ مثل: مسلمات و تلمیذات .

ج) و اگر در اصل کلمه تغییر آید؛ مثلاً: حرفی از مفرد ساقط گردد و یا در آن اضافه شود آنرا جمع تکسیر گویند . مانند: تلامیذ

معنای کلمات :

أسرة : خانواده (فامیل) هؤلاء : آنها أخوات : خواهران.

روش تدریس : سؤال و جواب ، انفرادی و تکرار ، قرائت نمونه یی .

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تخته، تباشیر، تایپ و فیتنه یا نوار در صورت امکان.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند اعداد را از یک تا پنج به زبان عربی بگوید ؟ 	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه:</p> <p>کی می تواند بگوید که خانواده را در زبان عربی چه می گویند ؟</p> <ul style="list-style-type: none"> - بعد از دریافت جواب درست، عنوان درس جدید را که (الأسرة) است روی تخته می نویسد و شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس به نام خداوند (ج) آغاز می گردد . - درس جدید را به آواز بلند به طور نمونه یی، می خواند و سپس کلمات مشکل را روی تخته نوشته و معنا می نماید و سپس به دوشاگرد هدایت می دهد تا درس را از روی کتاب خوانده و ترجمه نمایند و بعد دوشاگرد دیگر را پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد که یک آن کلمات ((هذا وهذه)) را و دومی کلمه ((هؤلاء)) را در جمله استعمال نمایند . 	<p>خاموشانه به قرائت معلم گوش می دهند.</p> <p>شاگردان اسم های اشاره را در جمله استعمال می نمایند</p>
۱۰ دقیقه	<p>ارزیابی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - کی می تواند بگوید که معنای (الأسرة) چیست ؟ - کی می تواند (هؤلاء) را در جمله استعمال نماید ؟ - کی می تواند جمله (هؤلاء أخوات عمر) را بالای تخته نوشته و ترجمه نماید ؟ - معلم محترم طور نمونه دومثال تمرین اول درس را در صنف برای شاگردان چنین کار می نماید: - مَنْ هذا ؟ هذا عمر. - مَنْ هذا الرجل ؟ هذا والد عمر. <p>کارخانگی:</p> <p>ودو مثال دیگر تمرین را برای شاگردان کارخانه گی می دهد .</p> <p>پیام درس:</p> <ul style="list-style-type: none"> - معلم صاحب درباره زنده گی خانواده گی و محبت میان اعضای خانواده روشنی اندازد. لازم است که فرزندان احترام به والدین را رعایت کنند 	<p>شاگردان جواب می دهند</p>

درس هفتم (بخش دوم)

عنوان : الأسرة

صفحه : ۲۶ - ۲۸

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- اسم های اشاره ((هذا)) و ((هذه)) را به جمع ((هؤلاء)) تبدیل کرده بتوانند .
- باید کلماتی را که در درس ذکر گردیده جمع کرده بتوانند .
- نام های اقارب و خویشاوندان را به عربی بدانند .
- کلمات مفرد را به اشکال مختلف جمع تبدیل کرده بتوانند .
- از اسمای اشاره مفرد و جمع جمله ساخته بتوانند .

معنای کلمات :

زمیل : همصنفی   فرح : خوشحال   خال : ماما

روش تدریس : سؤال و جواب ، انفرادی ، گروهی و تکرار

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تخته ، تباشیر .

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گسی ، درس گذشته را ارزیابی می کند.	
۳۵ دقیقه	<p>- کی می تواند معنای کلمه ((الأسرة)) را بگوید؟</p> <p>درس جدید به نام خداوند (ج) آغاز می گردد.</p> <p>- جملات تمرین دوم صفحه (۳۶) را روی تخته می نویسد و از شاگردان می خواهد که جملات را مرتب و منظم سازند.</p> <p>- به حل تمرین سوم پرداخته و تمرین را به شکل سؤال و جواب بالای شاگردان عملی و تکرار می نماید .</p> <p>- جملات تمرین چهارم صفحه (۲۷) را روی تخته نوشته و به آواز بلند برای شاگردان می خواند سپس دوتن از شاگردان را پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد تا جملات را هر کدام به نوبت به آواز بلند از روی تخته بخوانند و شاگردان دیگر به تعقیب آنها جملات را تکرار نمایند .</p> <p>- به حل تمرین پنجم پرداخته و دو مثال را طورنمونه روی تخته برای شاگردان چنین حل می نماید :</p> <p>- أسرة الأسرة جد الجد</p> <p>سپس به شاگردان هدایت می دهد تا کلمات دیگر تمرین را بایوسست دادن ((ال)) تعریف به کلمات در کتابچه های شان در داخل صنف کار کنند .</p> <p>- مختصراً در مورد معرفه و نکره به شاگردان معلومات می دهد .</p>	<p>- جملات را بالای تخته چنین مرتب می سازند:</p> <p>- هذا والد عمر</p> <p>- هذا بيت عمر</p> <p>- هؤلاء إخوة عمر</p> <p>- هذه أم عمر</p> <p>- هؤلاء أخوات عمر</p> <p>شاگردان از روی کتاب جملات تمرین چهارم رامی خوانند.</p>

<p>تمرین ششم را در کتابچه های شان حل می نمایند</p> <p>جملات تمرین ششم را از تخته به کتابچه های شان منتقل می سازند.</p> <p>کارخانه گی را چنین حل می نمایند:</p> <p>۱- الجدة ۲- الخالة ۳- العم ۴- الخالة</p>	<p>تمرین ششم را برای شاگردان چنین کار می نماید :</p> <p>هؤلاء رجالٌ. هؤلاء زملاءُ. هؤلاء مدرسون. هؤلاء تلميذات. هؤلاء طبيبات.</p> <p>جملات فوق را بالای شاگردان تمرین نماید تا آنها طریق جمع نمودن کلمات را یاد بگیرند .</p> <p>تمرین هفتم را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید و به آنها هدایت می دهد تا اسم اقارب و خویشاوندان را به زبان عربی حفظ نمایند .</p>	
	<p>کارخانه گی:</p> <p>– معلم شاگردان را مکلف می سازد تا الواجب المنزلی (کارخانه گی) را در خانه های خود اجراء نمایند.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس هشتم (بخش اول)

عنوان : المسجد

صفحه : ۲۹

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و نوشته بتوانند.
- اسمایی را که دلالت به تشبیه می کند، بشناسند.
- طریقه ساختن مثنی را بدانند.
- مثنی را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

- ۱- اگرچه متن درس هشتم نگاه کنیم در می یابیم که کلمات به طور مفرد و تشبیه استعمال شده اند. اگر بخواهیم کلمه بی را از مفرد به تشبیه مبدل سازیم باید در آخر مفرد دو حرف ((الف، ن)) و یا ((ی، ن)) را اضافه نماییم و در هر دو صورت نونی که در آخر اسم تشبیه می آید مکسور می باشد مانند : تشبیه با الف و نون : بابان، کبیران، حلقتان تشبیه با (ی) و (ن) : رکعتین، بایین، کبیرین، حلقتین
- ۲- همچنان در این درس ملاحظه می کنیم که یک کلمه صفت کلمه دیگری واقع گردیده است ؛ مثلاً: در جمله ((مسجد جامع)) کلمه «جامع» صفت «مسجد» واقع شده و در جمله ((بابان کبیران)) کلمه «کبیران» صفت «بابان» واقع گردیده است . در زبان عربی معمولاً صفت از نگاه اعراب تابع موصوف می باشد اگر موصوف مرفوع بود صفت هم مرفوع می آید و اگر منصوب بود آن هم منصوب می شود و اگر مجرور بود آنهم مجرور می گردد .

معنای کلمات :

بابان کبیران : دودروازه کلان	مئذنة : مناره
عند :	مرتفعة : بلند
اللهم :	افتح : بگشای
خداوند!	لی : به من،
قرائت نمونه بی ، سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی	
مواد ممد درسی : کتاب، تخته، تباشیر، تایپ و فیته یا نوار در صورت امکان.	

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از اداى سلام و احوال پرسى با شاگردان ، تنظيم صنف و بررسى کارخانه گى ، درس گذشته را ارزیابی می کند : - کى مى تواند معنای کلمات ((الجدّة ، الخالة و الأخ)) را بگوید ؟	
۲۵ دقیقه	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: - کى مى تواند بگوید که در عربى محلى را که در آن مسلمانان نماز جماعت را ادا مى نمایند چه مى گویند ؟ - معلم بعد از دریافت جواب ، عنوان درس جدید را که (المسجد) است به حروف درشت بالای تخته نوشته و شاگردان را متوجه کتاب های شان مى سازد . - متن درس جدید را با آواز مناسب خوانده و معنا مى نماید و کلمات مشکل را بالای تخته مى نویسد و به دو شاگرد یکى پی دیگری هدایت مى دهد تا درس را خوانده و معنا نمایند . - شاگردان صنف را به دوگروپ تقسیم مى نماید و برای آنها هدایت مى دهد تا درس را خاموشانه تکرار نمایند . سپس از نماینده های هر دوگروپ مى خواهد تا پیش روی صنف آمده و درس را دقیق خوانده و معنا نمایند . - معلم محترم یک شاگرد را پیش روی تخته خواسته و برایش مى گوید تا دعای «اللهم افتح لی أبواب رحمتک» را باخط درشت روی تخته بنویسد و از شاگردان دیگر مى خواهد تا آنرا حفظ نمایند .	شاگردان متن درس را به نوبت خوانده و معنای نمایند شاگردان دعای داخل شدن در مسجد را مى خوانند
۱۰ دقیقه	- ارزیابی : - کى مى تواند عبارت (بابان کبیران) را معنا کند ؟ - کى مى تواند کلمه (حلقتان) را به مفرد تبدیل کند ؟ - کى مى تواند دعای داخل شدن به مسجد را از یاد بگوید ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	کارخانه گى : - معلم تمرین اول صفحه (۳۰) کتاب را به شاگردان کارخانه گى مى دهد . پیام درس : مسجد در زنده گى مسلمانان اهمیت زیاد دارد و معلم صاحب باید به شاگردان آداب در مسجد بودن را یاد دهد .	

درس هشتم (بخش دوم)

عنوان : المسجد

صفحه : ۳۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- طریقه مثنی ساختن مفرد را بدانند .
- تای مربوطه (ة) را بشناسند .
- از اسم مؤنث مثنی ساخته بتوانند .
- استعمال ضمائر (أنتم و نحن) را در جمله بدانند .

معانی کلمات:

المحافظة : ولایت   اليوم : روز   اليلة : شب   حصتان : دو ساعت درسی

قبل الجلوس: پیش از نشستن

روش تدریس : سؤال و جواب ، انفرادی ، تکرار و گروهی .

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>— بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند .</p> <p>— کی می تواند به عربی بگوید که: (مسجد دودروازه بزرگ دارد؟)</p> <p>درس جدید با نام خداوند (ج) آغاز می گردد .</p>	<p>کلمات تبدیل شده به مثنی را از تمرین دوم، در کتابچه های خود می نویسند.</p>
۳۵ دقیقه	<p>— تمرین دوم را برای شاگردان چنین کار می نماید: سققان إمامان منارتان سورتان صفان أذانان رکتان وقتان قریتان سجدتان</p> <p>— تمرین سوم درس را برای شاگردان چنین کار می نماید: به دو شاگرد وظیفه می دهد تا پیش روی صنف آمده وبا استفاده از جملات تمرین، با استعمال کلمات (نحن و أنتم)، بین خود سؤال و جواب نمایند، و دیگر شاگردان را مکلف می سازد که هر شاگردی با شاگرد پهلوی خود این سؤال و جواب را در حال نشسته اجراء نمایند.</p> <p>تمرین چهارم درس را چنین حل می نماید:</p> <p>— صلاة العيد رکعتان.</p> <p>— فی السنة عیدان .</p> <p>— للقراءة حصتان فی الأسبوع.</p> <p>— فی هذه القرية مسجدان.</p> <p>— به چهار شاگرد وظیفه می دهد تا جملات پراگنده تمرین را به روی تخته</p>	<p>تمرین حل شده را در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>تمرین را در کتابچه های خود می نویسند.</p>

<p>تمرین ششم را بعد از حل آن می نویسند.</p> <p>کلمات ومعانی کلمات تمرین هفتم را می نویسند.</p>	<p>به صورت یک جمله مفید بنویسند.</p> <p>- تمرین پنجم را برای شاگردان چنین حل می نماید :</p> <p>كم صلاةً في اليوم واليلة ؟</p> <p>كم يوماً في الأسبوع ؟</p> <p>كم عيداً في السنة ؟</p> <p>كم إخوةً لك ؟</p> <p>- معلم در خانه های خالی تمرین ششم کلمات ذیل را جا بجا می کند:</p> <p>الحرام</p> <p>النبوی</p> <p>الأقصى</p> <p>همچنان معلم تمرین هفتم را به ترتیب ذیل حل نموده وروی تخته نوشته و معنا می نماید:</p> <p>المُصحف : قرآن کریم</p> <p>المنبر : منبر</p> <p>السَّجادة : جای نماز</p> <p>دولاب : الماری</p> <p>مكبرُ الصوت : بلند گو (لودسپیکر)</p> <p>القُبَّة : گنبد</p>	
	<p>کارخانه گی :</p> <p>معلم تمرین آخر درس را به شاگردان کار خانه گی بدهد و به آنها بگوید تا مطابق مثال های داده شده تمرین مذکور را حل نمایند .</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس نهم (بخش اول)

عنوان : تلمیذُ اَمینُ

صفحه : ۳۳

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند .
- تلفظ دقیق کلمات را یاد بگیرند .
- فعل ماضی و جمله فعلیه را بشناسند .
- بتوانند با استعمال (مَن)، جمله های استفهامی بسازند.
- دوضمیر غایب ((هو — هی)) را که برای (مفرد مذکر و مفرد مؤنث) استعمال می گردند بشناسند.

معلومات اضافی:

در درس هفتم ضمائر ملکی برای مفرد متکلم را دانستیم . در اینجا لازم است که ضمائر ملکی برای مفرد مخاطب و مفرد غایب را نیز بدانیم . چنانچه در آن درس بیان داشتیم که هرگاه کلمه یی را مانند « کتاب » به ضمیر ملکی مضاف بسازیم می گوئیم « کتابی » و اگر همین کلمه « کتاب » را به ضمیر ملکی مفرد مخاطب مضاف بسازیم، می گوئیم « کتابک » و اگر آنرا به ضمیر ملکی مفرد غایب مضاف نماییم می گوئیم « کتابه » پس می توانیم تمام ضمائر ملکی برای مخاطب و غایب را در جدول ذیل نشان دهیم:

نوع ضمیر	مثال آن
ضمیر ملکی برای مفرد مذکر مخاطب	کتابک قلمک
ضمیر ملکی برای تشبیه مذکر مخاطب	کتابکما قلمکما
ضمیر ملکی برای جمع مذکر مخاطب	کتابکم قلمکم
ضمیر ملکی برای مفرد مؤنث غایب	کتابک قلمک
ضمیر ملکی برای تشبیه مؤنث مخاطب	کتابکما قلمکما
ضمیر ملکی برای جمع مؤنث مخاطب	کتابکن قلمکن
ضمیر ملکی برای مفرد مذکر غایب	کتابه قلمه
ضمیر ملکی برای تشبیه مذکر غایب	کتابهما قلمهما
ضمیر ملکی برای جمع مذکر غایب	کتابهم قلمهم
ضمیر ملکی برای مفرد مؤنث غایب	کتابها قلمها
ضمیر ملکی برای تشبیه مؤنث غایب	کتابهما قلمهما
ضمیر ملکی برای جمع مؤنث غایب	کتابهن قلمهن
ضمیر ملکی برای تشبیه و جمع مذکر و مؤنث متکلم	کتابنا قلمنا

معنای کلمات :

وَجَدَ : یافت   فقد : گم کرد   قال : گفت

روش تدریس: قرائت نمونه بی متن، سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر، تایپ و فیتنه یا نوار در صورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> بعد از ادای سلام و احوال پرسشی با شاگردان، تنظیم صنف و دیدن کار خانه گمی ، درس گذشته را ارزیابی می کند : کی می تواند کلمه های ((القبة و السجادة)) را معنا ک د ؟ 	
۲۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: کی می تواند بگوید که ضد کلمه خیانت چیست ؟ بعد از در یافت جواب درست، عنوان درس جدید را که ((تلمیذ اُمین)) است روی تخته می نویسد و شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می نماید. متن درس جدید را با آواز مناسب دوبار برای شاگردان خوانده و ترجمه می نماید و به شاگردان هدایت می دهد تا یک مرتبه متن درس را از روی کتاب خاموشانه بخوانند و کلمات مشکل را یاد داشت نمایند . از سه شاگرد می خواهد تا هر کدام به نوبت متن درس را به آواز مناسب بخوانند . به شاگردان هدایت می دهد تا کلمات مشکل را که یاد داشت نموده اند روی تخته بنویسند و از چند شاگرد دیگری خواهد تا معنای کلمات را روی تخته بنویسند . مطابق با سوبیه شاگردان درباره ضمایر ملکی معلومات داده و چند مثال می دهد . به شاگردان هدایت می دهد تا مترادف کلمات ((فقد ، ذهب و اُمین)) را از جملات تمرین اول صفحه (۳۴) دریابند . 	<p>شاگردان درس را خاموشانه می خوانند</p> <p>شاگردان کلمات مشکل را یاد داشت می نمایند</p> <p>کلمات مترادف داده شده را از بین قوس ها ی تمرین اول پیدا می کنند.</p> <p>ضاع</p> <p>مشی</p> <p>ضد الخائن</p>

شاگردان جواب می دهند	<p>- ارزیابی :</p> <p>کی میتواند متن درس را به صورت درست بخواند ؟</p> <p>کی می تواند جمله ((مَنْ فَقَدَ قَلَمَهُ)) را روی تخته بنویسد و ترجمه کند؟</p> <p>کی می تواند کلمات ((فقد، ذهب و وجد)) را معنا نماید؟</p>	۱۰ دقیقه
	<p>کارخانه گی :</p> <p>معلم محترم تمرین دوم صفحه (۳۴) را به شاگردان کارخانه گی بدهد .</p> <p>پیام درس : معلم باید درمورد اهمیت امانت داری در زنده گی مسلمان روشنی اندازد و این حدیث را برای شاگردان شرح کند .</p> <p>(لا إيمان لمن لا أمانة له ولا دين لمن لا عهد له)</p> <p>یعنی : کسی که امانت را رعایت نکند ایمان کامل ندارد و کسی که به عهد خود وفا نکند دیندار نیست .</p>	۵ دقیقه

درس نهم (بخش دوم)

عنوان : تلمیذاً مین

صفحه : ۳۴-۳۸

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- ضمائر ((هو و هی)) را در جملات شناسایی کنند .
- ضمائر متصل (ک ، ی ، ه) را بشناسند؛ مانند : کتابکِ کتابی و کتابه
- ضمایری را که در آخر فعل وارد می شوند (ت، ت، ت) بشناسند؛ مانند : کتبت کتبت کتبت
- تلفظ درست حروف (ض، د) را بیاموزند.

معنای کلمات :

لَمَنْ : از کیست ؟   الکسول : تنبل   المثالی : نمونه   أسرع : دوید.
أعطی : داد   المهمل : غفلت کننده   المجتهد : کوشا   المهذب : با ادب
روش تدریس : سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی، مناقشه یی.
مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از اداى سلام و احوال پرسى با شاگردان ، تنظيم صنف و بررسى کارخانه گى، درس گذشته را ارزیابی می کند . — کى مى تواند بگويد که شاگرد امانت کار را به عربى چه مى گویند ؟ درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز مى کند .	تمرین سوم راجعین حل می نمایند:
۳۵ دقیقه	— در تمرین سوم درس ضمیر مفرد مذکر غایب ((هو)) را به ضمیر مفرد مؤنث غایب ((هى)) تبدیل کرده به تعقیب آن تغییرات لازم را نیز وارد می نماید، وبعد از حل یک مثال نمونه یی چهار شاگرد را انتخاب نموده و از آنها مى خواهد تا ضمائر مذکر را به مؤنث تبدیل نمایند. — تمرین چهارم صفحه (۳۵) را که تلفظ درست حروف (دال) و (ضاد) مى باشد را بالای شاگردان تکرار می نماید تا شاگردان فرق بین تلفظ درست این دو حرف را بیاموزند. — تمرین پنجم صفحه (۳۵) را بالای شاگردان به شکل سؤال و جواب اجرا نموده و با آنها همکاری می کند و تشویق می نماید. کلمات تمرین ششم درس را روی تخته نوشته و یک مثال را طور نمونه به آنها کار می نماید و سپس از شاگردان مى خواهد تا ضمائر متصل متکلم (ی) ، مخاطب (ک) و غایب (هـ) را با کلمات پیوست بدهند .	هی أعطت الهدية هی أخذت الجائزة هی شكرت الأستاذة هی اشترت الدفتر. حروف (د ، ض) را تلفظ می نمایند.

<p>در تمرین ششم ضمایر ملکی را به شکل ذیل با کلمات پیوست می سازند:</p> <p>قلمی، قلمک ، قلمه</p> <p>– فصلی، فصلک، فصله</p> <p>–مدرستی، مدرستک مدرسته</p> <p>حقیقتی ، حقیقتک</p> <p>حقیقه</p> <p>مسـطـرتی ، مسـطـرتک</p> <p>مسـطـرته</p>	<p>– تمرین هفتم درس را برای شاگردان با انتخاب کلماتی از بین قوسین و پر نمودن جاهای خالی اجرا می نماید .</p> <p>یحب المعلم التلمیذ (المهذب)</p> <p>یأخذ الجائزة التلمیذ (المثالی)</p> <p>التلمیذ (المجتهد) یحترم الأستاذ</p> <p>یرسب التلمیذ (الكسول) فی الامتحان</p> <p>– تمرین هشتم را از طریق مناقشه با شاگردان حل می نماید به گونه ای که از شاگردان می خواهد که حرکت آخر افعال را تعیین نمایند</p>	
	<p>کارخانه گی :</p> <p>– معلم محترم شاگردان را مکلف می سازد که (الواجب المنزلی) (کارخانه گی) را در خانه های خود حل نمایند.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس دهم (بخش اول)

عنوان : البيت

صفحه : ۳۹

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند .
- موارد استعمال اسم های استفهام را در جمله بیاموزند.
- فرق بین ((هذِه)) و ((تلک)) را بدانند.
- نام های ادوات و سامان آلات خانه را به زبان عربی یاد بگیرند.
- موارد استعمال تنوین (دوزبر، دوزیر و دوپیش) را بدانند و درست تلفظ نمایند.

معلومات اضافی :

- ۱- اسم های اشاره از لحاظ مکان و مسافه به دو نوع تقسیم می گردند :
الف — اسم های اشاره یی که به قریب دلالت نمایند ؛ مانند : هذا و هذِه
ب- اسم های اشاره یی که به بعید (دور) دلالت می کنند؛ مانند : تلک ، ذلک ، هناک و هنالک.
از جمله اسم های یاد شده در متن این درس صرف ((تلک)) بکار رفته است .
- ۲- اگر در متن درس بار دیگر دقت نماییم در می یابیم که کلمه «غُرْفَة» با «غُرْف» جمع شده و در صورت مفرد آن ((غرفة)) تغییر آمده است، تایی مربوطه از آخر آن حذف گردیده و سکون (ر) ساکن «غرفة» در «غُرْف» به فتحه بدل شده است. این نوع جمع را جمع تکسیر گویند . به این معنا که شکل مفرد آن می شکند و در آن تغییر رخ می دهد. همین طور تمام جمع های تکسیر در شکل مفرد آن تغییر می آید؛ ولی صورت قیاسی ندارد .

معنای کلمات :

خمس : پنج	بیتکم :	خانه شما	للضيوف : برای مهمانان
صدیق: دوست	کم: چند.	تلک: آن.	غرف: جمع غرفه، اتاقها.

روش تدریس : قرائت نمونه یی ، محاوره یی، سؤال و جواب — تکرار — انفرادی

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تخته، تباشیر، در صورت امکان تاپ و نوار یافیه.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسى باشاگردان ، تنظيم صنف و بررسى كار خانه گى ، درس گذشته را ارزىابى مى كند: - كى مى تواند كلمات (الكسول ، المثلّى ولمن) را معنا نمايد ؟	
۲۵ دقیقه	توليد انگيزه جهت دريافت عنوان درس جديد: خانه را به زبان عربى چه مى گويند ؟ - بعد از دريافت جواب درست ، عنوان درس جديد را كه ((البیت)) است به خط درشت روى تخته مى نويسد وبه شاگردان هدايت مى دهد تا متوجه كتاب هاى شان باشند و درس جديد را با نام خدا آغاز مى نمايد . - متن درس جديد را بار اول به آواز بلند براى شاگردان مى خواند واز شاگردان مى خواهد كه به روش خواندن وى خوب گوش بدهند. در خواندن بار دوم متن درس از شاگردان مى خواهد كه بعد از قرائت وى جملات متن را تكرر نمايند تا از درست تلفظ كردن آنها مطمئن شود. بار ديگر جملات متن درس را مى خواند ومعنا مى نمايد. به شاگردان هدايت مى دهد تا كلمات مشكل درس را ياد داشت كنند وهمچنان متن درس را بالای شاگردان تكرر مى نمايد. - كلمات مشكل درس را بالای شاگردان روى تخته نوشته وآنها معنا مى كند وسپس برابر به سويه شاگردان درباره ادوات استفهام واسم اشاره به اعتبار اشاره به دور ونزديك ، به شاگردان مختصراً معلومات مى دهد. اگر شاگردان در اين باره سؤال داشتند به سؤال شان پاسخ مى دهد. - شمارى از شاگردان را دو دو نفر پيش روى صنف خواسته به آنها هدايت مى دهد كه متن درس را به گونه محاوره بخوانند وخود معلم به تصحيح اشتباهات شان مى پردازد. - تمرين اول درس را براى شاگردان خوانده ومعنا مى كند وسپس آنها را به قسم محاوره، سؤال وجواب بالای آنها تكرار مى نمايد وخود به تصحيح اشتباهات پرداخته وآنها را تشويق نيز مى نمايد.	شاگردان درس تكرر مى نمايند
۱۰ دقیقه	ارزىابى : كى مى تواند متن درس را درست بخواند بگونه ى كه هيچ اشتباه نكند؟ چه كسى مى تواند كه جمله اول متن درس را معنا نمايد؟ كى مى تواند معناى كلمات (بيتكم و خمس) را روى تخته بنويسد ؟ كى مى تواند ادوات استفهام را در متن اين درس نشان دهد؟	شاگردان جواب مى دهند

	<p>کار خانه گی :</p> <p>– معلم شاگردان را مکلف می سازد که تمرین دوم درس را در خانه های خود حل نمایند.</p> <p>پیام درس :</p> <p>در این درس این پیام وجود دارد که بایستی یک دوست از خانه دوست خود بازدید کند و از حال و احوال خانه اش و از وضعیت مالی و زننده گی وی اطلاع داشته باشد؛ زیرا که تعارف و شناخت جزء شعیار دین ما است.</p>	<p>۵ دقیقه</p>
--	---	----------------

درس دهم (بخش دوم)

عنوان : البيت

صفحه : ۴۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- پرسش و پاسخ به زبان عربی را با ادوات مختلف استفهام یاد بگیرند.
- عدد و معدود را یاد بگیرند و طریقه استعمال آن را بیاموزند.
- الفاظ مفرد را به جمع تکسیر تبدیل کرده بتوانند.
- مذکر و مؤنث را در اسمای مشتق به زبان عربی فرق کرده بتوانند.

معنای کلمات :

المطار: فرودگاه	المصباح : چراغ یا گروپ	الجدار : دیوار
الملعب: میدان بازی	الزهرة: گل	كوب: گلاس
المطبخ: آشپزخانه	شارع: جاده	مضىء: روشن

روش تدریس : مناقشه، سؤال و جواب ، گروهی ، انفرادی و مسابقه

مواد مورد درسی : کتاب درسی ، تخته، تباشیر

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسشی باشاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گلی ، درس گذشته را ارزیابی می کند : — کی می تواند کلمات (سیارة ، غرفة و مائدة) را معنا کند؟	
۳۵ دقیقه	— تمرین سوم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید سپس به دو دو شاگرد دستور می دهد که آن را به قسم سؤال و جواب اجرا نمایند. — تمرین چهارم درس را بالای شاگردان می خواند و اشتباهات تلفظی شان را تصحیح می نماید . — دو سؤال از تمرین پنجم را طور نمونه روی تخته برای شاگردان پاسخ می دهد و سؤال های دیگر تمرین مذکور را بالای شش شاگرد طوری حل می نماید که نخست سه شاگرد را به نوبت خواسته و به آنها هدایت می دهد تا هر کدام یک سؤال را روی تخته بنویسند و از سه شاگرد دیگر می خواهد تا هر کدام به نوبت به سؤالات روی تخته جواب بنویسند. — تمرین ششم درس را برای شاگردان روی تخته به ترتیب زیر حل می نماید: هذه شوارعٌ واسعةٌ هذه مصابيحٌ مضيئةٌ هذه سياراتٌ جديدةٌ	شاگردان تمرین سوم را به قسم سوال و جواب کار می کنند جوابهای تمرین پنجم را به ترتیب زیر می نویسند : — هو في الحمام — هو ..... — هي .....

<p>در تمرین هفتم کلمات درست را انتخاب می نمایند :</p> <p>– (القدر) – (المائدة) – (صحن) – (حديقة)</p> <p>شاگردان کلمات را تکرار می نمایند</p>	<p>هذه جدران مرتفعة وازشاگردان می خواهد تا آنرا در کتابچه های خود بنویسند .</p> <p>– از تمرین هفتم یک مثال را طورنمونه برای شاگردان روی تخته حل می نماید ، واز شاگردان می خواهد که کلمات مناسب را از بین قوس ها انتخاب نموده ودرخانه خالی تمرین بنویسند؛ مثلاً :</p> <p>أشرب الماء من (البئر) وبه شاگردان هدایت می دهد تا مثال های دیگر را خود آنها حل نموده ودر کتابچه های شان بنویسند.</p> <p>– کلمات تمرین هشتم را روی تخته نوشته وترجمه می نماید ؛ مثلاً :</p> <p>الوسادة : بالش القدر : دیک الإبريق : آفتابه ،چاینک الشَّباک : کلکین</p> <p>سپس یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته وهدایت می دهد تا کلمات را از روی تخته به آواز بلند بخواند واز شاگردان دیگر می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند ودر آخر به آنها هدایت می دهد تا کلمات را با معناهای آن در کتابچه های خود بنویسند.</p>	
	<p>کارخانه گی: معلم از شاگردان می خواهد که (الواجب المنزلی) را در خانه های خود حل کنند.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس یازدهم (بخش اول)

عنوان : خالد یکتب

صفحه : ۴۳

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند .
- صیغه های غایب فعل مضارع را بفهمند .
- اعداد ترتیبی از یکم تا دهم را به زبان عربی یاد بگیرند .
- بتوانند از متن درس سؤالهای مختلف بسازند .

معلومات اضافی :

درهرزبانی اعداد به دونوع تقسیم می شود : عدد رقمی و عدد ترتیبی .
درزبان عربی عدد رقمی آنست که به شکل ذیل باشد :
واحد - اثنان - ثلاثة - أربعة - خمسة - ستة ..... الخ .
یعنی : یک - دو - سه - چهار - پنج - شش ..... و غیره
و عدد ترتیبی آن است که به شکل ذیل آید :
الأول - الثاني - الثالث - الرابع - الخامس - السادس ..... الخ
و در زبان فارسی عدد ترتیبی به شکل ذیل نوشته می شود :
یکم - دوم - سوم - چهارم - پنجم - ششم ..... و غیره

معنای کلمات:

يتحدّثُ : سخن می گوید
الرابع : چهارم

يکتب : می نویسد
عماد : ستون السادس : ششم
الفائز : کامیاب

يتعلّمُ : می آموزد
يجتهد : کوشش می کند
حميدة : نیکو

روش تدریس : قرائت نمونه یی، مناقشه ، سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی.
مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر، تابلوی ساخته شده از کاغذ.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسشی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند. - کی می تواند جمله (أین يقع بيتك ؟) را ترجمه نماید ؟ - کی می تواند جمله (أین تأكل الطعام) را به عربی جواب بدهد ؟	
۲۵ دقیقه	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: - کی می تواند از حروف پراگنده ذیل جمله بسازد ؟ خ - ا - ل - د - ی - ک - ت - ب - معلم بعد از دریافت جواب درست ، عنوان درس جدید را که ((خالد یکتب)) است روی تخته می نویسد . - شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می نماید . - درس را دو بار به آواز بلند می خواند و در بار اول شاگردان به خوانش وی گوش فرا می دهند و در بار دوم جملات را بعد از وی تکرار می نمایند و معلم متوجه می باشد و اگر در تلفظ اشتباهی داشتند تصحیح می نماید. - در بار سوم جملات متن کتاب را ترجمه می نماید. - سپس به شاگردان هدایت می دهد تا درس را خاموشانه خوانده و کلمات مشکل را یاد داشت نمایند و سپس معلم کلمات را روی تخته می نویسد و معنا می کند . - به دو شاگرد هدایت می دهد تا درس را به آواز مناسب خوانده و ترجمه نمایند. بعداً شاگردان تمرین اول درس را به همکاری معلم به قسم سؤال و جواب کار می کنند . - تمرین دوم درس را بالای شاگردان تکرار نموده و به آنها هدایت می دهد تا اعداد ترتیبی را حفظ کنند .	فکر کرده از حروف داده شده جمله می سازند. در اثنایی که معلم محترم کلمات را روی تخته می نویسد و معنا می کند، شاگردان نیز آن را در کتابچه های خود می نویسند.
۱۰ دقیقه	ارزیابی: - کی می تواند یک جمله از جملات متن کتاب را درست بخواند و ترجمه کند؟ کی تواند سه فعل از افعال مضارع را که در متن درس موجود است، روی تخته بنویسد ؟ کی می تواند یک عدد از عدد های ترتیبی را به زبان عربی بگوید که در متن درس آمده است؟ کار خانه گی: شاگردان تمرین سوم صفحه (۴۴) را در کتابچه های خود بنویسند.	شاگردان جواب دهند
۵ دقیقه		

درس یازدهم (بخش دوم)

عنوان : خالد یکتب

صفحه : ۴۵

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- فرق بین تلفظ حروف (ق، ک) را بدانند .
- حروف شمسی و قمری را بشناسند .
- کلمات مفرد را جمع کرده بتوانند .

معلومات اضافی :

حروف زبان عربی به اعتبار داخل شدن ((أل)) بر آنها، به دو دسته تقسیم می گردند: حروف شمسی، و حروف قمری.

اول: حروف شمسی: حروفی را گویند، وقتی که ((أل)) قبل از حروف شمسی بیاید، لام آن تلفظ نمی گردد، و لام ((أل)) آن لفظاً به آن حرف اضافه می شود، و در نتیجه همانندی و ادغام حاصل می گردد. تعداد حروف شمسی چهارده حرف است: ت، ث، د، ذ، ر، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ل، ن. مانند: تراب — التراب، ثقب — الثقب.

دوم: حروف قمری: حروف قمری حروفی را گویند که هرگاه این لام (أل) قبل از حروف قمری اضافه شود، ((ا، ل)) آن تلفظ می شوند، و زمانی که بالای آن داخل می گردند تنها لفظاً به آن حرف اضافه نمی شوند؛ بلکه تلفظ هم می شوند. تعداد حروف قمری نیز چهارده حرف می باشند: أ، ب، ج، ح، خ، ع، غ، ف، ق، ک، م، هـ، و، ی. مانند: أمل — الأمل، بقرة — البقرة.

معنای کلمات:

جيداً : خوب البطاقة : کارت حاسوب : کمپیوتر درج المكتب : جعبه میز

روش تدریس : سؤال و جواب، گروهی و انفرادی

مواد ممد درسی: کتاب درسی ، تخته، تباشیر

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف و دیدن کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند .</p> <p>- کی می تواند اعداد ترتیبی از یکم تا دهم را به زبان عربی بگوید؟</p>	
	<p>درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می نماید:</p> <p>- کلمات تمرین چهارم صفحه (۴۵) را برای شاگردان به آواز مناسب می خواند</p> <p>- مکلف به ترجمه آن نیست - تا شاگردان فرق بین تلفظ حروف (ق) و (ک) را بیاموزند.</p> <p>بعداً کلمات تمرین را بالای شاگردان با رعایت تلفظ درست حروف</p>	<p>کلمات را به تعقیب معلم تکرار می نمایند.</p>

۳۵ دقیقه	<p>(ق) و (ک) را تکرار می نماید.</p> <p>- تمرین پنجم را به شکل سؤال وجواب بالای شاگردان اجرا نموده وبا آنها همکاری می نماید.</p> <p>- تمرین ششم را برای شاگردان چنین حل می نماید:</p> <p>ابتدا ((أل)) شمسی و ((أل)) قمری را در دو ستون روی تخته عنوان قرار می دهد وطورنمونه دو مثال را برای هر یک از آنها حل می نماید:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="text-align: right;">((أل)) شمسی</div> <div style="text-align: left;">((أل)) قمری</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="text-align: right;">السَّوْرَة</div> <div style="text-align: left;">العربية</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="text-align: right;">التّلمیذ</div> <div style="text-align: left;">القراءة</div> </div> <p>وسپس شاگردان را به دوگروپ تقسیم نموده وبه آنها هدایت می دهد تا یک گروپ کلمات قمری وگروپ دیگر کلمات شمسی را در لست کلمات دریافته ونمایند هرگروپ، کلمات را در ستون مناسب آن روی تخته بنویسند.</p> <p>- کلمات مفرد وجمع تمرین هفتم را برای شاگردان خوانده وترجمه می نماید وسپس کلمات را بالای آنها تکرار می نماید.</p> <p>- کلمات تمرین هشتم را روی تخته نوشته وترجمه می نماید وسپس کلمات را به آواز بلند برای شاگردان خوانده واز آنها می خواهد که به تعقیب وی تکرار نمایند.</p>
۵ دقیقه	<p>کار خانه گی :</p> <p>معلم محترم شاگردان را مکلف می سازد تا (الواجب المنزلی) را در خانه های خود بنویسند .</p>

درس دوازدهم (بخش اول)

عنوان : أيام الأسبوع

صفحه : ۴۷

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند .
- نام روزهای هفته را به عربی یاد بگیرند .
- صیغه فعل مضارع جمع متکلم را بشناسند .
- شاگردان با استفاده از استعمال روزهای هفته بین هم به زبان عربی گفتگو کرده بتوانند .

معلومات اضافی:

اگر در متن درس دقت کنیم در میابیم که میان کلماتی که به ایام هفته دلالت می کنند حرف «واو» استعمال شده است این حرف را به نام واو عطف یاد می کنند. وظیفه واو عطف آن است که کلمه ما بعد را زیر حکم وظیفه کلمه ماقبل خود درمیآورد. یعنی: اگر اسم ماقبل واو مرفوع باشد اسم مابعد آن نیز مرفوع می باشد، واگر منصوب و یا مجرور بوده باشد آن هم منصوب و یا مجرور می گردد. واو عطف، در کل، میان کلماتی که در جمله واقع شده اند رابطه می آفریند. مثلاً نگاه کنید در ابتدای «السبت»، «ایوم» استعمال شده است؛ ولی این کلمه (یوم) پیش از «الأحد» و «الاثنين» وارد نشده؛ بلکه نویسنده به ذکر «واو» اکتفا نموده است. همین طور وظیفه حروف عاطفه آن است که از تکرار اسم ها و فعل ها جلوگیری کنند.

علاوه بر «واو عطف» حروف دیگری نیز این وظیفه را اجرا می کنند؛ مانند: (ثم - لکن - أو - بل - حتی).

معنای کلمات :

نرسمُ : رسم می کنیم   الأسبوع : هفته   الأسبوعية : هفتگی   أوقات الفراغ : هنگام بیکاری

روش تدریس: سؤال و جواب، تکرار و انفرادی .

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . — کی می تواند کلمات (تلمیذ ، صفّ و سبّورة) را به جمع تبدیل نماید؟ — کی می تواند از حروف شمسی و قمری یک مثال بگوید ؟	
	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: — کی می تواند به عربی بگوید که یک هفته چند روز است ؟ — معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (ایام الأسبوع) است روی تخته می نویسد . متن درس را یکبار می خواند و از شاگردان می خواهد که صرف به	در کتابهای خود نگاه کرده به

<p>خواندن نمونه بی معلم گوش می دهند.</p> <p>با معلم جملات را تکرار می کنند.</p> <p>کلمات مشکل را با معانی آنها در کتابچه های خود می نویسند.</p>	<p>خواندن وی گوش فرا دهند.</p> <p>بار دوم متن درس را می خواند و از شاگردان می خواهد که به تعقیب وی تکرار نمایند و خودش روش خواندن و نطق شان را تصحیح می نماید.</p> <p>یک یک جمله از متن درس را می خواند و سپس معنای آن را به شاگردان ترجمه می نماید.</p> <p>دو دقیقه به شاگردان فرصت می دهد و از آنها می خواهد که متن را خاموشانه بخوانند و زیر کلمات مشکل خط بکشند و در این فرصت استاد آن کلمات مشکل را روی تخته می نویسد و معنا می کند.</p> <p>– سه شاگرد را انتخاب و به آنها هدایت می دهد تا هر کدام به نوبت متن درس را به آواز بلند خوانده و ترجمه نمایند .</p> <p>– دوشاگرد را پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد تا یکتن آنها روز های هفته را به زبان عربی روی تخته نوشته و دومی آنرا معنا نماید.</p> <p>– دو مثال تمرین اول درس را برای شاگردان به طور نمونه روی تخته چنین حل می نماید :</p> <p>فی الأسبوع (سبعة) أيام .</p> <p>نذهب إلى المدرسة (ستة) أيام فی الأسبوع .</p> <p>و به شاگردان هدایت می دهد تا مثال های دیگر را در داخل صنف به شکل گروهی در کتابچه های شان حل کنند</p>	<p>۲۵ دقیقه</p>
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <p>– کی می تواند روزهای هفته را به عربی بگوید ؟</p> <p>– کی می تواند افعال مضارع ((نكتب ، نرسم ، نزرر)) را معنا کند؟</p> <p>– کی می تواند جمله ((نحافظ علی الوقت)) را روی تخته بنویسد؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کار خانه گی :</p> <p>تمرین دوم درس را به شاگردان کار خانه گی بدهد.</p> <p>پیام درس :</p> <p>– معلم باید به شاگردان نحوه استفاده درست از وقت و از ایام هفته را شرح دهد . باید به آنها بفهماند که هر شاگرد برای خود در طول هفته تقسیم اوقات داشته باشد تا اوقات وی ضایع نگردد؛ چونکه عمر انسان از مجموع اوقات تشکیل شده است، اگرما وقت را ضایع کنیم در حقیقت عمر خود را ضایع نموده ایم .</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس دوازدهم (بخش دوم)

عنوان : أيام الأسبوع

صفحه : ۴۸ - ۵۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- تلفظ درست حروف (س ، ث) را یاد بگیرند .
- باهم به زبان عربی در باره ایام هفته گفتگو کرده بتوانند .
- کلمات مفرد را جمع ساخته و در جمله استعمال کرده بتوانند .
- میان جمله های درست و نادرست که به سویه شان برابر است فرق گذاشته بتوانند .

معنای کلمات :

الشَّهر : ماه العطله : رخصتی السنویة : سالانه العشاء : خفتن

روش تدریس: سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی .

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: — کی می تواند نام روز های هفته را به عربی بگوید ؟	
۳۵ دقیقه	— درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می نماید. — کلمات تمرین سوم صفحه (۴۸) را با رعایت تلفظ درست حروف (س، ث) خوانده و بالای شاگردان تکرار می نماید تا آنها تلفظ درست این دو حرف را یاد گرفته و فرق آن را بدانند. — تمرین چهارم صفحه (۴۹) را بالای شاگردان به شکل گفتگو در داخل صنف حل نموده در صورت لزوم با آنها همکاری می نماید و تشویق می کند. — کلمات تمرین پنجم صفحه (۴۹) را روی تخته نوشته و معنا می کند و سپس کلمات مفرد و جمع را به آواز بلند خوانده و از شاگردان می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند . — جملات تمرین ششم را روی تخته می نویسد و از پنج شاگرد می خواهد تا هر کدام به نوبت یک یک جمله را بخوانند و تصحیح نمایند و معلم در تصحیح جملات با آنها همکاری نماید و تشویق کند. جملات صحیح به گونه ذیل می باشند: أذهب إلى المدرسة صباحاً وأرجع مساءً. أعمل في النهار وأستريح في الليل. أقرأ الدرس في الفصل، وأكتب الواجب في البيت.	کلمات تمرین را بعد از خواندن معلم تکرار می نمایند. مطالب تمرین پنجم را در کتابچه های خود می نویسند. جمله های تصحیح شده را در کتابچه های خود می نویسند.

<p>جملات را بعد از خواندن در کتابچه های خود نقل می نمایند.</p>	<p>أزور الأقارب يوم الجمعة، وأذهب إلى المدرسة يوم السبت. التلميذ يخرج من الفصل بعد خروج المعلم. - از شاگردان می خواهد که تمرین هفتم را بخوانند و سپس جملات تمرین را در کتابچه های شان بنویسند؟ - تمرین هشتم را بالای شاگردان چنین اجرامی نماید: شاگردان را به دو گروه تقسیم نموده و به آنها هدایت می دهد تا یک گروه کلمات (أ) و (ب) و گروه دیگر کلمات (ج) و (د) را در جملات استعمال نمایند. - جاهای خالی تمرین نهم را برای شاگردان با استفاده از کلمات بین قوس خانه پری می نماید؛ مانند: أقرأ الدرس وأكتب الواجبات . استأذن أولاً ثم أدخل الفصل . ما ذهبتُ إلى المدرسة ولكن سأذهب إن شاء الله . أصلى العشاء وأستريح .</p>	
	<p>کار خانگی: معلم به شاگردان هدایت می دهد که تمرین «الواجب المنزلي» را در خانه های خود حل نمایند و خود یک جمله آن را به طور نمونه حل می کند مثلاً: نذهب إلى المدرسة ستة أيام .</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس سیزدهم (بخش اول)

عنوان : آداب الطريق

صفحه : ۵۱

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ، نوشته و معنا کرده بتوانند .
- آداب راه رفتن را بیاموزند .
- کلمات را در جملات استعمال کرده بتوانند .
- از خلال جمله معنای صحیح کلمات را با حدس دریافته بتوانند.
- ((لانا فیه)) و ((لا ناهیه)) را بشناسند .

معلومات اضافی :

حرف «لا» در زبان عربی به دو معنا استعمال می شود :

الف — لا به معنای نفی   ب — لا به معنای نهی .

نوع اول را به نام «لانا فیه» و نوع دوم را به نام «لا ناهیه» یاد می کنند .

هر دو نوع «لا» قبل از فعل مضارع وارد می شود. زمانیکه «لا ناهیه» بالای فعل مضارع داخل شود در فعل مضارع از لحاظ اعراب تغییری رخ نمی دهد؛ بلکه مرفوع باقی می ماند؛ ولی اگر بر آن «لا ناهیه» وارد گردد، در آن صورت فعل مضارع مجزوم می گردد .

معلومات مفصل درباره فعل مضارع در حالت جزم را می توان از کتب مخصوص نحو عربی بدست آورد .

معنای کلمات :

الطریق : راه   القمامة : کثافات   الأحجار : سنگ ها

یصرخ : چیغ می زند   جانب الطريق: کناره راه   یرمی: می افکند

یزیل: برمی دارد   الأذى: اشیای ضرر رساننده

روش تدریس: قرائت نمونه بی، سؤال و جواب ،انفرادی ،تکوار و خاموشانه .

مواد ممد درسی :

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان ،تنظیم صنف و بررسی کار خانه گي، درس گذشته را ارزیابی می کند . — کی می تواند کلمه های (أُكْتُبُ، وأُقرأ) را در جمله استعمال نماید؟	
	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: — اگر بخواهیم کلمات (الطریق) و (آداب) را باهم یکجا نمایم که معنای خوبی بدهند، چگونه باید آنها را باهم ترکیب نماییم؟ یعنی کدام یکی را در اول و کدام را در آخر قرار دهیم؟ — بعد از دریافت جواب درست، عنوان درس جدید را که (آداب الطريق)	

<p>در وقت خواندن معلم به متن درس چشم دوخته و با وی تکرار می کنند.</p> <p>معلومات ارائه شده توسط معلم در باره ((لافیه)) و ((لافیه)) را در کتابچه خود می نویسند.</p>	<p>است با خط درشت روی تخته می نویسد و سپس شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را با نام خداوند آغاز می نماید .</p> <p>– متن درس را دوبار به آواز بلند خوانده و در بار دوم از شاگردان نیز می خواهد که جملات درس را به تعقیب وی تکرار نمایند و او خواندن شان را تصحیح می نماید.</p> <p>– بار سوم جملات متن درس را معنا می کند و کلمات مشکل را روی تخته می نویسد .</p> <p>– به سه شاگرد ، به طور داوطلبانه ، هدایت می دهد تا هر کدام متن درس را دو دو سطر خوانده و معنا کنند .</p> <p>– دو شاگرد را پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد تا یکتن آنها کلمات ((القمامة ، یزیل ولا یقطع)) را روی تخته بنویسد و شاگرد دومی کلمات ذکر شده را معنا کند .</p> <p>بعد از آن به شاگرد دیگری هدایت می دهد تا به کلمات مذکور حرکات بدهد.</p> <p>– بعد از دو بار خواندن متن درس و معنا کردن جملات آن، در باره ((لافیه)) و ((لافیه)) معلومات مختصر ارائه نموده مثال می آورد.</p> <p>– شاگردان را به گروپ های مختلف تقسیم نموده و به ایشان هدایت می دهد تا درس را بین خود تکرار نمایند .</p> <p>– تمرین اول درس را روی تخته به شاگردان حل می نماید :</p> <p>– یزیل – یبعد</p> <p>– یصرخ – یصیح</p>	<p>۲۵ دقیقه</p>
	<p>ارزیابی :</p> <p>– کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟</p> <p>کی می تواند در مورد (لافیه) و (لافیه) معلومات دهد؟</p> <p>کی می تواند جمله ((ولا یصرخ)) را روی تخته بنویسد؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کار خانه گی:</p> <p>– معلم محترم شاگردان را مکلف می سازد که تمرین دوم درس را در خانه حل نمایند و کلید حل آن را به ایشان نیز می دهد.</p> <p>پیام درس :</p> <p>معلم صاحب باید به شاگردان درباره آداب راه رفتن روشنی اندازد. زیرا یکی از نشانه های اخلاق نیکو در اسلام رعایت آداب راه رفتن می باشد که در متن درس به شماری از آن اشاره شده است. خیلی از مشکلاتی که در جامعه ما رو نما گردیده عدم رعایت آداب راه رفتن است.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس سیزدهم (بخش دوم)

عنوان : آداب الطریق

صفحه : ۵۲-۵۴

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- کلمات مفرد را جمع کرده بتوانند .
- مطابق به سؤال ها از نزد خود شان جواب داده بتوانند.
- الف ممدوده و الف مقصوره را بشناسند.
- بواسطه ((هل)) سؤال ساخته بتوانند.
- ((لا نافية)) را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

شناخت الف مقصوره و ممدوده در املاء:

الف مقصوره در املاء، الف کوتاه است که به شکل (ی) نگاشته می شود؛ ولی (الف) تلفظ می شود؛ مانند: بکی، شوی، روی، اشتری، الردی، الفتی، مصطفی، موسی، بخاری، لدی، اولی، وغیره.

الف ممدوده: الفی را گویند که طولانی باشد، و طویل نوشته شود. مانند: أما، ألا، إلا، ما، لا، الربا، علیا، بقایا، أحیا، وتزیا وغیره.

معنای کلمات :

متی: چه وقت	هل : آیا	تعبّر : می گذری	سُلة : سبد
الرصیف: پیاده رو	المزيلة: آشغال دانی	جدول الماء: جوی آب	المحطة: ایستگاه
نفق: تونل، راه زیر زمینی	إشارات المرور: اشاره ترافیکی	الجسر: پل	

روش تدریس: مناقشه، سؤال و جواب، انفرادی، گروپی و تکرار

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان						
۵ دقیقه	<p>بعد از ادای سلام واحوال پرسى باشاگردان، تنظيم صنف و بررسى كار خانه گى، درس گذشته را ارزىابى مى كند :</p> <p>- كى مى تواند به زبان عربى بگويد كه در هنگام راه رفتن کدام آداب بايد رعايت گردد؟</p>							
۳۵ دقیقه	<p>درس جديد با نام خداوند (ج) آغاز مى گردد و شاگردان را متوجه كتاب هاى شان ساخته و به حل تمرين سوم صفحه (۵۲) مى پردازد .</p> <p>- كلمات مفرد و جمع تمرين سوم را در دو ستون روى تخته مى نويسد، سپس آنرا به آواز بلند به شاگردان خوانده واز آنها مى خواهد تا به تعقيب وى تكرر نمايند و سپس تمرين را بالاي خود شاگردان به قسم خواندن و نوشتن كار مى نمايد.</p> <p>- تمرين چهارم را بالاي دوشاگرد طورى اجرا مى نمايد كه يك نفر آنها سؤالها، و دومى جوابها را از روى كتاب مى خوانند، اين كار را بيشتر از يك بار و با چند شاگرد اجراء مى كند تا روش سؤال و جواب در ذهن شاگردان جانشين شود.</p> <p>- تمرين پنجم را به شاگردان چنين حل مى نمايد :</p> <p>نخست در باره كلمات «هل» استفهاميه و «لا نافية» براى شاگردان معلومات مى دهد و طريق سؤال كردن با «هل» و پاسخ گفتن با «لا» را براى آنها بيان مى نمايد ، و سپس شاگردان را هدايت مى دهد كه دو نفر تمرين را در صنف ميان هم ، به شكل سؤال و جواب، اجرا نمايند.</p> <p>- به حل تمرين ششم مى پردازد، نخست در باره «الف ممدوده» و «الف مقصوره» به شاگردان مختصراً معلومات داده و طور نمونه چند مثال مى آورد.</p> <p>و سپس شاگردان را به دو گروه تقسيم مى كند و به آنها هدايت مى دهد تا يك گروه كلمات را كه به الف ممدوده ختم شده اند و گروه ديگر كلماتى را كه به الف مقصوره ختم شده اند از بين چوكات انتخاب نموده و در دو ستون بالاي تخته بنويسند.</p> <p>مثلاً :</p> <table> <tr> <td>الف ممدوده</td> <td>الف مقصوره</td> </tr> <tr> <td>عصا</td> <td>ألقى</td> </tr> <tr> <td>قفا</td> <td>جرى</td> </tr> </table> <p>- جملات تمرين هفتم را روى تخته نوشته و ترجمه مى نمايد و از شاگردان مى خواهد تا در مقابل جملاتى كه كارشايسته و عمل درست را</p>	الف ممدوده	الف مقصوره	عصا	ألقى	قفا	جرى	<p>كلمات را به تعقيب معلم تكرر مى نمايند.</p> <p>باهم سؤال جواب مى كنند .</p> <p>كلمات را روى تخته درستون ها مى نويسند</p> <p>دربين قوس ها باپنسل علامه مى گذارند .</p>
الف ممدوده	الف مقصوره							
عصا	ألقى							
قفا	جرى							

<p>کلمات را در کتابچه های شان می نویسند.</p>	<p>ارایه می کند علامه (صحیح) را بگذارند.</p> <p>ترجمه جملات تمرین :</p> <p>من کثافات را در راه های عام می اندازم ( )</p> <p>من به نظافت و پاکی خانه توجه می نمایم ( )</p> <p>گلها را قطع می کنم و سنگ ها را در راه می اندازم ( )</p> <p>وقتی که از راه می گذرم، براشخاص نشسته سلام می گویم ( )</p> <p>– کلمات تمرین هشتم را روی تخته نوشته و ترجمه می نماید و از شاگردان می خواهد که آنرا در کتابچه های شان بنویسند، مثلاً :</p> <p>الرّصیف : پیاده رو نفق : تونل</p> <p>المزبلة : کثافات دانی الجسر : پل</p> <p>جدول الماء : جوی آب</p>	
	<p>کار خانه گی:</p> <p>– معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کارخانه گی می دهد و یک مثال را طور نمونه به آنها حل می کند :</p> <p>مثلاً : نحن نعيش ((تحت)) السماء و ((فوق)) الأرض .</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس چهاردهم (بخش اول)

عنوان : فصل الربيع

صفحه : ۵۵

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده، نوشته و ترجمه کرده بتوانند .
- استعمال صیغه فعل مضارع منسوب به ضمائر تشبیه را بدانند.
- فصل های سال را به زبان عربی گفته بتوانند .
- در باره ضمائر متصل معلومات ابتدایی پیدا نمایند.

معلومات اضافی :

ضمایر در زبان عربی به طور منفصل (جداگانه) و متصل (پیوسته) استعمال می شود. در باره ضمایر منفصل قبلاً معلومات ارائه شده است. در این درس در باره ضمایر متصل معلومات ابتدایی ارائه می نماییم. ضمایر متصل معمولاً با اسمها ، فعلها و حروف پیوسته می شوند؛ ولی صورت آن در هر حال از همدیگر متفاوت می باشد. در این درس متصل بودن ضمایر را با فعل مضارع بحث می کنیم . اگر ضمیر مفرد مذکر غایب یا مخاطب باشد در آن حال ضمیر در فعل ظاهر نمی شود؛ مانند : هو یکتب ؛ أنت ؛ تکتب .

به طور عموم ضمایری که در فعل داخل می شوند باید در آخر آن ظاهر گردند نه در اول آن. و اگر ضمیر برای تشبیه باشد و بر فعل مضارع داخل شود بصورت الف نشان داده می شود مانند : تکتبان ؛ ترسمان ؛ یرسمان. و اگر ضمیر به جمع مذکر دلالت کند در فعل مضارع به شکل (واو) نشان داده می شود؛ مانند : یکتبون ؛ تکتبون، و اگر ضمیر برای مفرد مؤنث مخاطب باشد در آخر فعل مضارع به شکل (ی) نشان داده می شود، مانند : تکتبین و ترسمین؛ و اگر ضمیر برای جمع مؤنث باشد، در آن صورت در فعل مضارع به شکل نون مفتوح نشان داده می شود مانند: یکتبن و تکتبن. در این درس تمرین هشتم همین قاعده را تطبیق نموده است.

معنای کلمات :

الربیع: بهار	حقول: کشتزارها	تفتّحُ: شگوفه می کند	مطلّة: چتری
تغرّد: آواز می خواند	ألحان: جمع لحن، آواز خوش	الخفیفه: نازک	الصیف: تابستان
الخریف: خزان	الشتاء: زمستان		

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال و جواب ، انفرادی و تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر، تایپ و کست در صورت امکان.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>– بعد از ادای سلام واحوال پرسى ، تنظيم صنف و بررسى كارخانه گى، درس گذشته را ارزىابى مى كند :</p> <p>– كى مى تواند كه كلمه هاى (المَزبلة، الرصيف، نفق، المحطة، والسلة) را ترجمه نمايد ؟</p>	
۲۵ دقيقه	<p>توليد انگيزه جهت دريافت عنوان درس جديد:</p> <p>– كى مى تواند بگويد كه فصل بهار را به عربى چه مى گویند ؟</p> <p>بعد از در يافت جواب درست، عنوان درس جديد را كه (فصل الربيع) است روى تخته مى نويسد .</p> <p>– يك بار متن درس را به آواز بلند براى شاگردان مى خواند واز شاگردان مى خواهد كه به قرائت معلم گوش فرا دهند.</p> <p>بار دوم متن درس را جمله به جمله مى خواند واز شاگردان مى خواهد كه جمله ها را به تعقيب وى تكرر نمايند.</p> <p>به شاگردان هدايت مى دهد تا يك مرتبه متن درس را خاموشانه خوانده و كلمات مشكل را ياد داشت نمايند .</p> <p>– از شاگردانى كه كلمات مشكل را ياد داشت نموده اند مى خواهد تا كلمات را بالای تخته بنويسند ومعلم معنای كلمات را روى تخته مى نويسد .</p> <p>متن درس را براى شاگردان ترجمه مى نمايد واز شاگردان مى خواهد كه ترجمه متن درس را در كتابچه هاى خود مى نويسند.</p> <p>– به چهار شاگرد هدايت مى دهد تا هر كدام به نوبت متن درس را</p>	<p>خاموشانه به درس گوش مى دهند .</p> <p>جمله ها را بعد از معلم تكرر مى كنند.</p> <p>كلمات را ياد داشت وروى تخته مى نويسند .</p> <p>ترجمه متن را در كتابچه هاى خود مى نويسند.</p>

<p>به سؤالات پاسخ می دهند .</p> <p>أحب فصل الربيع</p> <p>. تفتح الأزهار في فصل الربيع .</p> <p>. يذهب الناس إلى الحدائق</p> <p>والحقول.</p> <p>تكثر الأمطار في فصل الربيع.</p>	<p>بخوانند.</p> <p>– تمرین اول صفحه (۵۶) را روی تخته نوشته و معنا می کند و از شاگردان می خواهد که به سؤالات پاسخ ارایه کنند.</p> <p>ارزیابی :</p> <p>کی می تواند معنای ((فصل الربيع)) را بگوید ؟</p> <p>کی می تواند جمله ((تخضر الأرض)) را با ترجمه آن، روی تخته بنویسد؟</p> <p>چه کسی می تواند جملات ((شگوفه می کند، سبز می شود)) را به عربی بگوید ؟</p> <p>کارخانه گی :</p> <p>– معلم محترم به شاگردان وظیفه می دهد تا تمرین دوم درس را با استفاده از کلمات بین قوس خانه پری نموده و در کتابچه های شان بنویسند و یک مثال را طور نمونه به آنها حل می کند .</p> <p>مثلاً : فصل الشتاء (بارد) وفصل الربيع (معتدل) .</p> <p>پیام درس:</p> <p>معلم درباره چهار فصل سال و ویژگی های آنها روشنی اندازد . دانستن ویژگی های فصل های سال مخصوصاً فصل بهار نمادی از قدرت بزرگ الهی است . و معلم باید با بیان تغییراتی که در فصول سال رخ می دهد توجه شاگردان را به نشانه های قدرت الهی معطوف سازد.</p>	<p>۱۰ دقیقه</p> <p>۵ دقیقه</p>
--	--	--------------------------------

درس چهاردهم (بخش دوم)

عنوان : فصل الربيع

صفحه : ۵۶ - ۵۸

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- معنای درست کلمات را از سیاق جمله با حدس درک کرده بتوانند.
- فعل ماضی را به مضارع تبدیل کرده بتوانند.
- حروف مد دار را شناخته و درست تلفظ کرده بتوانند.
- از کلمات نا مرتب جمله های مفید ساخته بتوانند.
- ضمایر متصل تشبیه را بالای فعل مضارع داخل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

هرگاه بخواهیم فعل ماضی را به مضارع تبدیل نماییم نخست در ابتدای آن یکی از حروف (أنیت) را قرار می دهیم، یعنی: حرف همزه، تا، نون، ویا را، وبعد از آن حرف آخر فعل را مطابق به حالت اعرابی مضموم ویا مفتوح ویا مجزوم می سازیم؛ مانند: ضرب یضرب، کتب یکتب، جلس یجلس.

معنای کلمات :

تَغْنَى : آوازی خواند   نَضِجَتْ : پخته شد   لِمَ : چرا ؟   الثلج : برف
الْبَرْد : ژاله   البئر : چاه   عین الماء : چشمه   السحاب : ابر

الرياح: بادهای

روش تدریس: مناقشه یی، سؤال وجواب ، انفرادی، وگروپی .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسشی باشاگردان، کارخانه گمی آنها را ملاحظه نموده و درس گذشته را با طرح چند سوال ارزیابی می کند مثلاً کی می تواند فصل های سال را به عربی بگوید ؟	
۳۵ دقیقه	معلم محترم تمرین سوم صفحه (۵۶) کتاب درسی را بالای شاگردان حل می نماید؛ به آنها هدایت می دهد تا معنای مناسب کلمات داده شده را از کلمات داخل قوس انتخاب نموده باز گو کنند وبعدا آن را در کتابچه های شان بنویسند. — معلم محترم تمرین چهارم صفحه (۵۷) را برای شاگردان حل می کند . جمله های تمرین را روی تخته می نویسد وافعال ماضی را به مضارع چنین تبدیل می نماید: يجرى الماء فى النهر. يلعب الطلاب كرة القدم .	شاگردان معنای درست کلمات را انتخاب می کنند. تَغْنَى أصوات المزارع

<p>شاگردان جمله ها را در کتابچه های شان می نویسند.</p> <p>کلمات را تکرار می نمایند، وبعد از آن مطابق هدایت معلم آن کلمات را می نویسند.</p>	<p>تنضج الثمار في الحديقة . تفرح التلميذات بنجاحهنّ .</p> <p>وبه شاگردان هدایت می دهد تا جملات را در کتابچه های شان بنویسند.</p> <p>– تمرین پنجم را با مراعات کردن تلفظ درست مد برای شاگردان می خواند وبعداً کلمات را بالای آنها تکرار می نماید وهمچنان کلمات تمرین را املا می گوید .</p> <p>– جهت ترتیب نمودن کلمات پراکنده تمرین ششم یک مثال را طورنمونه برای شاگردان حل می نماید؛ مثلاً : تكثر الأمطار في الربيع ومثال های دیگر را بالای شاگردان روی تخته حل نموده وبا آنها همکاری می نماید .</p> <p>– به شماری از شاگردان هدایت می دهد که تمرین هفتم را بخوانند وترجمه نمایند وجریان خواندن وترجمه شان را زیر نظر داشته همکاری وتشویق می نماید، وسپس آنها را به شکل سؤال وجواب بالای آنها اجرا می کند.</p> <p>– افعال مضارع مفرد را به صیغه تنثیه تبدیل می کند وطور نمونه دومثال را روی تخته به شاگردان حل می کند .</p> <p>مثلاً : هما ترسمان هما تقرءان</p> <p>ومثال های دیگر را بالای شاگردان کار می نماید .</p> <p>– معلم محترم تمرین هشتم را برای شاگردان خوانده وچنین معنا می کند :</p> <p>الثلج : برف البئر : چاه الجداول : جویهای آب الرعد والبرق : غرش ابر و الماسک الرياح : باد عين الماء : چشمه</p> <p>واز شاگردان می خواهد تا کلمات و معنا های آنها در کتابچه های شان بنویسند.</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>معلم تمرین (الواجب المنزلي) را به شاگردان کار خانه گی می دهد، وبه طور نمونه یکی از افعال داده شده را در جمله استعمال می نماید:</p> <p>يصبح الجو معتدلاً في فصل الربيع.</p>	<p>۵ دقیقه</p>
--	--	----------------

درس پانزدهم (بخش اول)

عنوان : خدمة الوطن

صفحه : ۵۹ - ۶۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- متن درس را دقیق ترجمه کرده بتوانند.
- ضمایر متصل غایب مذکر ومؤنث ((هَ ، هَا)) را بشناسند.
- ضمیر مفرد متکلم ((أنا)) را در جمله بشناسند.
- شاگردان شماری از اسم های موصول را بشناسند.

معلومات اضافی:

نخست : ضمایر:

در این درس درمی یابیم که ((أنا)) ضمیری است که برای مفرد مذکر ومؤنث متکلم استعمال می گردد؛ ولی اگر بخواهیم ضمیر را برای مفرد مذکر مخاطب استعمال کنیم ((أنت)) می گوئیم.

و برای مفرد مؤنث مخاطب ((أنتِ)) به کسر (ت) استعمال می نماییم و همچنان در این درس ضمایر متصل ((هـ)) و ((ها)) را نیز می خوانیم هرگاه بخواهیم چیزی را به شخص غایب نسبت بدهیم ضمایر مذکور را در آخر آن پیوست می سازیم اگر شخص غایب مذکر باشد از ضمیر متصل ((هَ)) و اگر مؤنث باشد از ضمیر متصل ((ها)) استفاده می کنیم و می گوئیم: کتابه و کتابها وطنه و وطنها

دوم : اسم های موصول:

اسم های موصول اسم هایی اند که به واسطه جمله یی که بعد از آنها ذکر می گردد، بر شخص یا چیز معینی دلالت می نمایند، جمله یی که بعد از آنها ذکر می گردد را صله موصول یاد می کنند، بعضی از اسم های موصول برای مفرد استعمال می شوند و شماری برای تشبیه و بعض دیگر برای جمع. مهمترین اسم های موصول عبارتند از: الذی (برای مفرد مذکر)، التی (برای مفرد مؤنث)، اللذان و اللذین (برای تشبیه مذکر)، اللتان و اللتین (برای تشبیه مؤنث)، الذین (برای جمع مذکر)، اللاتی، اللواتی، اللائی (برای جمع مؤنث)، من (برای عاقل)، ما (برای غیر عاقل).

معنای کلمات :

أحب: دوست دارم . أحدم: خدمت می کنم .

الذی : کسی که ، الوطن : میهن ، کشور

تربی: تربیه می کند. شعبی : ملت

الأجیال : نسل ها،

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی .

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت شاگردان
۵ دقیقه	<p>بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>– کی می تواند جمله (در فصل بهار پرنده گان آوازی خوانند.) را به زبان عربی بگوید؟</p>	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید :</p> <p>– کی می تواند از حروف (خ – د – م – ة – ا – ل – و – ط – ن) ترکیب نموده و کلمه بسازد ؟</p> <p>– بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که ((خدمة الوطن)) است روی تخته می نویسد.</p> <p>– نخست متن درس را به آواز بلند می خواند و از شاگردان می خواهد که به قرائت وی با دقت گوش دهند، و بار دوم می خواند و از شاگردان می خواهد که جمله ها را به تعقیب وی تکرار نمایند.</p> <p>از شاگردان می خواهد تا درس را خاموشانه خوانده و کلمات مشکل را یاد داشت کنند و معلم کلمات را روی تخته نوشته و ترجمه آنرا در مقابل شان می نویسد.</p> <p>– متن درس را بالای بعضی از شاگردان تکرار می نماید تا از خواندن درست آن مطمئن گردد.</p> <p>متن درس را به شکل مناقشه یی همراه با شاگردان ترجمه می کند.</p> <p>کلمات جدیدی که در متن درس به شاگردان آموخته است را به شکل مناقشه یی در جمله استعمال می نماید.</p> <p>– قبل از آنکه به حل تمرین پردازد در باره ضمائر و اسم های موصول مختصراً معلومات ارائه بدارد.</p> <p>– تمرین اول درس را به شاگردان چنین حل می نماید: ابتدا جمله ها را به شاگردان می خواند و در فهم مطالب آن با آنها کمک می نماید سپس از آنها می خواهد که مترادف کلمات داده شده را از بین کلمات داده شده در بین دو قوس انتخاب کنند. کلمات درست در این تمرین به شکل آتی می باشد:</p> <p>الأجيال النسل الشعب سكان البلد</p>	<p>در باره ساختن ترکیب از حروف داده شده فکر کرده آن را می سازند.</p> <p>نخست به کتابهای خود می بینند و بعد همراه با معلم جمله ها را تکرار می نمایند.</p> <p>کلمات را با ترجمه آنها در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>جمله های جدید را در کتابچه های خود می نویسند.</p>

شاگردان جواب می دهند	<p>ارزیابی:</p> <p>کی می تواند کلمه ((الذی)) را معنا کند؟</p> <p>کی می تواند جمله ((أخدم شعبي ووطني)) را روی تخته نوشته و ترجمه نماید؟</p> <p>— کی می تواند فرق کلمات ((وطنه)) و ((وطنها)) را بگوید؟</p>	۱۰ دقیقه
	<p>کارخانه گی:</p> <p>— معلم تمرین دوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد و یک مثال را طور نمونه حل می کند؛ مثلاً:</p> <p>— نعم، أحبُّ وطنی .</p> <p>پیام درس:</p> <p>معلم باید به شاگردان دربارهٔ وطن دوستی روشنی اندازد و مظاهر وطن دوستی را به آنها نشاندهی نماید و به آنها بفهماند که وطن دوستی به زبان نیست باید برای آبادی و نجات وطن عمل نمود و فعالیت کرد .</p>	۵ دقیقه

درس پانزدهم (بخش دوم)

عنوان : خدمة الوطن

صفحه : ۶۰ - ۶۲

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- اسم موصول مؤنث (التي) را بشناسند.
- فرق بین تلفظ (ز، ذ) را بفهمند.
- خود را به زبان عربی معرفی کرده بتوانند.

معنای کلمات:

الْفُسْحَة : تفریح، محافظة : ولایت، مديرية : ولسوالی ، الشارع : سرک، خیابان
الرقم : شماره

روش تدریس: مناقشه، سؤال و جواب ، گروپی و انفرادی

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسى باشاگردان تنظيم صنف وملاحظه کارخانه گى، درس گذشته را ارزیابی می کند . - کی می تواند جواب ((هل تحب وطنك؟)) رابه عربی بگوید ؟	
۳۵ دقیقه	- نخست فرق بین اسم های موصول ((الذى)) و((التي)) را به شاگردان بیان داشته وتمرین سوم را با مشارکت شاگردان حل می نماید؛ ابتدا جمله ها را روی تخته نوشته و بعداً با کلمات مناسب جاهای خالی را پر می نماید ؛ مانند : المعلم الذى..... الأمّ التى ..... الفلّاح الذى ..... وبه شاگردان هدایت می دهد تا جملات تمرین را در کتابچه های شان بنویسند. - کلمات نا مرتب تمرین چهارم را روی یک طرف تخته نوشته واز شاگردان می خواهد که از کلمات نا مرتب تمرین جمله مفید بسازند. - تمرین پنجم درس را روی تخته برای شاگردان چنین حل می نماید: أنتَ تقرأ الدّرسَ جيّداً. أنتَ تذهبُ إلى المدرسة . أنتَ تلعبُ فى الفُسْحَة . أنتَ تكتبُ الواجب .	شاگردان می نویسند. شاگردان جمله می سازند وآن را در کتابچه های خود منتقل می سازند. شاگردان می نویسند . شاگردان کلمات را تکرار می نمایند

<p>شاگردان سؤال و جواب می کنند.</p> <p>شاگردان خود را به زبان عربی معرفی می کنند.</p>	<p>و برای شاگردان فرق بین ضمائر متکلم و مخاطب را همراه با تأثیری که در جمله می گذارد، بیان می نماید .</p> <p>– کلمات تمرین ششم را با رعایت تلفظ درست حروف (ذ) و (ز) برای شاگردان به آواز بلند می خواند و بعداً کلمات را بالای آنها تکرار می نماید تا آنها فرق بین تلفظ این دو حرف را بدانند .</p> <p>– در جریان تمرین هفتم شاگردان را مکلف می سازد که هر کدام با رفیق پهلویش گفتگو نموده یکی از آنها سؤال نماید و دومی به سؤال وی جواب بگوید.</p> <p>– کلمات مفرد تمرین هشتم را روی تخته می نویسد و با مناقشه و مشارکت شاگردان جمع آنها را پیدا نموده در مقابل کلمات مفرد می نویسد، و در ضمن آن را بالای چند شاگرد تکرار می کند تا ذهن نشین گردد.</p> <p>– تمرین نهم را نیز مانند تمرین هفتم عملاً بالای شاگردان کار می نماید و از آنها می خواهد تا خود را به زبان عربی معرفی کنند .</p>	
	<p>کارخانه گی :</p> <p>– معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کارخانه گی می دهد و یک مثال را طور نمونه برای آنها حل می نماید :</p> <p>– أجتهدُ فی دروسی حتی أنفع الوطن.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس شانزدهم (بخش اول)

عنوان : الحديقة

صفحه : ۶۳ - ۶۴

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده، و معنی کرده بتوانند.
- نام های میوه ها و سبزیجات را به عربی یاد بگیرند.
- فرق در تلفظ بین حروف (ح، هـ) را دانسته و آن را درست تلفظ کرده بتوانند.
- یک اسم را به اسم دیگر مضاف کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

اولا: شناخت علامه تعجب:

در این درس دقت کنید درمی یابید که در پایان بعضی از جمله ها علامه ((!)) وارد شده است این علامه را علامه تعجب ، ندا و نیایش گویند . هرگاه کسی را فراخوانیم و نامش را به زبان آریم برای اینکه بفهمانیم جمله ندائیه است باید این علامه را بگذاریم . همچنان این علامه برای اظهار تأثر، برای تشویق و ترغیب، برای تخویف و تحذیر، برای اظهار خورسندی و فرح، برای استغاثه و کمک خواستن، برای اظهار غم و اندوه، و برای تحقق آرزو و امثال آن استعمال می گردند^۱.

ثانیا: شناخت مضاف و مضاف الیه:

نوعی از اسماء به سبب اضافه مجرور می گردند، و اضافه آن است که اسمی به اسم دیگر به تقدیر حرف جر نسبت پیدا کند؛ مانند: غلام زید، کتاب محمد، یعنی: غلام لزید، و کتاب لمحمد؛ ولی در اصطلاح نحو آن را مضاف و مضاف الیه یاد می کنند. به گونه یی که اسم اول را مضاف و اسم دوم را مضاف الیه گویند.

معنای کلمات:

تعال : بیا	بذور: تخم ها	حلو: شیرین	مر: تلخ
یحکی: حکایت می کند	نغرس: غرس کردن	تنبت: می روید	الذ: شیرین ترین

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال و جواب انفرادی و گروهی .

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

^۱ - برای معلومات بیشتر به المفصل فی الإملاء ص ۲۷۵ مراجعه کنید.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسى باشاگردان، تنظيم صنف وبررسى، كارخانه گى درس گذشته را ارزىابى مى كند. - كى مى تواند خود را به زبان عربى معرفى نمايد؟	شاگردان خود را به زبان عربى معرفى مى كنند شاگردان جواب مى دهند
۲۵ دقیقه	توليد انگيزه جهت در يافت عنوان درس جديد: - باغ را به عربى چه مى گويند ؟ - بعد از در يافت جواب، عنوان درس جديد را كه (الحديقة) است روى تخته مى نويسد وشاگردان را متوجه كتاب هاى شان ساخته و درس جديد را به نام خدا آغاز مى نمايد. - متن درس جديد را به آواز مناسب براى شاگردان خوانده وسپس بالاي شاگردان تكرر نمايد. - به شاگردان هدايت مى دهد تا متن درس را خاموشانه بخوانند وكلمات مشكل را ياد داشت نمايند وخودش كلمات مشكل ياد داشت شده را روى تخته نوشته ومعنا مى كند. - به شاگردان هدايت مى دهد تا تمرين اول درس را با كمك گرفتن از متن درس در كتابچه هاى شان به شكل گروهى حل نمايند. در باره علامه تعجب ونداء مختصرا با استفاده از معلومات اضافى معلومات مى دهد.	درس را به تعقيب معلم تكرر مى كنند. خاموشانه مى خوانند تمرين را در كتابچه هاى شان حل مى كنند . متراذف كلمات را انتخاب مى كنند: هيا حلو آتى به
۱۰ دقیقه	ارزىابى: كى مى تواند كلمات (نزرع ونغرس) را روى تخته نوشته ومعنا نمايد ؟ كى مى تواند مفرد كلمات (أشجار ، أزهار وبذور) را بگويد ؟ كى مى تواند جواب اين سؤال را به عربى بگويد (چرا سعيد درختان سيب وانگور را دوست دارد ؟	شاگردان جواب مى دهند
۵ دقیقه	كار خانه گى: معلم محترم تمرين دوم درس را به شاگردان كارخانه گى مى دهد وبه آنها هدايت مى دهد تا متراذف كلمات را از ميان قوس ها انتخاب نموده ودر كتابچه هاى شان بنويسند. پيام درس: ازمعلم خواهش مى شود كه براى شاگردان در باره غرس نمودن درختان ميوه دار وفوايد آن روشنى اندازد وهمچنان درمورد كاشتن سبزيجات وفوايد آن به آنها مختصرا معلومات بدهد؛ زيرا وجود درختان ميوه دار وسبزيجات هم مايه تقويت غذايى دركشور مى شود وهم وسيله توليد اكسيجن در فضا مى گردد. از ديگر سوي بايد فرزندان خويش را طورى تربيت نماييم كه در جامعه عناصرى مفيد باشند وهمواره براى رفاه وبيشرفت جامعه خويش تلاش ورزند، و از هر فرصتى براى فايده رساندن به جامعه وآينده كشور خود استفاده نمايند كه نهال شانى وكشت وامثال آن جزء از اين فوايد مى تواند بود.	

درس شانزدهم (بخش دوم)

عنوان : الحديقة

صفحه : ۶۴ - ۶۶

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

– در باره مطالب درس باهم به زبان عربی گفتگو کرده بتوانند.

– حروف (ح) و (هـ) را درست تلفظ کرده بتوانند.

– مضاف ومضاف الیه را بشناسند.

– فعل مضارع مفرد مخاطب را بشناسند.

معنای کلمات:

هل لكم ؟ : آیا شما دارید ؟ أَشْمُ : می بویم الجوز : چهارمغز العدس : نسک

البطيخ : تربوز

روش تدریس : مناقشه، سؤال وجواب ، گروپی وانفرادی.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم بعد از ادای سلام واحوال پرسى با شاگردان ، تنظيم صنف و بررسى کار خانه گى، درس گذشته را ارزىابى مى کند : – کى مى تواند مترادف کلمات (تعال ، لذیذ و أُحْضِرُ) را به عربى بگويد؟	
۳۵ دقیقه	درس جديد را با نام خداوند (ج) آغاز مى نمايد. – تمرين سوم را براى شاگردان خوانده ومعنا ومفهوم آن را براى آنها توضيح مى دهد ، سپس تمرين مذکور را به شكل سؤال وجواب بالاى شاگردان اجرا مى کند وبعداً به حل تمرين چهارم پرداخته ودر اين تمرين تلفظ درست حروف (ح) و(هـ) را بالاى شاگردان تکرار مى نمايد تاشاگردان تلفظ درست حروف مذکور را ياد گرفته وفرق بين آنها را بدانند . – به حل تمرين پنجم مى پردازد؛ شاگردان را به دوگروپ تقسيم نموده وبه آنها هدايت مى دهد تا هرگروپ سه کلمه از ستون (الف) را باجمله مناسب آن به ستون (ب) وصل کنند، بعد از آن معلم معنا ومفهوم هر جمله را با مناقشه با شاگردان توضيح داده از فهم درست آن توسط شاگردان مطمئن مى شود، در جريان کار شاگردان را تشويق وهمکارى مى نمايد . – متنى را که در تمرين ششم قرار دارد به شاگردان املا مى گويد	با استفاده ازتمرين سوم سؤال وجواب مى کنند شاگردان تلفظ مى کنند شاگردان در گروپ ها مناسب کار نمايند

<p>شاگردان می نویسند</p> <p>با استفاده از کلمات جمله می سازند</p> <p>کلمات را تکرار می نمایند</p>	<p>و شاگردان آن جمله را در کتابچه های شان می نویسند، و معلم بعد از املای جمله به کتابچه های شاگردان نگاه کرده اشتباهات آنها را تصحیح می نماید .</p> <p>– کلمات تمرین هفتم را روی تخته نوشته و دو جمله را طور نمونه برای شاگردان می سازد .</p> <p>مثلاً : (المعلم – سیّارة) هذه سیّارة المعلم (العمل – الوقت) هذا وقت العمل</p> <p>و مثال های دیگر را بالای شاگردان حل می نماید. سعی می نماید که هر جمله یی حاوی مضاف و مضاف إليه باشد و در عین زمان سعی می دارد که با استفاده از مطالب بخش دوم معلومات اضافی به شاگردان پیرامون مضاف و مضاف الیه معلومات ارائه بدارد. بعد از ارائه معلومات در این مورد از شاگردان می خواهد که جملات داده شده را در کتابچه های خود نقل نمایند.</p> <p>– تمرین هشتم را که ذخیره لغات می باشد برای شاگردان خوانده و معنا می کند سپس کلمات را بالای دوشاگرد به نوبت خوانده و از شاگردان دیگری خواهد تا به تعقیب آنها تکرار نمایند . معنای کلمات این تمرین به شرح ذیل است:</p> <p>الرمان: انار التمر: خرما البرتقال: مالته الجوز: بادام البطيخ: تربوز التين: انجیر الخيار: بادرنگ البطاطس: کچالو العدس: نسک الطماطم: بادنجان رومی البصل: پیاز الثوم: سیر</p>	
	<p>کار خانه گی :</p> <p>– معلم تمرین نهم را به شاگردان کارخانه گی می دهد و از آنها می خواهد که جملات خبری را به جمله های استفهامی یا سؤالی مبدل سازد.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس هفدهم (بخش اول)

عنوان : الثَّعْلَبُ الطَّيِّبُ

صفحه : ۶۷

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ، نوشته و معنا کرده بتوانند .
- صورت تطبیقی علامات تعجب را بدانند .
- ضمیر مؤنث (تای ساکن) را با افعال پیوست کرده بتوانند .
- جملات اسمیه و فعلیه را بشناسند .

معلومات اضافی :

جمله در زبان عربی به دو نوع تقسیم می شود: جمله اسمیه و جمله فعلیه .
جمله اسمیه جمله یی را گویند که با اسم آغاز یافته باشد مانند : الثَّعْلَبُ وَقَفَ الدَّجَاجَةُ وَقَفَتْ
و جمله فعلیه : جمله یی را گویند که با فعل آغاز یافته باشد؛ در این درس جمله های زیادی با فعل آغاز یافته اند؛ مانند :
مرضت دجاجة ، مشی الثَّعْلَبُ ، نظر الثَّعْلَبُ ، لبث الثَّعْلَبُ
اگر جمله با اسم آغاز گردیده باشد اسم را مبتدا نامند و کلمه یا جمله یی که معنای مبتدا با آن کامل می شود آنرا خبر نامند .
ولی اگر جمله با فعل آغاز یافته باشد آن نوع جمله را فعل و فاعل گویند .
یکی از علامات فعل آن است که در آخر فعل ماضی تای تأنیث ساکنه داخل شود، و آن به این معنا است که فعلی که در
آخرش (ت) تأنیث ساکن داخل گردد آن فعل دارای فاعل مؤنث می باشد؛ مانند: کتبتُ فاطمة،

معنای کلمات :

حظيرة : مرغانهچه معطف : بالا پوش هدوء : آرامی و آهستگی . سماعة : گوشی .
جنب : پهلو ثعلب : روباه فحصى : مرا معاینه کرد انظر : نگاه کن .
وراء : عقب، پشت سر التفت : متوجه شد . نحوه : بسویش . هرب : فرار کرد .

روش تدریس : قرائت نمونه یی، سؤال و جواب، تکرار، مناقشه .

موادممد درسی : کتاب، تخته، تباشیر .

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم بعد از ادای سلام و احوال پرسی ، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند . کی می تواند که در باره معنای « واجب منزلی » معلومات دهد؟	
۲۵ دقیقه	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: - کدام حیوان به مکاری و نیرنگ بازی مشهور است ؟ - معلم بعد از دریافت جواب ، عنوان درس جدید را که (الثعلب الطیب) است به خط درشت روی تخته می نویسد . درس جدید را بار اول به آواز مناسب برای شاگردان خوانده و از آنها می خواهد که خاموشانه و با دقت به قرائت وی گوش فرا داده و به کتابهای خود نگاه کنند. متن درس را بار دوم می خواند و از شاگردان می خواهد که جمله های آن را به تعقیب وی تکرار نمایند. بار سوم از شاگردان می خواهد که درس را خاموشانه بخوانند و کلمات مشکل آن را یادداشت نمایند و در این مدت معلم کلمات مشکل را روی تخته می نویسد و معنا می کند. بعد از آن معلم خواندن متن درس را بالای شاگردان تکرار می نماید و در باره معنا و مفهوم آن نیز با آنها مناقشه می کند. - تمرین اول درس را بالای شاگردان کار می نماید؛ نخست سؤالات تمرین را روی تخته می نویسد و از شاگردان می خواهد تا به سؤالات به زبان عربی با استفاده از متن درس جواب بدهند . و آنها را در پیدا کردن جواب درست و جمله بندی درست کمک و تشویق می نماید.	جواب می دهند خاموشانه به درس گوش می دهند با کمک گرفتن از متن درس به سؤالات پاسخ می گویند
۱۰ دقیقه	ارزیابی: کی می تواند متن درس را درست خوانده و معنا کند ؟ کی می تواند جمله ((لبس الثعلب معطفاً أبيض)) را روی تخته نوشته و معنای آن را توضیح دهد ؟ کی می تواند بگوید که ((نامت)) و ((مرضت)) چگونه افعالی هستند ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	کارخانه گی: معلم از شاگردان بخواهد که متن درس را به خط زیبا در کتابچه های خود در خانه بنویسند و در عین زمان کلمات مشکلی را که به آنها روی تخته بیان کرده در جملات کوتاه استعمال نمایند . پیام درس : معلم درباره اضرار حیلہ گری و نیرنگ بازی روشنی اندازد ، و در عین زمان آنها را آگاه سازد که در روی زمین انسانهای روباه صفتی هم پیدا می شوند که کاری جز مکاری و حیلہ گری و نیرنگ بازی ندارند ، تا آنها در زنده گی خود هوشیار بوده فریب هر فریبکاری را نخورند.	

درس هفدهم (بخش دوم)

عنوان : **الثعلب الطيب**

صفحه : ۶۹ - ۷۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- حروف (ط) و (ت) را درست تلفظ کرده بتوانند.
- باهمدیگر به زبان عربی در مورد مطالب مربوط به درس محاوره کرده بتوانند.
- کلمات مفرد را به جمع تکسیر تبدیل کرده بتوانند.
- جمله های فعلیه واسمیه را از هم باز شناسند.

معنای کلمات :

الغذاء : نان چاشت   صداع : سردرد   مع من : همراه کی   الغزال : آهو
النمر : ببر   الحمار الوحشی : گوره خر

روش تدریس : مناقشه، سؤال و جواب، گروپی و مسابقه.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم بعد از ادای سلام واحوال پرسى ، تنظيم صنف وبررسى کارخانه گى درس گذشته را ارزىابى مى کند . — عبارت ((الثعلب الطيب)) چه معنى دارد ؟	
۳۵ دقیقه	درس جديد به نام خدا آغاز مى گردد . — تمرين سوم درس را كه تلفظ درست حروف (ط) و(ت) است برای شاگردان بارعايت تلفظ درست حروف مذکور مى خواند وبالاى آنها تکرار مى نماید تا شاگردان تلفظ درست حروف مذکور را یاد گرفته و فرق بين آنها را بدانند . — تمرين چهارم را قرارذیل برای شاگردان حل وخانه پرى مى نماید : لبست شربت أكلت ذهبت — تمرين پنجم را به شكل سؤال و جواب بالاى شاگردان عملاً کار مى نماید وکلمات مشکل تمرين رامعنا مى کند. بگونه ى كه دو شاگرد را به پيش روى صنف مى خواهد كه يکى از آنها سؤال مى کند ودومى جواب ارائه مى	حروف را درست تلفظ مى کنند. جمله ها را درکتابچه هاى شان مى نويسند. شاگردان کلمات را تکرار مى نمايند. کلمات مفرد را با جمع آنها

<p>در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>کلمات تمرین هشتم را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند.</p>	<p>دارد.</p> <p>– کلمات مفرد تمرین ششم را در دو ستون جداگانه روی تخته می نویسند در مناقشه با شاگردان جمع آنها را پیدا نموده در مقابل آنها می نویسند و سپس آن کلمات را به آواز بلند برای شاگردان خوانده واز آنها می خواهد که به تعقیب وی تکرار نمایند وبعدا به آنها دستور می دهد تا کلمات را در کتابچه های شان بنویسند .</p> <p>– به شاگردان هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس کلمات تمرین هفتم را در جملات استعمال نمایند، او در این کار شاگردان را کمک می کند وتشویق می نماید.</p> <p>– تمرین هشتم را که ذخیره لغات می باشد برای شاگردان خوانده وچنین معنا می کند :</p> <p>الدَّب : خرس القرد : شادی النَّمِر : پلنگ الغزال : آهو</p>	
	<p>کار خانگی :</p> <p>– معلم تمرین نهم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی میسپارد. وبه آنها هدایت می دهد تا کلمات مناسب را از بین قوس ها انتخاب و در جاهای مناسب جمله های تمرین در کتابچه های شان بنویسند .</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس هجدهم (بخش اول)

عنوان : **الفیل المغرور**

صفحه : ۷۱

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

— متن درس را درست خوانده ، و معنای آن را فهمیده بتوانند .

— اسم تفضیل را بشناسند .

— فعل و فاعل را بشناسند و آنرا توضیح کرده بتوانند .

— اسم نکره را یاد بگیرند .

معلومات اضافی :

در زبان عربی نوعی از اسماء را بنام اسم تفضیل یاد می کنند که در زبان فارسی آنرا صفت تفضیلی گویند . این نوع اسم مفهوم برتری یا اندازه زیادت یک صفت را در کلمه یی می رساند؛ مثلاً: فیل می گوید :

«أنا أقوى منك» کلمه «أقوی» صفت تفضیلی است یعنی قویتر . به این معنا که فیل دعوا کرده است که قوت او از قوت شتر بیشتر است . معمولاً صفت تفضیلی یا اسم تفضیل در زبان عربی بر وزن «أفعل» می آید؛ مانند : أقوى : نیرومند تر اکبر : بزرگتر أصغر : کوچک تر، أشرف : شریف تر .

کیف : ادات استفهام است و توسط آن از حالت و چگونگی چیزی پرسیده می شود .

متی : ادات استفهام است و برای پرسیدن از زمان به کار می رود .

معنای کلمات :

أقوی : نیرومند تر أطول : دراز تر طویل : دراز، طولانی یحکی : گفته می شود . ضاحکا : در حال خنده

تعال : بیا نتسابق : با هم مسابقه کنیم . غذا : فردا الموعد : مکان یا زمان وعده یی .

روش تدریس : قرائت نمونه یی، سؤال و جواب ، تکرار ، و مناقشه .

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تخته، تباشیر تایپ و فیته یا نوار در صورت امکان .

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف و ملاحظه کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند — کی می تواند نام حیوانات (شادی، خرس، پلنگ و روباه) را به زبان عربی بگوید ؟	
	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید : — کی می تواند از این حروف (ف ، ل ، ی) کلمه بسازد ؟ بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که ((الفیل المغرور)) است روی تخته می نویسد و درس جدید به نام خدا آغاز می گردد . — شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و متن درس جدید را به آواز بلند برای آنها می خواند و از آنها می خواهد که خاموشانه به کتابهای خود نگاه کنند . — بار دوم متن درس را به آواز بلند می خواند و از شاگردان می خواهد که با وی	خاموشانه متوجه درس می باشند . با استاد جمله ها را تکرار می کنند . کلمات مشکل معنا شده در

<p>روی تخته را در کتابچه های خود می نویسند.</p>	<p>تکرار کنند و او برای آنها تصحیح می کند. — بار سوم جملات را به شاگردان معنا کرده و از آنها می خواهد که کلمات مشکل را یاد داشت نموده و معلم آنها را روی تخته می نویسد و مرادف آنها را به عربی و ترجمه شان را به زبان فارسی دری بیان می دارد.</p> <p>سپس از شاگردان می خواهد که متن درس را تکرار کنند و او برای آنها تصحیح می کند و تا اطمینان از فهم درست آن حاصل شود سپس با آنها در باره معنای آن مناقشه می کند.</p> <p>— تمرین اول درس را بالای شاگردان کارمی نماید و سؤالات را از آنها می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با کمک گرفتن از متن درس به سؤالات جواب بدهند.</p>	<p>۲۵ دقیقه</p>
	<p>ارزیابی :</p> <p>کی می تواند کلمات أقوی، اطول، نتسابق و یحکی را معنا نماید؟</p> <p>کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟</p> <p>کی می تواند بگوید که در جمله ((قال الجمل)) فعل و فاعل کدام است ؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کارخانه گی :</p> <p>— معلم محترم تمرین دوم درس را به شاگردان کار خانه گی داده و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از کلمات بین دو قوس جملات تمرین را تکمیل ساخته و آنرا در کتابچه های شان بنویسند و به طور نمونه دو مثال را برای آنها حل می کند :</p> <p>— هذه سیارة جميلة</p> <p>— هذا كتاب سهل</p> <p>پیام درس :</p> <p>— معلم باید به شاگردان ضررهای غرور بی جا را بیان کند و از زنده گی شترو فیل مثال آورد و بفهماند که قوت انسان صرف در بزرگی جسم نهفته نمی باشد؛ بلکه غیر از بزرگی جسم صفات دیگری هم وجود دارد که با داشتن آن انسان قوی می باشد؛ مثلاً : علم قوت است ، زکاوت، برنامه ریزی، صبر و تحمل نیز قوت شمرده می شوند.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس هجدهم (بخش دوم)

عنوان : الفیل المغرور

صفحه : ۷۲ - ۷۴

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- اسم تفضیل را در جمله استعمال کرده بتوانند
- ال شمسی و قمری را تمرین کرده بتوانند.
- صفت و موصوف را بشناسند .
- ضد بعضی کلمات را بدانند .

معلومات اضافی:

در زبان عربی حروف الفبای آن به دو بخش تقسیم می گردد: حروف قمری و حروف شمسی

۱- حروف قمری : حروف قمری چهارده حرف است که در جمله (إِبْغِ حَجَّكَ وَخِفْ عَقِيمَهُ) جمع گردیده است و عبارت اند از :

أ - ب - ج - ح - خ - ع - غ - ف - ق - ک - م - ه - و - ی
قمری داخل گردد حرف لام تلفظ می گردد و بنام ال قمری یاد میگردد .

۲- حروف شمسی نیز چهارده حرف می باشد و عبارت اند از : ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن . هرگاه ال تعریف بالای اسمی داخل شود و لام آن تلفظ نمی شود یعنی تلفظ لام آن حذف می شود و حرفی که بعد از لام تعریف است مشدد گردد بنام ال شمسی یاد می گردد. و این مطلب در درسهای گذشته هم بیان شده است.

معنای کلمات:

أطول : درازتر	أبرد : سردتر	أرخص : ارزانتر	البغل : قاطر
صعب : سخت و دشوار	يفتس : می درد	يصيح : بانگ می زند	

روش تدریس: مناقشه یی، سؤال و جواب ، گروهی .

مواد ممد درسی : کتاب، تخته، تباشیر.

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسى باشاگردان ، تنظيم صنف وبررسى كارخانه گى، درس گذشته را ارزىابى مى كند: - كى مى تواند جمله ((قال الفيل ضاحكاً)) را روى تخته نوشته و معنا كند ؟	
۳۵ دقیقه	<p>- نخست درباره اسم تفصيل به شاگردان مختصراً معلومات مى دهد و سپس به حل تمرين سوم پرداخته و يك مثال را طورنمونه براى شاگردان حل مى نمايد صيغه هاى اسم تفصيل را از قوس هاى پيش روى جملات انتخاب نموده و در جملات مى نويسد . مثلاً : هذا الماء أبرد . و مثال هاى ديگر را بالاي شاگردان حل مى نمايد.</p> <p>- نخست معلومات مختصرى در باره ((ال)) شمسى و قمرى داده سپس كلمات تمرين چهارم را با مراعات كردن تلفظ درست آن براى شاگردان به آواز بلند مى خواند سپس يك شاگرد را انتخاب كرده و به او هدايت مى دهد تا كلمات را به آواز بلند خوانده و شاگردان ديگر به تعقيب وى تكرر نمايند .</p> <p>- شاگردان را به دو دسته تقسيم نموده از هر گروه يك نفر را به حيث نماينده ايستاده مى كند كه سؤال را مطرح سازد و از گروه دوم هم يك نفر را ايستاده مى نمايد تا به سؤال ها پاسخ دهد.</p> <p>- تمرين ششم را براى شاگردان املا مى گويد و شاگردان آنرا در كتابچه هاى شان مى نويسند. در آخر معلم در بين صنف گردش نموده كتابچه هاى آنها را ملاحظه مى نمايد و اشتباهات شان را تصحيح مى كند .</p> <p>- تمرين هفتم را روى تخته نوشته و معنا مى كند و ضد هر كلمه را در مقابلش مى نويسد؛ مثلاً :</p> <p>قصير - طويل صعب - سهل ناقص - كامل</p> <p>- تمرين هشتم را در مناقشه با شاگردان حل نموده و كلمات لست اول را با عبارات مناسب آن در لست دوم وصل مى نمايد و سپس مطالب را بالاي آنها تكرر مى نمايد؛ مثلاً :</p> <p>للفيل خرطوم طويل للطير جناحان كبيران. الجمل يأكل الورق. الذئب يفترس الحيوان. الديك يصيح فى الصباح.</p>	<p>مثال ها را با مشوره هم كار مى كنند.</p> <p>كلمات را تكرار مى نمايند.</p> <p>با استفاده از تمرين سؤال و جواب مى كنند.</p> <p>مطلبى را كه مى شنوند در كتابچه هاى خود مى نويسند.</p> <p>ضد كلمات را شناخته و در كتابچه هاى شان مى نويسند.</p> <p>جملات را تكرر كرده و مى نويسند.</p>
۵ دقیقه	كارخانه گى : معلم به شاگردان (الواجب المنزلى) را كارخانه گى و روش حل نمودن آن را به آنها توضيح مى دهد.	

درس نهم (بخش اول)

عنوان : الفیل المغرور

صفحه : ۷۵

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- استعمال درست افعال ماضی و مضارع را در جمله بدانند.
- مخارج صحیح حروف (ظ) و (ز) را بشناسند و فرق بین آنها را بدانند.
- افعال ماضی را به مضارع تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

- جمله فعلیه : عبارت از جمله بی است که به فعل شروع شده باشد .
- جمله اسمیه : عبارت از جمله بی است که به اسم شروع شده باشد .
- فعل ماضی : فعلی را گویند که به واقع شدن عملی در گذشته دلالت کند .
- فعل مضارع : فعلی است که به واقع شدن عملی در زمان حال و آینده دلالت کند .
- مخرج حرف (ظ) : قسمت اول زبان و بین ثنایای علیا و سفلی است .
- مخرج حرف (ز) : نوک زبان و زیردندان های سفلی است .

معنای کلمات :

انا آسف : متأسفم   صاح : نعره کشید   عطشان : تشنه   استعد : آماده شد .
العُشب : علف   السباق : مسابقه   الجوع : گرسنگی   العطش : تشنگی

روش تدریس: قرائت نمونه، سؤال و جواب ، انفرادی و گروهی

موادمدرس : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسشی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . — کی می تواند بگوید کدام یک از این دو جمله صحیح است: للفیل جناحان کبیران. للفیل خرطوم طویل .	
	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: — کی می تواند بگوید که کدام حیوان خرطوم دارد ؟ — بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که ((الفیل المغرور)) است به خط برجسته روی تخته می نویسد. — شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ، متن درس جدید را به آواز مناسب می خواند و شاگردان به قرائت وی گوش می دهند و در بار دوم معلم متن را جمله به جمله می خواند و شاگردان به تعقیبش تکرار می	شاگردان خاموشانه به درس گوش می دهند.

<p>جمله ها را بعد از خواندن معلم تکرار می نماید.</p> <p>شاگردان می خوانند</p>	<p>نمایند، سپس معلم از شاگردان می خواهد که متن درس را خاموشانه بخوانند و کلمات مشکل را یاد داشت نمایند. بعد از آن معلم کلمات مشکل را معنی کرده و مفهوم عمومی متن را با شاگردان مناقشه می نماید.</p> <p>– سه شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته و بالای هریک از آنها سه سه سطر متن درس را دقیق می خواند و معنای عمومی متن را مناقشه می کنند.</p> <p>– تمرین اول درس را برای شاگردان به ترتیب ذیل به روی تخته حل می نماید و از شاگردان می خواهد که آن را بخوانند و خود معلم تصحیح می کند:</p> <p>حمل الفیل معه الماء والعشب . لا ، ما حمل الجمل شيئاً . كان الجو حاراً . شعر الفيل بالجوع والعطش .</p> <p>– چند شاگرد را پیش روی صنف خواسته و حل تمرین دوم را بالای شان عملاً اجرا می نماید، به گونه ای که در یک لست نام حیوانات اهلی را می نویسند و در لست دومی نام حیوانات وحشی را.</p>	<p>۲۵ دقیقه</p>
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <p>کی می تواند جمله (شعر الفیل بالجوع والعطش) را معنی کند ؟</p> <p>کی می تواند کلمات : آسف ، صاح و عطشان را روی تخته بنویسد ؟</p> <p>کی می تواند در باره جمله فعلیه و اسمیه صحبت نماید ؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کارخانه گی:</p> <p>معلم محترم تمرین دوم درس را به شاگردان کارخانه گی میدهد.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس نهم (بخش دوم)

عنوان : الفیل المغرور

صفحه : ۷۷ - ۷۸

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف :

- تلفظ درست (ظ) ، (ز) را بدانند.
- الفاظ عربی را درست نوشته بتوانند.
- روش تغییر دادن افعال ماضی را به مضارع یاد بگیرند.

معنای کلمات:

نَسِيتُ : فراموش کردم رجعنا : برگشتیم الغداء : غذای چاشت البرد : سردی

قرية: کوزه الإصبع: انگشت.

روش تدریس: مناقشه، سؤال و جواب ، تکرار و انفرادی

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی ، تنظیم صنف و دیدن کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: — کی می تواند که فعل های ماضی را به مضارع تبدیل کند؟ — کی می تواند که «قال» را به مضارع تبدیل نماید ؟	
۳۵ دقیقه	— کلمات تمرین شماره سوم را که در باره تلفظ ظا و ز ا است به شکل نمونه یی به شاگردان می خواند از شاگردان می خواهد که بعد از وی کلمات را تکرار نمایند و او خواندن و تلفظ شان را تصحیح می کند. — تمرین شماره چهارم را به شاگردان املا می گوید و سپس از آنها می خواهد که همان جمله را سه سه بار در کتابچه های خود بنویسند. — تمرین شماره پنجم را برای شاگردان معنی می کند و سپس دوشاگرد را پیش روی صنف خواسته و تمرین مذکور را به شکل محاوره بین شان اجرایی نماید. این عمل را دو بار اجراء می نماید. — تمرین ششم را بالای شاگردان روی تخته حل می نماید به گونه یی که جمله هایی که به فعل ماضی نوشته شده اند آنها باید به فعل مضارع تبدیل شوند. — یک مثال از تمرین هفتم را به طور نمونه برای شاگردان به شکل ذیل حل می نماید :	شاگردان کلمات تمرین را تکرار می نمایند شاگردان تمرین چهارم را به شکل محاوره کار می کنند
		شاگردان تمرین را حل می کنند :

<ul style="list-style-type: none"> - هو يشعر بالجوع - هو يحمل الحقيبة - هو يكتب الواجب 	<p>هات الماء أنا أشعر با لعطش .</p> <p>ومثال های دیگر تمرین را بالای دو شاگرد حل نموده اشتباهات آنها را تصحیح می کند و تشویق می نماید.</p> <p>- معلم محترم، نخست در بارهٔ مفرد و جمع تکسیر روشنی می افکند و بعد تمرین هشتم را بالای شاگردان خوانده و به آنها هدایت می دهد تا آنها در کتابچه های خود بنویسند.</p>	
	<p>کارخانه گی:</p> <p>معلم تمرین «الواجب المنزلی» را به شاگردان کارخانه گی می دهد.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیستم (بخش اول)

عنوان : العام الدراسي الجديد

صفحه : ۷۹

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند .
- اسلوب نسبت را یاد بگیرند .
- شد ( ) و موارد استعمال آنرا بدانند .
- جمع کلمات جدید را بدانند .

معلومات اضافی:

نسبت و طریق ساخت آن : نسبت، عبارت است از پیوست کردن یای مشدد در آخر اسمی که آنرا به چیزی

نسبت بدهیم.

مانند : إسلام - إسلامی قرآن: قرآنی

جمع: آنست که به زیاد تر از دو دلالت کند.

معنای کلمات :

مُبَكَّرًا : صبح وقت (اول صبح) زملاء: رفیقانش (همصنفانش) یهنی: مبارک باد می گوید

روش تدریس : قرائت نمونه یی، سؤال و جواب و انفرادی.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، ترتیب صنف و دیدن کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند بگوید که ((كان الجو حاراً)) چه معنا می دهد ؟ - کی می گوید که معنای ((أنا عطشان)) چیست ؟ 	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - کی می تواند بگوید که سال نو تعلیمی را به عربی چه می گویند؟ - بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (العام الدراسي الجديد) است به خط برجسته روی تخته می نویسد . - درس جدید را به آواز مناسب برای شاگردان می خواند و از شاگردان می خواهد که به درس در اثنای خواندن گوش دهند. و بار دوم درس را می خواند شاگردان با وی تکرار می کنند. سپس از آنها می خواهد که درس را خاموشانه بخوانند و تحت کلمات مشکل خط بکشند. - متن درس را با شاگردان مناقشه نموده در باره معنی و مفهوم آن بحث می 	<p>می گویند: العام الدراسي الجديد</p> <p>گوش میدهند.</p> <p>خاموشانه می خوانند.</p>

<p>جملات را می نویسند.</p>	<p>کنند و سعی می نماید که شاگردان در استخراج معنا از متن درس با وی شریک شوند تا آنها نیز عقل و استعداد خود را در این عرصه بکار گیرند.</p> <p>— بعد از آن معلم به بعضی از شاگردان هدایت می دهد که متن درس را بخوانند و او برایشان تصحیح می نماید.</p> <p>— معلم تمرین اول درس را به اشتراک شاگردان به طور مناقشه پی حل می کند و به گونه پی که سؤال را عام مطرح می سازد و بعد از آنها می خواهد که در متن کتابهای خود نگاه کرده جواب دقیق آن را در یابند. جواب دقیق</p> <p>سؤالات به شرح ذیل است:</p> <p>اليوم يبدأ العام الدراسي الجديد .</p> <p>استيقظ حمزة مبكراً .</p> <p>قال حمزة: أنا اليوم مسرور جداً .</p> <p>نعم، استعد حمزة وأخوه للمدرسة.</p>	
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <p>کی می تواند بگوید که (سال نو تعلیمی) را به عربی چه می گویند؟</p> <p>کی می تواند کلمات : استيقظ و مبكراً را معنی کند؟</p> <p>کی می تواند مفرد کلمه «زملاء» را بگوید؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کارخانه گی:</p> <p>— معلم تمرین دوم را به شاگردان کارخانه گی بدهد .</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیستم (بخش دوم)

عنوان : **العالم الدراسي الجديد**

صفحه : ۸۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : تابع اهداف درس گذشته .

معنای کلمات :

ماشياً : پیاده   علقَ : آویزان کرد   قدّر : اندازه کرد

روش تدریس : مناقشه، سؤال و جواب و تکرار .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند کلمات : (مبکراً ، أستعد و أستيقظ) را در جمله استعمال نماید ؟	
۳۵ دقیقه	- چه کسی فرق بین «أذهب» و «نذهب» را معلوم می کند ؟ - شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز کرده و تمرین سوم را بالای آنها به قسم محاوره و سؤال و جواب عملاً اجراء می کند . - کلمات تمرین چهارم را برای شاگردان خوانده و روش تلفظ شده را به آنها می گوید و سپس بالای شاگردان تکرار می نماید . - از شاگردان می خواهد که در کتابچه های خود چهار جمله را خود بنویسند؛ چنانچه در جمله مثال داده شده است. - کلمات مفرد و جمع تمرین ششم را در دو ستون جدا گانه روی تخته نوشته و برای شاگردان به آواز بلند می خواند و از آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند . بعداً چند شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد تا کلمات را از روی تخته به آواز بلند بخوانند. - آیه شریفه را که در تمرین هفتم درس ذکر گردیده است برای شاگردان املا می گوید و به آنها هدایت می دهد تا آیه شریفه را سه مرتبه در کتابچه های شان بنویسند . - جمله های تمرین هشتم را روی تخته نوشته و از چند شاگرد می خواهد تا پیش روی جوابهای صحیح علامه (صحیح) بگذارند.	سؤال و جواب می نمایند. کلمات را در کتابچه های خود می نویسند. شاگردان تکرار می نمایند. شاگردان جوابات درست را نشانی می نمایند.
۵ دقیقه	کارخانه گی: - معلم تمرین «الواجب المنزلی» را به شاگردان کارخانه گی میدهد و به آنها می گوید که ضد کلمات تمرین را از متن درس دریافته و در مقابل کلمات تمرین در کتابچه های شان بنویسند.	

درس بیست و یکم (بخش اول)

عنوان : شهور السنة الهجرية

صفحه : ۸۳

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- استعمال درست حرفهای جر ((من)) و ((إلى)) را در جمله بدانند.
- حروف (أ) و (ع) را درست تلفظ کرده بتوانند.
- جمع تکسیر کلمات مفرد وارده در درس را بشناسند .
- صیغه جمع متکلم فعل مضارع را در جمله ها استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

- ۱- من : حرف جر است و برای ابتدا استعمال می شود.
- ۲- إلى : حرف جر است و برای انتهاء و غایت استعمال می شود .
- ۳- ساختن فعل مضارع برای جمع متکلم: وضع نمودن نون در اول فعل و ضم آخر آن می باشد، مانند: نَكْتُبُ - نَقْرَأُ

معنای کلمات:

بدایة : آغاز شهور : ماه ها

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال و جواب ، تکرار .

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- بعد از ادای سلام و احوال پرسی ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند .</p> <p>- کی می تواند جواب جمله : متى تستيقظ من النوم؟ را به عربی بگوید؟</p>	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>- کی می تواند بگوید که آیا غیر از سال شمسی سال دیگری هم وجود دارد و کدام است ؟</p> <p>- بعد از دریافت جواب درست عنوان، درس جدید را که (شهورالسنة الهجرية) است، روی تخته نوشته و شاگردان را متوجه کتاب های شان می سازد و متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند و سپس در خواندن بار دوم شاگردان به تعقیب وی تکرار می نمایند.</p> <p>متن درس را بالای شاگردان تکرار می کند تا از درست خواندن شان مطمئن گردد، سپس معنی و مفهوم درس را با آنها مناقشه می نماید و سعی</p>	<p>خاموشانه گوش می دهند.</p> <p>خاموشانه می خوانند.</p>

<p>با معلم در باره تطابق تمرین اول با متن کتاب مناقشه می کنند.</p>	<p>می کند که بدین شکل خود آنها معنا و مفهوم درس را دریابند.</p> <p>– چهار شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته و متن درس را توسط آنها تکرار می کند و همکاری و تشویق می نماید.</p> <p>– تمرین اول درس را برای شاگردان خوانده و معنا می کند و توسط شاگردان تکرار می نماید، سپس با آنها صحت و سقم این جمله ها را در تطابق با متن کتاب با شاگردان مناقشه می نماید.</p>	
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <p>– کی می تواند نام ماه های سال قمری را بگوید؟</p> <p>– کی تواند بگوید که (من) و (إلی) از جمله کدام نوع حروف اند؟</p> <p>– کی می تواند جملات تمرین اول درس را درست خوانده و معنا کند؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کار خانه گی:</p> <p>– معلم محترم تمرین دوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد.</p> <p>پیام درس:</p> <p>معلم محترم باید در باره آغاز تاریخ و اهمیت آن در زنده گی انسان روشنی اندازد و به خصوص نقش تاریخ هجری را به مسلمانان، توضیح دهد؛ زیرا که داشتن تاریخ به هر ملت و امتی اهمیت می دهد و در عین زمان تاریخ هجری شخصیت مستقل مسلمانان را بازتاب می دهد. چونکه پیامبر بزرگ اسلام همواره به این امر تأکید می کردند که بایستی مسلمان دارای شخصیت مستقل بوده از غیر مسلمانان نباید تقلید نمایند. انتخاب تاریخ هجری در واقع گویای استقلالیت مسلمانان می باشد.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیست و یکم (بخش دوم)

عنوان : شهور السنة الهجرية

صفحه : ۸۴ - ۸۶

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : تابع درس گذشته

معنای کلمات :

یصوم : روزه می گیرد غرار : مانند، مثال.

روش تدریس : مناقشه، انفرادی و تکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۱۰ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسى با شاگردان ، تنظيم صنف و بررسى کارخانه گى، درس گذشته را ارزیابی می کند : - کى مى تواند ماه هاى سال قمرى را بگوید؟	
۳۵ دقیقه	درس جدید به نام خدا آغاز گردیده ومعلم محترم یک مثال از تمرین سوم را برای شاگردان روى تخته حل مى نماید ؛ مثلاً : ذهبت (من) البيت (إلى) المدرسة . وبه شاگردان هدایت مى دهد تا کلمات «من» و«إلى» را درجای مناسب آن درجمله هاى تمرین بگذارند. - تمرین چهارم را برای شاگردان خوانده ومعنى مى کند وبعداً آنرا به قسم سؤال وجواب بالای آنها اجرا مى نماید . - کلمات تمرین پنجم را با مراعات کردن تلفظ درست حروف (أ) و(ع) برای شاگردان مى خواند واز آنها مى خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند وبعداً کلمات را به شکل انفرادی بالای شاگردان تکرار مى نماید تا آنها حروف مذکور را درست تلفظ کرده بتوانند و فرق آنها را بدانند . - یک مثال از تمرین ششم را به شاگردان حل مى نماید . مثلاً: السنة الهجرية اثنا عشر شهرا . وبه شاگردان هدایت مى دهد تا جملات ستون (أ) را با جمله مناسب آن در ستون (ب) وصل کنند. همکارى وتشويق صورت مى گیرد .	شاگردان تمرین چهارم به قسم سوال و جواب کار می کنند به تعقیب معلم تکرار می کنند.
۵ دقیقه	کارخانه گى : - معلم محترم تمرین (الواجب المنزلى) را برای شاگردان کارخانه گى مى دهد. حل کارخانه گى به ترتیب زیر مى باشد: - نحن نقرأ الدرس كل يوم - نحن نذهب إلى المدرسة كل يوم - نحن نطّف البيت كل يوم - نحن نكتب الواجب كل يوم.	

درس بیست و دوم

عنوان : **مطار کابل**

صفحه : ۸۷

وقت : ۴۵ دقیقه

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- جمع مؤنث سالم را بدانند.
- صیغه های فعل ماضی را بشناسند.
- با استفاده از صیغه های فعل مضارع متکلم و مخاطب محاوره کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

جمع مؤنث سالم: آنست که به بیشتر از دو چیز یا کس دلالت نماید. در وقت جمع بستن کلمه یی به جمع مؤنث سالم، بنای مفرد آن تغییر نمی کند؛ بلکه در آخر مفرد آن الف و تاء اضافه می گردد، مانند: مسلمة = مسلمات - صالحة = صالحات

معنای کلمات :

مطار : فرودگاه (میدان هوایی)   دولی : بین المللی   طائرات : هواپیما ها، طیاره های

العودة: بازگشت.   بلدنا: کشور ما

روش تدریس: قرائت نمونه یی، محاوره یی، مطالعه ، خاموشانه و انفرادی، مناقشه.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>— معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>— کی می تواند حروف (أ) و (ع) را در کلمات : علی - ألا و ضیاع - ضیاء، به شکل دقیق و درست تلفظ نماید؟</p>	
۳۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>— کی تواند بگوید که میدان هوایی را به عربی چه می گویند ؟</p> <p>معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (مطار کابل) است به خط درشت روی تخته می نویسد.</p> <p>درس جدید به نام خداوند (ج) آغاز می گردد.</p> <p>— معلم محترم متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند و از آنها میخواهد که به درس گوش بدهند. و در خواندن بار دوم از آنها می خواهد که بعد از وی تکرار نمایند.</p> <p>بعد از تکمیل بار دوم معلم متن درس را با شاگردان مناقشه نموده کلمات مشکل آن را روی تخته می نویسد و معنی می کند.</p> <p>— بعد از مناقشه معنای متن درس ، معلم چند شاگرد را انتخاب نموده به</p>	<p>شاگردان به درس گوش می دهند</p> <p>شاگردان درس را تکرار می نمایند</p> <p>شاگردان کلمات مشکل را با</p>

<p>معانی آنها در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>شاگردان برای حل تمرین در میان خود شان مشورت می نمایند.</p> <p>شاگردان جمله ها را در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>شاگردان در کتابچه های خود جدول را رسم می کنند.</p>	<p>نوبت دو دو نفر آنرا پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می دهد تا متن درس را به آواز بلند به شکل محاوره بخوانند، ومعلم دراین جریان کار آنها را تحت ملاحظه گرفته تشویق وهمکاری می نماید.</p> <p>- تمرین اول را با شاگردان به شکل مناقشه حل می نماید به گونه یی که آنها تلاش می ورزند تا معانی درست کلماتی که معلم به آن اشاره می نماید از سیاق جمله در یابند ومرادف آن را به عربی بگویند.</p> <p>— تمرین دوم درس را بالای دوشاگرد روی تخته حل می نماید وبه شاگردان هدایت می دهد که در حل تمرین از متن درس کمک بگیرند.</p> <p>— شاگردان را هدایت می دهد که کلمات مفرد وجمع تأنیث تمرین سوم را بخوانند واشتباهات شان را تصحیح می نماید.</p> <p>— معلم محترم در مناقشه با شاگردان تمرین چهارم را اجراء می کند وجهت آسان شدن کار، خودش یک مثال را می سازد ومتباقی را شاگردان می نویسند واو آنها را کمک می نماید وسپس از آنها می خواهد که آن جمله ها را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>— تمرین پنجم را روی تخته به شکل جدول می سازد وسپس از شاگردان می خواهد که آنها نیز در کتابچه های خود همانطور جدول بسازند وسپس خانه های خالی را پرکنند ومعلم کتابچه های آنها را ملاحظه می نماید.</p> <p>— جمله های تمرین ششم را روی تخته می نویسد وسپس از شاگردان می خواهد که آن جمله ها را حرکت دهند.</p> <p>— کلمات تمرین هفتم را روی تخته می نویسد وبرای شاگردان معنی می کند وبعد از آن از شاگردان می خواهد که آن کلمات را در کتابچه های خود بنویسند.</p>	
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - کی می تواند به این سؤال پاسخ بگوید ((این ذهب عثمان؟)) - کی می تواند کلمات : ((مطار - دولی)) را معنا نماید؟ - کی می تواند جمله ((من به دیدن فرودگاه رفتم)) را به عربی تبدیل نماید؟ 	
	<p>کارخانه گی:</p> <p>معلم محترم تمرین سوم را به شاگردان « کارخانه گی» می دهد .</p> <p>پیام درس:</p> <p>معلم محترم در باره میدان هوایی کابل ودیگر میدان های هوایی کشور صحبت کند واهمیت میدان های هوایی را در رشد وپیشرفت اقتصاد کشور توضیح دهد. مخصوصا که کشور ما کشوری محاط به خشکه می باشد وبیشترین رابطه اش با کشور های دور از طریق هوا صورت می گیرد. باید به تعداد میدان های هوایی افزوده گردد وهمچنان باید میدان های هوایی موجود را پیشرفته تر ساخت تا با کشورهای بزرگ وپیشرفته همگام گردید.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیست و سوم (بخش اول)

عنوان : القرية

صفحه : ۹۱

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- جمله اسمیه را شناخته و ساخته بتوانند.
- مبتدا و خبر را بشناسند.

معلومات اضافی:

جمله اسمیه معمولاً از مبتدا و خبر تشکیل می شود. خبر یا مفرد، یا جمله و یا شبه جمله می باشد.
 خبر جمله یا اسمیه می باشد؛ مانند: محمد أبوه قائم. و یا فعلیه می باشد؛ مانند: محمد يذهب إلى المدرسة.
 ولی خبر شبه جمله یا جار و مجرور می باشد؛ مانند: محمد في البيت. و یا ظرف می باشد؛ مانند: محمد جنب أخيه. خبری که جمله فعلیه باشد فاعل آن از لحاظ عدد و تذکیر و تأنیث، باید مطابق مبتداً بوده باشد.

معنای کلمات :

مکث : ایستاد ، درنگ کرد   مناظر: منظره ها   المیاه : آبها   تمتّع : لذت برد   خضرأء : سرسبز، مرتفعه: بلند.

روش تدریس : قرائت نمونه یی، مناقشه، سؤال و جواب ، انفرادی و تکرار .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	— بعد از ادای سلام و احوال پرسشی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گگی، درس گذشته را ارزیابی می کند: — کی می تواند مفرد کلمات (سیارات و مسافرات) را بگوید ؟	
۲۵ دقیقه	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: — کی می تواند بگوید که مناطق مسکونی دور از شهر را چه می گویند ؟ — بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (القرية) است به خط برجسته روی تخته می نویسد، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید به نام خداوند (ج) آغاز می گردد. — متن درس جدید را به آواز بلند خوانده و از شاگردان می خواهد که به قرائت وی گوش بدهند. متن درس را بار دوم می خواند و از شاگردان می خواهد که جمله ها را بعد از وی تکرار کنند.	خاموشانه گوش می دهند. به تعقیب معلم تکرار می کنند.

<p>خاموشانه می خوانند.</p> <p>با استفاده از متن درس به سؤالات جواب می دهند.</p>	<p>به شاگردان هدایت می دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه خوانده و کلمات مشکل را یاد داشت نمایند.</p> <p>– متن درس را بالای چند شاگرد تکرار می نماید وبا ایشان به شکل مناقشه مفهوم متن درس را معنی می کند وبا شاگردان در فهم درست متن همکاری نموده تشویق می کند.</p> <p>– کلمات : مکث ، المیاه ، خضراء وتمتع ، را روی تخته نوشته واز دو شاگرد دیگری خواهد تا کلمات مذکور را حرکات بدهند واز دو شاگرد دیگری خواهد تا کلمات را تکرار نمایند وهمچنان از چند شاگرد دیگر می خواهد تا کلمات مذکور را در جمله استعمال نمایند.</p> <p>– یک مثال از تمرین اول درس را طور نمونه برای شاگردان حل می نماید :</p> <p>ذهب عارف وأخوه إلى القرية.</p> <p>وسپس دوشاگرد دیگر را پیش روی صنف خواسته و سؤالات باقی مانده تمرین را بالای آنها حل می نماید .</p>	
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <p>کی می تواند متن درس را درست خوانده ومعنا کند؟</p> <p>کی می تواند جمله (ثم رجعنا إلى المدينة سعیدین) را ترجمه نماید؟</p> <p>کی می تواند کلمات (مکث ، المیاه وخضراء) را ترجمه نماید؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کارخانه گی: معلم محترم تمرین چهارم درس را به شاگردان کار خانه گی بدهد.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیست و سوم (بخش دوم)

عنوان : القرية

صفحه : ۹۲ - ۹۴

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- صیغه تشبیه فعل ماضی مذکر غایب را بدانند.
- استعمال درست حرف عطف (و) را در جملات بدانند.
- نوشتن درست همزه قطع را در صیغه فعل مضارع متکلم یاد بگیرند.

معلومات اضافی:

- ۱- طریقه تشبیه فعل ماضی : عبارت از علاوه نمودن الف در آخر فعل می باشد؛ مانند :
هو ذهب - همادها - هی ذهب - هما ذهبتا
- ۲- واو : حرف عطف است مفهوم اشتراک معطوف و معطوف علیه را در فعل می رساند؛ مانند : قرأ محمد وأحمد الدرس.
- ۳- همزه قطع : عبارت از همزه یی است که در ابتدا و وسط کلمه نوشته شده و تلفظ می گردد و بالای الف یا زیر آن نوشته می شود.

معنای کلمات:

القمح : گندم ، الأرز : برنج الخضروات : سبزیجات ، الفواكه : میوه جات
روش تدریس : مناقشه، تکرار گروهی و انفرادی
مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، ترتیب صنف و دیدن کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند دو سطر اول درس گذشته را خوانده و معنا کند ؟ 	
۳۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می کند و سپس به قسم محاوره بالای شاگردان اجرا می نماید. - به منظور مسابقه شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده و از آنها می خواهد تا تمرین سوم درس را به قسم إملاء در کتابچه های شان بنویسند و سپس نماینده های هرگروه پیش روی صنف آمده و نوشته های خویش را می خوانند و معلم صاحب اشتباهات آنها را اصلاح وگروه برنده را طور عادلانه اعلان می نماید. - تمرین پنجم درس را به شاگردان به شکل مناقشه یی با آنها به ترتیب زیر حل می نماید : قام حامد و كتب الدرس . 	<p>سؤال جواب می کنند.</p> <p>جملات را می نویسند.</p>

<p>شاگردان جملات را بعد از تکرار کردن در کتابچه خود می نویسند</p>	<p>دخل محمود إلى الصّف وجلس في مكانه. غسل نسيم يديه وأكل الطعام. سافر عثمان إلى هرات ومكث فيها يومين. وجمله ها را بالای شاگردان تکرار و از آنها می خواهد تا جمله ها را در کتابچه های شان بنویسند. — تمرین ششم را مطابق مثالهای داده شده روی تخته ترسیم می کند و از شاگردان هم می خواهد که آن را در کتابچه های خود رسم کنند و سپس به شکل مناقشه بی آن را خانه پری می نمایند. — کلمات تمرین هفتم را روی تخته و معانی آن را در مقابل آن می نویسند و به شاگردان هدایت می دهد که آن کلمات را با معانی آن در کتابچه های شان بنویسند.</p>	
	<p>کارخانه گي: — معلم محترم تمرین (الواجب المنزلي) را به شاگردان کارخانه گي می دهد .</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیست و چهارم (بخش اول)

عنوان : سوق القرية

صفحه : ۹۵

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- درست محاوره کرده بتوانند.
- استعمال ضمیر به جای اسم را بدانند.
- علامت مد و حروف (و، ی) را در کلمات درست تلفظ کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

اگر بالای فعل مضارع «لم» جازمه داخل شود، فعل مضارع را مجزوم می سازد. و علامه جزم مضارع آن است که اگر فعل مضارع صحیح الآخر بود علامه جزم سکون می باشد و اگر فعل مضارع معتل الآخر بود در حالت جزم حرف آخر آن حذف می گردد و اگر فعل مضارع از افعال خمسة بود در حالت جزم نون مضارعت آن حذف می گردد. تمرین دوم درس گویای این حالت است.

معنای کلمات:

التحق: شامل گردید   لأول مرة: بار نخست   دار: رخ داد   السوق: بازار
غالية: گرانبها ،   التقيا: روبرو شدند ،   المدينة: شهر ،   الحاجات: ضروریات
رخصة: ارزان ،   الاسعار: قیمت ها ،   منخفضة: پایین ، ارزان

روش تدریس : قرائت نمونه یی، سؤال و جواب ، تکرار و انفرادی

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند. — کی می تواند این جمله را معنی کند ؟ (أنا أحب القرية لأن جوها جميل). 	
	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> — بازار را در زبان عربی چه می گویند؟ — بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (سوق القرية) است به خط درشت روی تخته می نویسد و سپس متن درس را به آواز مناسب برای شاگردان خوانده و به شاگردان هدایت می دهد که در کتابهای خود نگاه کرده و به خواندن معلم به دقت گوش دهند. — در بار دوم متن درس را می خواند و شاگردان تکرار می کنند. در بار سوم کلمات مشکل را روی تخته می نویسد و آن را به شاگردان به 	خاموشانه گوش می دهند.

<p>محاورة را عملاً اجرامی نمایند.</p> <p>به سؤالات پاسخ می گویند.</p> <p>کلمات را با تلفظ درست تکرار می نمایند.</p>	<p>شکل مناقشه بی معنی می کند و بعداً متن درس را بالای شاگردان به قسم گفتگوی دو نفری اجراء می نماید طوری که یک شاگرد در نقش عارف و شاگرد دیگر در نقش حامد متن درس را بخوانند البته شاگردان در جریان خواندن محاوره از روی کتاب از ذکر نام عارف و حامد خود داری نمایند.</p> <p>– اشتباهات آنها را اصلاح و آنها را تشویق می نماید.</p> <p>– سؤالات تمرین اول درس را از شاگردان پرسیده و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سؤالات پاسخ گویند.</p> <p>– تمرین دوم درس را که منظور آن تلفظ درست دو حرف مد (و – ی) است برای شاگردان به آواز بلند می خواند و همچنان بالای آنها تکرار می نماید تا آنها تلفظ درست حروف مذکور را یاد گرفته و فرق آنرا با تلفظ کسره (زیر) و ضمه (پیش) بدانند.</p>	<p>۲۵ دقیقه</p>
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <p>کی می تواند بگوید که «بازار ده» را در عربی چه می گویند ؟</p> <p>کی می تواند جمله ((من أين تشتري الحاجات اليومية؟)) را معنی کند ؟</p> <p>کی می تواند معنای کلمات ((الطين ، غالية وشعبی)) را بگوید ؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کارخانه گی:</p> <p>– معلم محترم تمرین سوم درس را به شاگردان کار خانه گی بدهد .</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیست و چهارم (بخش دوم)

عنوان : سوق القرية

صفحه :

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- حروف مد (و - ی) را درست تلفظ کرده بتوانند.
- مبتدا و خبر را شناخته و بدانند زمانیکه مبتدا جمع غیرعاقل باشد خبر آن مفرد و مؤنث می باشد.
- صیغه ماضی برای جمع مذکر غایب را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

- ۱- حروف مد : عبارت اند از یای ساکن ماقبلش مکسور، واو ساکن ماقبلش مضموم و الف ساکنه ماقبلش مفتوح.
- ۲- جمع مذکر غایب در فعل ماضی : به زیادت و اوساکن ماقبل مضموم و الف بعد از واو که علامه جمع است ساخته می شود؛ مانند : ذهب ، جمع آن ذهبوا
- ۳- وقتیکه مبتدا جمع غیرعاقل باشد خبر آن مفرد مؤنث بدون ((ال)) می باشد؛ مانند : الدروس سهله. و در آخر خبر مفرد تایی مربوطه (ة) اضافه می گردد تا اینکه از آن کلمه مؤنث ساخته شود.

معنای کلمات:

فحص : معاینه کرد   ملف : دوسیه   صیدلیه : دواخانه   قماش : تکه

حانوت : دوکان   المصرف : بانک

روش تدریس: مناقشه، سؤال و جواب، تکرار انفرادی و دسته جمعی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گئی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند متن درس گذشته را درست خوانده و معنی کند؟ درس جدید به نام خداوند (ج) آغاز می گردد. 	<p>شاگردان سؤال و جواب می نمایند.</p>
۳۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - تمرین چهارم درس را بالای شاگردان به شکل محاوره اجراء می نماید، به گونه یی که یک شاگرد سؤال مطرح می سازد و شاگرد دومی به وی پاسخ می دهد. - کلمات تمرین پنجم درس را روی تخته می نویسد و به شاگردان هدایت می دهد تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده مفرد کلمات تمرین را از متن درس دریافته و در مقابل کلمات جمع بنویسند. - در مورد مبتدا و خبر به شاگردان معلومات مختصر ارایه می نماید و بعداً تمرین ششم درس را بالای شاگردان به شکل مناقشه اجرا می نماید. به گونه یی که شاگردان را به نوبت پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد 	<p>شاگردان بعد از استخراج کلمات آن را در کتابچه خود می نویسند.</p>

<p>جملا ت باهم وصل می نمایند.</p> <p>تمرین دهم را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند.</p>	<p>تا برای کلمات بین قوس ها خبر ((مفرد مؤنث)) بسازند؛ مانند : الْكُتُبُ غَالِيَةٌ .</p> <p>– تمرین هفتم را بالای شاگردان روی تخته کارنموده و طریق ساختن صیغه جمع مذکر فعل ماضی و استعمال ضمیر جمع (هُم) را به آنها بیان می نماید.</p> <p>– به شاگردان هدایت می دهد که تمرین هشتم را بخوانند و سپس جمله های ستون (أ) را با جمله مناسب آن درستون (ب) توسط پنسل وصل نمایند.</p> <p>– کلمات تمرین دهم را به شاگردان می خواند و مفاهیم آن را با آنها مناقشه نموده از آنها می خواهد که آن کلمات را با معانی آن در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>کارخانه گی:</p> <p>– معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کارخانه گی می دهد .</p>	<p>۵ دقیقه</p>
--	--	----------------

درس بیست و پنجم (بخش اول)

عنوان : **أخطرُ الأمراض**

صفحه : ۹۹

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن محاوره را درست خوانده بتوانند .
- اسم تفضیل را بشناسند .
- (ما) استفهامیه را در جمله استعمال کرده بتوانند .

معلومات اضافی:

درمورد اسم تفضیل در درس (هجدهم) معلومات داده شده است

معنای کلمات:

دعا : خواست   أخطر : خطرناکترین،   لابد : باید،   سنقوم : اقدام می کنیم
الحیر : دوات،   رد: پاسخ داد،

روش تدریس: قرائت نمونه یی، حوار ، تکرار، سؤال و جواب انفرادی و گروپی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — بعد از ادای سلام و احوال پرسشی باشاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گکی درس گذشته را ارزیابی می کند. — کی می تواند مفرد کلمات: (القراء، الأسواق والإخوة) را بیان نماید؟ 	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> — کی می تواند جمع کلمه مرض را بگوید ؟ — بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (أخطرُ الأمراض) است روی تخته می نویسد. بعد از آن متن درس را به آواز مناسب برای شاگردان خوانده و از شاگردان می خواهد که آنرا خاموشانه بشنوند. — بار دوم متن درس را می خواند و جمله ها را معنی می کند و درعین زمان کلمات مشکل را با مناقشه شاگردان روی تخته نوشته مرادف عربی و ترجمه فارسی آن را می نویسد. — به شاگردان هدایت می دهد تا یک مرتبه درس را خاموشانه بخوانند. — متن درس را بالای چهارشاگرد تکرار نموده ، اشتباهات آنها را اصلاح و آنها را تشویق می نماید. — تمرین اول درس را بالای بعضی شاگردان روی تخته حل می نماید، به گونه یی که آنها به هر کلمه نگاه کرده و در متن آن را پیدا نمایند و در پیدا کردن معنای آن با هم مشوره کنند. 	<p>کلمات مشکل را با مرادف عربی و معانی فارسی شان در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>شاگردان درس را تکرار می نمایند</p>

<p>شاگردان تمرین دوم را به شکل سوال و جواب کار می نمایند</p>	<p>– از میان شاگردان دو نفر را انتخاب نماید تا یکتن شان سؤالهای تمرین دوم را مطرح نماید و دیگرش به آن سؤال ها پاسخ ارایه بدارند.</p>	
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی: کی می تواند معنای جمله «أخطر الأمراض هو الجهل» را بگوید ؟ کی می تواند معنای ((الحبر ، لابد)) را بگوید ؟ کی می تواند جمع کلمه های تمرین سوم را بگوید؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کار خانه گی: شاگردان تمرین های اول و دوم صفحه (۱۰۰) کتاب را در کتابچه های خود دوباره حل نمایند. پیام درس: معلم محترم باید در باره اهمیت علم و دانش و خطر جهل و نادانی در جامعه به شاگردان روشنی اندازد و به آنها بفهماند که در میزان خداوند جل جلاله دانش یکی از معیارهای فضیلت میان انسان ها به شمار می رود، و گذشته از آن با دانش می توان به صنعت و تکنالوژی و پیشرفت های اقتصادی دست یافت.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیست و پنجم (بخش دوم)

عنوان : **أخطار الأمراض**

صفحه : ۱۰۰ - ۱۰۲

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- اسم را به ضمیر اضافه کرده بتوانند.
- اسم تفضیل را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- طریق نوشتن همزه را در بالای واو و نبره یاد بگیرند.

معلومات اضافی:

هرگاه همزه مضموم باشد در آخر کلمه و بالای حرف واو نوشته می شود.
و اگر مکسور باشد بالای نبره چنانچه در مثال های تمرین آمده است نوشته می شود .

معنای کلمات:

فناء البیت : حویلی   أطول : درازتر   مسجل : تیپ (ضبط صوت)
المعجم : فرهنگ، لغت نامه   عمال : کارگران
روش تدریس: مناقشه، تکرار، سؤال و جواب و انفرادی.
مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	— بعد از اداى سلام و احوال پرسى با شاگردان ، تنظيم صنف و بررسى کار خانه گى، درس گذشته را ارزیابی می کند: — کى می تواند چهارسطر اول درس گذشته را خوانده و معنا کند ؟	
۳۵ دقیقه	— تمرین چهارم را بالای شاگردان حل می کند به گونه یی که نخست کلمه های تمرین را روی تخته می نویسد و بعدا از شاگردان می خواهد که آن کلمه ها را ترتیب دهند. سپس از آنها می خواهد که آن کلمات مرتب شده را در کتابچه های خود بنویسند. — تمرین پنجم را بالای شاگردان حل می نماید به گونه یی که نخست جمله هایی را که مضاف به اسم ظاهر اند روی تخته زیر به زیر می نویسد و بعد از آن از شاگردان می خواهد که بجای اسم ظاهر ضمیر مناسب ((هـ، ها)) وضع نمایند تا دانسته شود که آنها تا کدام اندازه می توانند ضمائر را با اسمها تطابق دهند. — تمرین ششم را با شاگردان مناقشه نموده طریقه نوشتن همزه را در صورت های مختلف همراه با شاگردان مورد ملاحظه قرار می دهد، و از شاگردان می خواهد که این تمرین را در کتابچه های خود بنویسند.	جمله های ترتیب شده را در کتابچه های خود می نویسند. اسم های مضاف به ضمائر را در کتابچه های خود می نویسند.

شاگردان به حل تمرین هفتم می پردازند	<p>– دوشاگرد را پیش روی تخته خواسته و از شاگرد اولی می خواهد تا دو جمله تمرین هفتم را سؤال کند و شاگرد دومی جواب بدهد و سپس شاگرد دوم دوسؤال اخیر را از شاگرد اولی می پرسد و او جواب می دهد، و معلم ملاحظه کرده آنها را به اشتباهات شان متوجه می سازد و تشویق می کند.</p>	
	<p>کار خانه گی:</p> <p>معلم محترم حل تمرین هشتم درس را به شاگردان کار خانه گی می دهد و روش حل آن را به ایشان نشان می دهد.</p>	۵ دقیقه

درس بیست و ششم (بخش اول)

عنوان : نشید (یا اله العالمینا)

صفحه : ۱۰۳

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس: شاگردان باید:

- ترانه را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- معنای کلمات مشکل وارده در ترانه را بدانند.
- ترانه را بامتن عربی آن حفظ کرده بتوانند.

معنای کلمات:

محبوب : اجابت کننده (قبول کننده)   هب: ببخشای ، ارزانی دار   واحمنا : ما را نگهدار
جملنا: ما را آراسته گردان   رشادا: هدایت و توفیق   المبین: واضح و آشکار
یبعث: متحقق می سازد.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، تکرار انفرادی و دسته جمعی.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، تایپ و نوار یا فیته در صورت امکان، تابلوی کاغذی جهت نوشتن ترانه روی آن.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>— بعد از سلام واحوال پرسى ، تنظيم صنف و دیدن کار خانه گى، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>— کى می تواند معنای کلمات : التلفاز ، فناء البيت ، المسجل و عمال، را بگوید ؟</p>	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <p>— ترانه را به عربی چه می گویند ؟</p> <p>— معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان، درس جدید را که ترانه (یا اله العالمینا) است به خط درشت روی تخته می نویسد.</p> <p>— متن ترانه را به آواز مناسب می خواند و از شاگردان می خواهد که به خواندن معلم گوش فرا دهند و بار دوم آن را می خواند و شاگردان به تعقیب وی آن را تکرار می کنند.</p> <p>بار سوم معلم بیت بیت ترانه را می خواند و معنی می کند و کلمه های مشکل آن را روی تخته با معنای آن می نویسد و شاگردان آن کلمه های جدید را در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>بعد از تکمیل معنی دوتن از شاگردان را پیش روی صنف می خواهد و درس را بالای ایشان می خواند اغلاط شان را اصلاح نموده و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>— بعد از اطمینان یافتن در درست خواندن شاگردان دو نفر از شاگردان</p>	<p>تکرار می کنند.</p> <p>کلمه های مشکل را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>به ترانه عربی که در کتاب است گوش می دهند.</p>

	<p>خوش آواز را پیش روی صنف می خواهد و طریقه درست خواندن آن را به شکل ترانه به آنها می گوید و آنها آن را تمرین می نمایند.</p> <p>– تمرین شماره اول را توسط پنج تن از شاگردان با استفاده از کلمه های داده شده طوری حل می نماید که شاگرد کلمه مناسب را انتخاب و در جمله استعمال نماید.</p>	
شاگردان جواب می دهند	<p>ارزیابی:</p> <p>کی می تواند ترانه را به صورت درست بخواند؟</p> <p>کی می تواند کلمات (محبیب ، هب وواحمنا) را معنا نماید؟</p> <p>کی می تواند این جمله را تکمیل نماید ؟: یارب ..... الی طلب العلم.</p>	۱۰ دقیقه
	<p>کارخانه گی:</p> <p>معلم به شاگردان هدایت می دهد تا تمرین شماره دوم صفحه (۱۰۴) را در کتابچه های شان حل نمایند، مانند مثال اول چهار جمله از نزد خود بسازند.</p> <p>پیام درس:</p> <p>معلم محترم در باره ترانه و سرود و مخصوصا به زبان عربی روشنی اندازد و اینکه سرود در هر زبانی در یاد گیری آن زبان نقش مهم دارد. اگر ما شعر یک زبان را خوب بدانیم می توانیم که نثر آن را به خوبی درک نماییم.</p>	۵ دقیقه

درس بیست و ششم (بخش دوم)

عنوان : النّشید

صفحه : ۱۰۳

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس: شاگردان باید:

- فعل امر را بشناسند.
- فعل امر را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- روش ساختن جمع مذکر سالم را بدانند.
- روش واسلوب دعا کردن به زبان را یاد بگیرند.

معلومات اضافی:

فعل امر از فعل مضارع بعد از حذف حرف مضارعت ساخته می شود.
تعریف : امر فعلی است که به خواستن کاری از فاعل مخاطب، دلالت می کند.
جمع مذکر سالم : اسمی است که به بیشتر اذو دلالت کرده ، واو و نون ، یا یا و نون در آخر آن علاوه می گردد.
علامات اعراب جمع مذکر سالم : رفع آن به واو و نصب و جر آن به یا می باشد؛ مانند :
مسلم — مسلمون — إِنَّ الْمُسْلِمِينَ

معنای کلمات:

فَتَحَ : گشود   بَعَثَ : فرستاد   سَكَتَ : خاموش شد
روش تدریس: تکرار، مناقشه، سؤال و جواب.
مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	— بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ،تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند: — کی می تواند ترانه را که در درس گذشته خواندیم از یاد بخواند؟	
۳۵ دقیقه	— از تمرین سوم درس دو مثال را طور نمونه برای شاگردان حل نموده و طریق ساختن فعل امر را برای آنها توضیح می دهد، مثلاً: فَتَحَ، يَفْتَحُ، اِفْتَحَ — نَشَرُ، يَنْشُرُ، اُنْشُرُ بَعَثَ، يَبْعَثُ، اِبْعَثُ — نَصَرَ، يَنْصُرُ، اُنْصُرُ — معلم محترم به شاگردان توضیح می دهد که فعل امر از فعل مضارع ساخته می شود هرگاه عین کلمه فعل مضارع مضموم با شد همزه فعل امر وعین کلمه آن نیز مضموم می باشد و اگر عین کلمه فعل مضارع مفتوح و یا مکسور باشد همزه فعل امر مکسور وعین کلمه فعل امر مطابق عین کلمه فعل مضارع مفتوح یا مکسور می باشد، و مثال های دیگر داده شده تمرین را به همکاری خود بالای شاگردان حل می نماید.	

<p>جدول جمع مذکر سالم را در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>جمله های تمرین هفتم را در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>معانی کلمه های تمرین هشتم را در کتابچه های خود می نویسند.</p>	<p>– معلم محترم پیرامون جمع مذکر سالم برای شاگردان معلومات داده و طریقه ساختن آنرا برای شاگردان بیان می نماید و بعداً چهارمثال از تمرین چهارم را برای شاگردان طورنمونه حل می نماید.</p> <p>مثلاً: العالم – العالمون المؤمن – المؤمنون الواقف – الواقفون المعلم – المعلمون</p> <p>ومثال های دیگر را بالای شاگردان کار می نماید.</p> <p>– تمرین پنجم را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید و بعداً دو تن شاگرد را پیش روی صنف می خواهد که یکی از آنها سؤال ودومی به سؤال پاسخ دهد واین کار را بالای چند شاگرد تکرار می نماید.</p> <p>طریقه درست دعاکردن را برای شاگردان توضیح می نماید.</p> <p>– تمرین ششم را بالای شاگردان خوانده ونوشته می نماید.</p> <p>– دومثال از تمرین هفتم را برای شاگردان حل می نماید، به گونه یی که یک یا دو کلمه را در جمله استعمال می کند و بعداً از دیگران می خواهد که متباقی کلمات را در جمله استعمال نمایند. همچنان معلم از شاگردان می خواهد که جمله ها را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>ربی وفقنی بعلم .</p> <p>ربنا هب لی الصحة والسعادة .</p> <p>– کلمات تمرین هشتم را روی تخته می نویسد و سپس در معانی آن با اشتراک شاگردان بحث نموده آن را روی تخته می نویسد و شاگردان معانی آن را در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>کارخانه گی :</p> <p>معلم « الواجب المنزلی » را به شاگردان کار خانه گی می دهد و به آنها هدایت می دهد تا امر مفرد را به جمع تبدیل نمایند .</p>	<p>۵ دقیقه</p>
---	---	----------------

درس بیست و هفتم (بخش اول)

عنوان : **عیادة المريض**

صفحه : ۱۰۷

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس : شاگردان باید:

- محاوره را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- محاوره را عملاً اجرا کرده بتوانند.
- تلفظ الف و فتحه را درست اداء کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

اسم فاعل به کسی یا چیزی اطلاق می گردد که کاری را انجام دهد.

صیغه اسم فاعل از فعل ماضی سه حرفی، بر وزن « فاعل یا فاعلة » میاید؛ مانند: ناصر، ضارب، کاتب و غیره؛ و اگر فعل ماضی بیشتر از سه حرف داشته باشد، در آن حال اسم فاعل آن بر وزن فعل مضارع آمده با این فرق که بجای حرف مضارعت میم مضموم می گذاریم، و حرف ماقبل اخیرش را کسره می دهیم و بر آن حرف تنوین را جاری می سازیم؛ مانند: مجتنب، متقبل و منتصر.

معنای کلمات:

حزیناً: غمگین   أظنُّ: گمان می کنم   ذاهبٌ: رونده   وَصَلَ: رسید   حدث: واقع شد

عیادة: مریض پرسی   تحضر: حاضر می شوی

روش تدریس : قرائت نمونه یی، محاوره، سؤال و جواب انفرادی و دسته جمعی.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر، تابلویی که در آن محاوره نوشته شده باشد، تایپ و نوار یا فیته در صورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — بعد از ادای سلام و احوال پرسی و تنظیم صنف، و بررسی کار خانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند: — کی می تواند مضارع و امر (نصر، فتح ، فهم ، علم) را بگوید ؟ — کی می تواند جمع مذکر سالم کلمات (المعلم ، المجاهد ، الجالس و الواقف) را بیان کند؟ 	
	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> — کی می تواند بگوید که پرسیدن بیمار را به عربی چه می گویند؟ — بعد از دریافت جواب عنوان درس جدید را که (عیادة المريض) است روی تخته می نویسد و درس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و متن درس را برای آنها به طور نمونه یی می خواند. — بار دوم متن درس را جمله به جمله می خواند و معنی می کند و کلمات 	<p>به کتابهای خود خاموشانه نگاه می کنند و به خواندن معلم گوش می دهند.</p> <p>معانی کلمه های مشکل را</p>

<p>در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>شاگردان جهت پیدا کردن معنای مناسب میان هم مشوره می نمایند.</p>	<p>مشکل را روی تخته می نویسد و معنای آن را در مقابلش می نویسد.</p> <p>— دو دو نفر از شاگردان را از جای شان بر می خیزاند و به گونه یی که محاوره را به شکل یک نمایشنامه اجراء می نمایند و بجای هر شخصی یک شاگرد نقش بازی می نماید. این کار را تا اندازه یی تکرار می کند که از فهم و تلفظ درست شاگردان مطمئن گردد.</p> <p>— به شاگردان هدایت می دهد تا مترادف کلمات داده شده در تمرین اول درس را از میان قوس ها انتخاب نمایند، و به آنها فرصت مشوره می دهد.</p> <p>— سؤالهای تمرین دوم درس را از شاگردان پرسیده و به آنها می گوید تا با استفاده از متن درس به سؤالات جواب بدهند.</p> <p>— در مورد اسم فاعل به شاگردان معلومات داده و بعداً از تمرین سوم دو مثال را طور نمونه به آنها حل می نماید.</p> <p>مثلاً: دخل - یدخل - داخل</p> <p>قدم - یقدم - قادم</p> <p>خرج - یخرج - خارج</p> <p>مثال های دیگر تمرین مذکور را بالای شاگردان حل می نماید.</p>	<p>۲۵ دقیقه</p>
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <p>کی می تواند کلمات (أَظَنَّ ، سأحضر و العیادة) را معنا کند؟</p> <p>کی می تواند متن درس را درست بخواند؟</p> <p>چه کسی اسم فاعل کلمات (خرج و دخل) را ساخته می تواند؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کار خانه گی:</p> <p>معلم محترم تمرین دوم را به شاگردان کار خانه گی می دهد.</p> <p>پیام درس:</p> <p>عیادت بیمار در دین اسلام، یک ارزش اخلاقی است، که مایه محبت و روابط نیک اجتماعی می گردد و در سرعت بهبودی بیمار اثر گذار می باشد. معلم محترم باید در لابلای درس شاگردان را به عیادت بیماران تشویق نماید تا این سنت با ارزش دینی در میان ملت ما به خوبی زنده شده و انتشار پیدا کند.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیست و هفتم (بخش دوم)

عنوان : **عیادة المریض**

صفحه : ۱۰۹ - ۱۱۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس : شاگردان باید :

- از فعل مضارع اسم فاعل ساخته بتوانند.
- ادوات استفهام را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- بین هم در باره عیادت بیمار محاوره کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

اسم فاعل : عبارت از اسمی است که از فعل اشتقاق شده و برای وصف شخصی یا چیزی که همان فعل را انجام می دهد اطلاق می گردد؛ مثلاً : «کاتب» دلالت به وصف کسی می کند که عمل کتابت را انجام دهد.

معنای کلمات :

حُمى : تب   صداع : سر درد   سَهَرُ : بیدار خوابی

روش تدریس : مناقشه، سؤال و جواب ، انفرادی.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>— بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان ،تنظیم صنف و بررسی کار خانه گئی، درس گذشته را ارزیابی می کند .</p> <p>— کی می تواند ماضی کلمات ((یخرج ، یدخل و یقدم))رابگوید ؟</p>	
۳۵ دقیقه	<p>— کلمات تمرین چهارم را برای شاگردان خوانده و معنا می کند واز آنها می خواهد تا کلمات را به تعقیب وی تکرار نمایند و سپس به آنها هدایت می دهد تا کلمات را بامراعات نمودن حرکات آن بنویسند و همچنین فرق بین تلفظ الف و فتحه را به آنها توضیح می دهد .</p> <p>— دو جمله خبری تمرین پنجم را به جمله استفهامی تبدیل می نماید: إلى أين أنتَ ذاهبُ ؟</p> <p>ماذا تكتب ؟</p> <p>و به شاگردان هدایت می دهد تا جمله های باقی مانده را به استفهام تبدیل نمایند.</p> <p>— تمرین ششم درس را روی تخته می نویسد واز شاگردان می خواهد که آن را دو بار در کتابچه های خود بنویسند و سپس دو تن را در نزدیک تخته خواسته از آنها می خواهد که آن را بدون آنکه در کتاب نگاه کنند روی تخته بنویسند و او برای آنها املا می گوید تا شاگردان قدرت املا شان در عربی بلند برود.</p>	<p>کلمات را تکرار نموده و می نویسند.</p> <p>سؤال می سازند</p> <p>این بیتک ؟</p> <p>متی تلعب ؟</p> <p>لماذا خرجت ؟</p>

<p>میان هم محاوره می نمایند.</p> <p>در کتابچه های خود جمله می سازند.</p>	<p>– جملات تمرین هفتم را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید سپس تمرین را به قسم سؤال و جواب بالای آنها اجرا می نماید.</p> <p>– پنج دقیقه به شاگردان فرصت می دهد که از نزد خود به شکل جمله بی که در تمرین هشتم نمونه داده شده جمله بسازند و بعد از آن از هر شاگرد می خواهد که جمله هایی که نوشته است بخواند و او جمله بندی شان را تصحیح می کند و تشویق می نماید.</p> <p>– کلمات تمرین نهم را با معانی آن روی تخته می نویسد و از شاگردان می خواهد که آن را در کتابچه های خود بنویسند و بعد از آن را چند بار می خواند تا معانی آن در خاطر سپرده شود.</p>	
	<p>کار خانه گی:</p> <p>معلم تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانگی می دهد.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیست و هشتم (بخش اول)

عنوان : سیارة الأجرة

صفحه : ۱۱۱

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس : شاگردان باید :

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- محاوره را عملاً اجرا کرده بتوانند.
- ادات استفهام برای مقدار ((کم)) را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- روش محاوره و سؤال و جواب را که بین کرایه گیرنده و صاحب موتور انجام می شود بیاموزند.

معنای کلمات :

سیارة الأجرة : موترتکسی جنب الشارع : کنار سرک فندق : رستوران السائق : راننده تفضل : بفرمایید.

روش تدریس : انفرادی ، سؤال و جواب و تکرار

مواد ممددرسی : کتاب ، تخته ، تباشیر ،

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>— بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>— کی می تواند این جمله خبری را به استفهامی تبدیل نماید؟ کنت مریضاً.</p>	
۲۵ دقیقه	<p>جهت تولید انگیزه به غرض دریافت عنوان درس جدید از شاگردان می پرسد: موترتکسی را به عربی چه می گویند ؟</p> <p>— بعد از شنیدن جواب صحیح، عنوان درس جدید را که (سیارة الأجرة) است بالای تخته صنف به خط درشت می نویسد.</p> <p>سپس متن درس را با آواز بلند می خواند، و از شاگردان می خواهد که به کتابهای خود نگاه کرده و به قرائت وی گوش دهند.</p> <p>— متن درس را دو باره می خواند و شاگردان با وی تکرار می نمایند و در عین زمان جمله ها را معنی می نماید.</p> <p>— چند تن از شاگردان را انتخاب می نماید که متن درس را به شکل محاوره انجام دهند، و او خواندن آنها را تصحیح می نماید و تشویق می نماید.</p> <p>— تمرین شماره دوم را بالای تخته صنف توسط شاگردان حل می نماید.</p>	<p>شاگردان به درس گوش می دهند</p> <p>تمرین دوم را چنین حل می نمایند:</p> <p>ركب هارون سیارة الأجرة.</p> <p>الفندق قريب من البنك.</p> <p>أريد فندق كابل.</p>

شاگردان جواب می دهند	<p>ارزیابی:</p> <p>کی می تواند به این سؤال جواب بدهد؟ (فی ماذا ركب هارون؟)</p> <p>کی می تواند کلمات ذیل را ترتیب نموده از آن جمله مفید بسازد؟ (کابل - ارید - فندق)</p> <p>کی می تواند جمله خبری ذیل را به استفهامی تبدیل نماید؟ ((الأجرة مائة أفغانی)).</p>	۱۰ دقیقه
	<p>کارخانه گی:</p> <p>شاگردان تمرین شماره اول را در کتابچه های خود حل نمایند.</p>	۵ دقیقه

درس بیست و هشتم (بخش دوم)

عنوان : سیارة الاجرة .

صفحه : ۱۱۳

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس: شاگردان باید:

- قادر به ساختن جمله فعلیه شوند.
- کلمه ((أن)) را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- همزه قطع را شناخته و استعمال آن را بدانند.

معلومات اضافی:

جمله فعلیه : عبارت از جمله یی است که به فعل شروع شده باشد؛ مانند : كتب الطالب الدرس.

أن : ازادوات نصب است وبالای فعل مضارع داخل شده و آنرا منصوب می سازد.

مانند : أريد أن أذهب . أي أريد الذهاب.

معنای کلمات:

المتحف: موزیم، يُمنع: منع است، الحمراء: رنگ سرخ،

يدفع الفلوس: پول می پردازد، مفترق الطرق: چهار راه.

روش تدریس : مناقشه، سؤال و جواب گروپی و انفرادی.

موادممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>— بعد از سلام ،احوال پرسی وتنظیم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند :</p> <p>— کی می تواند کلمات ذیل را معنی کند؟ (الأجرة، فندق، جنب الشارع)</p>	
۳۵ دقیقه	<p>— شاگردان را هدایت می دهد تا در کتابهای خود دقیق نگاه کرده کلمات مناسب را از بین قوس انتخاب نمایند وبا آن خانه خالی ها را توسط پنسل پر نمایند. وبعد از آن چند شاگرد را وظیفه دهد که آن را به آواز بلند بخوانند واگر اشتباهی بود آن را تصحیح کند ودیگران هم اشتباهات خود را از روی تصحیح استاد تصحیح می نمایند.</p> <p>— سپس شاگردان را به گروپ های مختلف تقسیم نموده وبه آنها هدایت می دهد تا تمرین پنجم را در میان خود شان مناقشه نموده سپس آن را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>— بعد از آن شاگردان را به چند گروپ تقسیم می نماید واز آنها میخواهد که پیرامون متنی که در تمرین پنجم قرار دارد بحث نموده اشکال همزه قطع ووصل را روشن سازند وعلامات همزه قطع را در جاهای مناسب آن</p>	<p>تمرین پنجم را می نویسند.</p> <p>در باره همزه قطع با هم بحث می نمایند.</p>

<p>به مشوره هم جمله می سازند</p>	<p>جایگزای کنند. سپس نمایند ه هرگروپ پیش روی تخته آمده کلماتی را که همزه قطع به آن داده می شود بالای تخته می نویسد اشتباهات ایشان اصلاح و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>– به شاگردان هدایت می دهد که در خلال تمرین ششم هر دو نفر در کتابچه های خود وبا مشوره هم چهار جمله بنویسند و معلم چند شاگرد را به پیش روی صنف می خواهد تا قبل از افعال داده شده در تمرین هفتم حرف (أن) را در اول جمله اضافه نموده و تغییرات لازم را در آن افعال بیاورند.</p> <p>– کلمات تمرین نهم را بالای دو تن از شاگردان به آواز بلند می خواند و معانی آن را بیان می دارد.</p>	
	<p>کار خانه گی:</p> <p>معلم از شاگردان می خواهد که تمرین (الواجب المنزلی) را در کتابچه های خود بنویسند.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیست ونهم (بخش اول)

عنوان : **الفندق**

صفحه : ۱۱۵

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس: شاگردان باید:

- متن محاوره را درست خوانده بتوانند.
- محاوره را با سؤالهای آن عملاً اجرا کرده بتوانند .
- بعضی چیزهایی را که به عدد و معدود تعلق دارد یادگیرند.

معلومات اضافی :

در زبان عربی عدد های یک و دو مطابق معدود می باشند؛ مانند: کتاب واحد، و کتابان اثنان؛ ولی عدد های سه تا ده عدد مخالف معدود می باشد، یعنی اگر معدود مذکر بود عدد مؤنث می آید و اگر معدود مؤنث بود عدد مذکر می آید؛ مانند: خمسة كتب، ثلاث طالبات. و معدود از سه تا ده معمولاً جمع بوده و در جمله مضاف واقع می شود.

معنای کلمات :

الاستعلامات: سکرتریت (معلومات)، الموظف: کارمند أجرة: کرایه جواز السفر: پاسپورت.
الاستمارة: فورمه مائة: صد

روش تدریس: قرائت نمونه یی، محاوره، سؤال و جواب انفرادی و تکرار.

موادممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر، تایپ و نوار یافیته در صورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — بعد از ادای سلام و احوال پرسی و تنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می کند . — کی می تواند تمرین پنجم صفحه (۱۱۳) درس گذشته را درست بخواند؟ 	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> — رستوران را به عربی چه می گویند ؟ بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که «الفندق» است به خط درشت روی تخته می نویسد. — متن درس را به آواز بلند می خواند و از شاگردان می خواهد که به قرائت وی گوش دهند و سپس بار دوم آن را می خواند و معانی آن را بیان می دارد. — بعد از آن کلمه های مشکل متن درس را روی تخته می نویسد و در کشف معانی آن با شاگردان مناقشه می نماید و بعد از دریافت معانی درست آن به آنها هدایت می دهد که کلمات مشکل را با معانی آن در کتابچه های خود بنویسند. — چند نفر شاگرد را مکلف می سازد تا به شکل محاوره متن درس را بخوانند و معلم برای آنها تصحیح می نماید تا کلمات عربی را درست نطق نمایند: 	<p>تمرین اول را چنین حل می نمایند:</p>

<p>- دخل هارون الفندق</p> <p>- يريد غرفة</p> <p>- ملأ الاستمارة</p> <p>- مائة افغانى</p> <p>- فى غرفة رقم (٢٠)</p>	<p>کنند.</p> <p>- سؤالهای تمرین اول را روی تخته نوشته و با شاگردان به شکل مناقشه به پاسخ دهی آن می پردازد، سپس آن جوابها را روی تخته نوشته و توسط شاگردان آن را چند بار تکرار می نماید و سپس به آنها دستور می دهد که سؤالها و جوابهای آن را در کتابچه های خود بنویسند.</p>	
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی :</p> <p>کی می تواند امر فعل ((یقف و یضع)) را روی تخته بنویسد.</p> <p>کی می تواند این جمله را جواب بگوید ؟</p> <p>((این جواز سفر ک ؟))</p> <p>کی می تواند معنای کلمات: ((غرفة ، استمارة و جواز السفر)) را بگوید؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کارخانه گى:</p> <p>شاگردان تمرین دوم صفحه (۱۱۶) را در کتابچه های خود حل نمایند.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس بیست و نهم (بخش دوم)

عنوان : **الفندق**

صفحه : ۱۱۷

اهداف : شاگردان باید:

- به سؤالها جواب داده بتوانند.
- از فعل معتل، فعل امر ساخته بتوانند.
- کلماتی را که در آن حروف غیر ملفوظ است بشناسند.

معلومات اضافی:

فعل معتل : عبارت از فعلی است که در آن یکی از حروف علت (و ، ی ، ا) باشد.

ساختن امر از فعل معتل : هرگاه حرف علت در اول فعل باشد حرف مضارع حذف و آخر فعل ساکن می گردد؛

مانند :

يقف - قف يضع - ضع

معنای کلمات:

وضع: گذاشت، وصل: رسید، وثب: خیز گرفت. سعر: بها و قیمت، وجبة: یک وعده غذا.

روش تدریس: انفرادی ، تکرار سؤال و جواب

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>— بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>— کی می تواند معنای جمله (کم أجرة الغرفة لیوم واحد؟) را بگوید؟</p>	
۳۵ دقیقه	<p>— تمرین شماره سوم را بالای شاگردان اجراء می کند واز آنها می خواهد که بعد از پیدا کردن افعال امر همه حالات آن را در یک جدول در کتابچه های خود منتقل سازند.</p> <p>— تمرین چهارم را طور محاوره بالای دوتن از شاگردان اجرا می نماید. هرگاه شاگردان اشتباه کردند آن را تصحیح می نماید، ودر عین زمان آنها را تشویق می نماید.</p> <p>— نخست به شاگردان این ملاحظه را بفهماند که شماری از کلمات هستند که در آنها حروفی می باشد که نوشته می شوند و تلفظ نمی شوند ودر بسا از کلمات حروفی موجود اند که تلفظ می شوند؛ ولی نوشته نمی شوند، سپس سه تن از شاگردان را به نوبت مکلف می سازد که محتویات تمرین پنجم را به آواز بلند بخوانند و خود قرائت آنها را درست می نماید.</p> <p>— برای شاگردان پنج دقیقه وقت می دهد که هر کدام در کتابچه های خود چهار جمله بنویسند ودر آن کلمه «رقم» را استعمال نمایند و بعد از آن از</p>	<p>شاگردان به شکل محاوره تمرین چهارم را کار می نمایند</p> <p>شاگردان تمرین پنجم را به آواز بلند می خوانند</p>

<p>شاگردان تمرین هفتم را در کتابچه ها خود می نویسند</p>	<p>آنها می خواهد که آن را در صنف بخوانند و خود اشتباهات شان را تصحیح می نماید.</p> <p>— تمرین شماره هفتم درس را بالای دوتن از شاگردان می خواند و دیگر شاگردان را به تکرار دستور می دهد و سپس به شاگردان دیگر هدایت می دهد که آن را در کتابچه های خود بنویسند.</p> <p>— تمرین هشتم درس را بالای دو تن از شاگردان حل می نماید، طوریکه یکی از آنان عددی را که به حروف نوشته شده است می خواند و دیگری صحیح آنرا به عدد جواب می دهد. اشتباهات ایشان اصلاح می گردد.</p> <p>— تمرین نهم را به شاگردان می خواند و معانی آن را به شاگردان می گوید.</p>	
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <p>— کی به این سؤال جواب داده می تواند؟ متی تَفْطُرُ یا أُخِی ؟</p> <p>— کی می تواند (ثمانية وستون) را به عدد بنویسد؟</p> <p>— کی می تواند معنای کلمه سَلَم را بگوید؟</p>	
	<p>کارخانه گی:</p> <p>معلم حل تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می دهد و روش پر نمودن آن را نیز بیان می دارد.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس سی ام (بخش اول)

عنوان : فی المطعم

صفحه : ۱۱۹

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- در موضوع معین محاوره درست کرده بتوانند.
- نام غذا های مهم را یاد بگیرند.

معلومات اضافی :

صفت و موصوف: صفت اسمی است که بعد از اسم دیگری بیاید و از نظر اعراب تابع آن باشد. اسم اول را موصوف گویند و اسم دوم را صفت نامند. صفت موصوف را از یک نگاه توصیف می نماید و حالت آن را توضیح می دهد؛ مثل: هذا عالمٌ صادقٌ. در این جمله « صادقٌ » صفت است و « عالمٌ » موصوف.

معنای کلمات:

حانَ : فرارسید   الغداء : نان چاشت   لوسمحت : بیخشید، لطفاً
الفاطوره : بل، رسید   الوجبة : خوراک، غذا   العصير : آب میوه   الفلوس: مبلغ، پول.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، محاوره، انفرادی، سؤال و جواب.

مواد ممددرسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر، تابلوی کاغذی سخت که در آن محاوره نوشته شده باشد، تاپ و نوار یافیتسه در صورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: — کی می تواند به این سؤال جواب بدهد؟ (این تسکن یا آخی؟) 	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> — رستورانت را به زبان عربی چه می گویند؟ — بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (فی المطعم) است روی تخته می نویسد، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز می نماید سپس متن درس جدید را به آواز بلند برای شاگردان خوانده و از شاگردان میخواهد که به کتابهای خود نگاه کرده به خواندن معلم گوش فرا دهند. بار دوم متن درس را به آواز بلند و رسا می خواند و شاگردان به تعقیب وی تکرار می نمایند. بار سوم کلمات مشکل درس را روی تخته می نویسد و معنی می کند و سپس با مناقشه شاگردان در باره معانی متن بحث و گفتگو می نمایند تا 	<p>در کتابهای خود نگاه می کنند.</p> <p>دسته جمعی تکرار می نمایند.</p> <p>با معلم در باره متن درس مناقشه می نمایند.</p>

<p>شاگردان عملاً محاوره اجرا می نمایند</p> <p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>تمام شاگردان معنای متن را یاد بگیرند.</p> <p>– سپس محاوره را عملاً بالای شاگردان اجرا می نماید طوری که یک شاگرد در نقش هارون و شاگرد دیگر در نقش مؤظف محاوره را انجام می دهند همکاری و تشویق صورت می گیرد.</p> <p>– یک مثال از تمرین اول را برای شاگردان حل می نماید؛ مثلاً : (حان) به معنای إقترب.</p> <p>و به آنها هدایت می دهد تا مترادف کلمات تمرین را از میان قوس ها دریابند.</p> <p>– سؤالهای تمرین دوم درس را از شاگردان پرسیده به آنها هدایت می دهد که با استفاده از متن درس به سؤالها جواب بدهند .</p>	
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <p>کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟</p> <p>کی می تواند معنای جمله: هل ترید شیئاً آخر؟ را بگوید ؟</p> <p>– کی می تواند معنای کلمات : (الوجهة و الفاتورة) را بگوید؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
<p>؟</p>	<p>کارخانه گي:</p> <p>– معلم محترم تمرین دوم را به شاگردان کار خانه گي بدهد.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس سی ام (بخش دوم)

عنوان : فی المطعم

صفحه : ۱۲۰ - ۱۲۲

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- اوقات غذا خوردن را بدانند.
- افعال ماضی مهموز را به مضارع تبدیل کرده بتوانند.
- به کار بردن اسلوب خواستن را به شکل خواهش یاد بگیرند (بیخشید ، لطفاً)
- شاگردان را برای موصوف، صفت مناسب ساخته بتوانند.

معلومات اضافی :

فعل مهموز: عبارت از فعلی است که در اول یا وسط و یا آخر آن همزه باشد.

مانند : أخذ - سأل - قرأ

معنای کلمات :

متی تَفَطَّرُ: چه وقت صبحانه می خورید؟ الحليب : شیر تنغدی : نان چاشت را می خوری

اللحم المشوی : کباب العشاء : نان شام

روش تدریس: مناقشه، انفرادی ، سؤال و جواب

مواد ممددرسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند: — کی می تواند معنای کلمات ((الوجبة ، الفاتورة و صحن)) را بگوید ؟ 	
۳۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — جمله های تمرین سوم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می کند وبعدها آن را بالای ایشان می خواند سپس هدایت می دهد تا جمله های تمرین را در کتابچه های شان بنویسند. — تمرین چهارم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می کند سپس تمرین را به شکل محاوره بالا ی آنها اجرامی نماید، همکاری و تشویق صورت می گیرد . — یک کلمه تمرین پنجم را در جمله استعمال می کند؛ مثلاً : هل أكلتَ الفطور؟ وبعدها دو شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد تا دو کلمه باقی مانده تمرین را درجمله مفید استعمال نمایند. — در باره تبدیل نمودن فعل ماضی به مضارع به شاگردان معلومات داده و دو فعل ماضی از تمرین ششم را به مضارع تبدیل می نماید ؛ مثلاً : 	<p>جمله می سازند:</p> <p>— أنا أكلتُ الغداء .</p> <p>— هي أكلت العشاء .</p>

<p>مترادف کلمات را انتخاب می نمایند:</p> <p>– جميلة</p> <p>– قديمة</p> <p>– السابع</p> <p>شاگردان کلمات را در کتابچه ها شان می نویسند</p>	<p>أخذ – يأخذ أمن – يأمن.</p> <p>وهمچنان درمورد فعل مهموز نیز به شاگردان معلومات می دهد. وبه آنها می گوید که فعل مهموز فعلی را گویند که یکی از حروف آن همزه باشد.</p> <p>فعل مهموز سه نوع است: مهموزالفاء ، مهموزالعين و مهموزاللام ؛ ومثال های دیگر را بالای شاگردان کار می نماید.</p> <p>یک مثال از تمرین هشتم را برای شاگردان حل می نماید؛ مثلاً :</p> <p>هذا صحن ((كبير))</p> <p>وبه آنها هدایت می دهد که کلمه های مناسب را از بین قوس ها انتخاب ودر جاهای خالی تمرین توسط پینسل بنویسند.</p> <p>– کلمات تمرین نهم را که ذخیره لغات می باشد روی تخته نوشته ومعنا می نماید وبعداً برای آنها می خواند و از شاگردان می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند و در آخر به آنها هدایت می دهد تا کلمات را در کتابچه های شان بنویسند.</p> <p>مثلاً : الأُطعمة : خوردنی ها الأُشربة : نوشیدنی ها</p> <p>السّمك : ماهی عصيرالتّفاح : آب سیب</p> <p>المرق : شوربا عصيرقصب السّكر : آب نیشکر</p>	
	<p>کارخانه گی :</p> <p>معلم تمرین (الواجب المنزلي) را برای شاگردان کار خانه گی می دهد.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس سی و یکم (بخش اول)

عنوان : محلّ البيع الملبس

صفحه : ۱۲۳

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- محاوره را عملاً اجرا کرده بتوانند.
- سؤالها و جوابها پیرامون خرید و فروش را با استعمال اعداد بدانند.

معلومات اضافی:

عدد اگر از ده تا نود و نه باشد معدود آن همیشه مفرد ومنصوب می آید. مانند: خمسة عشر کتابا، ثلاثون کتابا، واگر عدد «مائة» یا «ألف» وامثال آن باشد معدود آن مفرد بوده ومضاف الیه واقع می شود؛ مانند: مائة کتاب، ألف رجل.

معنای کلمات :

محَلّ بيع الملبس : فروشگاه تکه
بدلة: یک دست دریشی وکرتی
سعر: قیمت   ملابس صيفية: لباس های تابستانی
بيضاء: سفید   غال: قیمت، گرانها   النقود: پول.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، تکرار، سؤال و جواب و انفرادی
مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر، تایپ و فیته یا نوار، تابلوی کاغذی.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — بعد از ادای سلام و احوال پرسشی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گوی درس گذشته را ارزیابی می کند . — معنای جمله (هذا صحن كبير) چیست؟ 	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> — فروشگاه در زبان عربی چه نام دارد ؟ — بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (محَلّ بيع الملبس) است روی تخته نوشته و درس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز می کند و سپس متن درس جدید را به آواز بلند برای شاگردان خوانده و از شاگردان می خواهد که اول به قرائت معلم گوش فرا دهند و بار دوم بعد از قرائت وی تکرار نمایند. — در قرائت بار سوم جمله ها را معنی می نماید و کلمات مشکل را روی تخته می نویسد و معنی می کند و از شاگردان می خواهد که آن کلمات را با معانی آن در کتابچه های خود بنویسند. — دو دو شاگرد راپیش روی صنف خواسته و محاوره را عملاً بالای آنها اجرا نموده همکاری و تشویق صورت می گیرد. — معلم محترم به شاگردان هدایت می دهد تا در تمرین اول، زیر کلماتی 	<p>خاموشانه گوش میدهند.</p> <p>معانی کلمات را می نویسند.</p> <p>محاوره را اجرا می نمایند.</p>

<p>شاگردان به شکل سوال و جواب تمرین دوم کار می کنند</p>	<p>که بهم مشابَهت دارند توسط پَنسل خط بکشند و بعداً تمرین را روی تخته حل نموده و به شاگردان هدایت می دهد تا اشتباهات شان را اصلاح نمایند، معلم روی تخته، زیر کلمات ذیل خط می کشد :</p> <p>دکان - ثمن - قيمة مرتفعة - الفلوس</p> <p>- سؤالهای تمرین دوم درس را از شاگردان می پرسد و از آنها می خواهد تا با استفاده از متن درس به سؤالها پاسخ گویند.</p>	
<p>شاگردان جواب می دهند</p>	<p>ارزیابی:</p> <p>کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟</p> <p>لباس تابستانی را به عربی چه می گویند ؟</p> <p>کی می تواند جمله (کم سعرها؟) را معنی کند؟</p>	<p>۱۰ دقیقه</p>
	<p>کارخانه گي:</p> <p>- معلم محترم از شاگردان می خواهد تا تمرین سوم درس را بحیث « کار خانه گي » حل نمایند.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس سی و یکم (بخش دوم)

عنوان : محلّ بيع الملابس

صفحه : ۱۲۵ - ۱۲۷

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- صفت و موصوف را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- برای هر مبتدا خبر درست بامراعات نمودن تذکیر و تأنیث آن ساخته بتوانند.
- جمع تکسیر را بشناسند.
- ضد بعضی کلمات را بشناسند.

معلومات اضافی :

قاعده در مبتدا و خبر و علاقه آن : هرگاه مبتدا مؤنث باشد خبر آن نیز مؤنث می آید.

جمع تکسیر : عبارت از اسمی است که به بیشتر از دو دلالت کرده و شکل مفرد کلمه در آن تغییر می نماید و این جمع صیغه های مختلف دارد.

هرگاه یک کلمه به لام شروع شده باشد در وقت داخل شدن ((ال)) لام ((ال)) تلفظ نمی شود و لام اصل کلمه مشدد ساخته می شود .

معنای کلمات:

ثقیل : سنگین خفیف : سبک
من یخیطها ؟ : کی می دوزد ؟
واسع : گشاده ضیق : تنگ
الصدریه : واسکت

روش تدریس: مناقشه، انفرادی و سؤال و جواب

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	— بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند. — فروشگاه لباس را به عربی چه می گویند ؟	
۳۵ دقیقه	— از شاگردان می خواهد که کلمات متضادی را که در تمرین چهارم هستند با مناقشه و مشوره باهم وصل نمایند و خودش کار شان را زیر نظر گرفته اشتباهات شان را تصحیح می نماید. معانی کلمات این تمرین به شرح ذیل می باشد: بائع : فروشنده.....مشتري : خریدار حارّ: گرم ..... بارد: سرد ثقیل : سنگین.....خفیف : سبک	کلمات را با ضدشان وصل می کنند. سؤال و جواب می نمایند. جمله های جدید را در کتابچه

<p>های خود می نویسند.</p> <p>کلمات را جمع می نمایند:</p> <p>ثقیل - ثقال ضعیف - ضعاف خفیف - خفاف صغیر - صغار</p> <p>شاگردان تمرین نهم را بعد از داخل نمودن (ال) در کتابچه های خود می نویسند.</p>	<p>غال : گران - قیمت ..... رخیص : ارزان</p> <p>- تمرین پنجم را بالای شاگردان اجراء می نماید واگر در آن کلمات مشکل ویا عبارات پیچیده موجود باشد آنرا نیز معنی می نماید.</p> <p>- به شاگردان پنج دقیقه وقت می دهد تا هر کدام یک جمله به شکل جمله نمونه یی تمرین ششم از نزد خود بسازند وبعدا آن را روی تخته می نویسند وبالای آنها تکرار می نماید و از آنها می خواهد که آن را در کتابچه های خود نقل نمایند.</p> <p>- دومثال از تمرین هفتم را طورنمونه به شاگردان حل می نماید؛ مثلاً :</p> <p>هذا الكتاب (غال) هذه الساعة (غالية)</p> <p>وهمچنان به آنها توضیح می دهد که درجاهای خالی تمرین کلمات (غال) و(غالية) را توسط پنسل بنویسند یعنی در پیش روی کلمات مذکر کلمه (غال) ودر پیش روی کلمات مؤنث کلمه (غالية) را می نویسند.</p> <p>- دو کلمه از کلمات مفرد تمرین هشتم را طورنمونه برای شاگردان روی تخته به جمع تبدیل می کند؛ مثلاً :</p> <p>قصير - قصار طويل - طوال</p> <p>وبه شاگردان هدایت می دهد تا کلمات دیگرتمرین را به جمع تبدیل نمایند .</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد تا ((ال)) را با کلمات داده شده تمرین نهم پیوست نموده ودرکتابچه های شان بنویسند.</p> <p>- کلمات تمرین دهم را روی تخته نوشته وبه کمک لغت نامه آخرکتاب آنرا معنا می نماید همچنان بالای شاگردان تکرارمی کند وبه آنها هدایت می دهد تا کلمات را در کتابچه های شان بنویسند.</p>	
	<p>کارخانه گی:</p> <p>- معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) رابه شاگردان کارخانه گی می دهد واز آنها می خواهد که از کلمات داده شده در جدول اسم مکان بسازند.</p>	<p>۵ دقیقه</p>

درس سی و دوم (بخش اول)

عنوان : مساعدة المحتاج

صفحه : ۱۲۹

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- صیغه متکلم فعل ماضی را بشناسند.
- استشهاده به نصوص شرعی، پیرامون همکاری نمودن با نیازمندان را بیاموزند.

معلومات اضافی :

ظرف زمان اسم منصوب است که زمان حصول فعل را بیان می نماید.
ظرف مکان، ظرفی است که مکان حصول فعل را بیان نماید.

معانی کلمات :

عائدا: در حال بازگشت   یرتعد: می لرزد   الركوب: سوار شدن   أساعد: همکاری می کنم
العون: کمک   وصل: رسید   شکرنی: از من تشکری کرد
روش تدریس : قرائت نمونه بی، مناقشه، تکرار ، انفرادی و سؤال و جواب.
مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> — بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند. — کی می تواند کلمات (طویل ، کبیر و صغیر) را به جمع تبدیل کند؟ 	
۲۵ دقیقه	<p>تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:</p> <ul style="list-style-type: none"> — کمک کردن را به عربی چه می گویند ؟ — بعد از دریافت جواب ، عنوان درس جدید را که ((مساعدة المحتاج)) است روی تخته می نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز می نماید. — متن درس جدید را برای شاگردان به آواز بلند خوانده و معنا می نماید. سپس درس جدید را به نوبت بالای چهارشاگرد تکرار می نماید و از آنها می خواهد تا درس را خوانده و ترجمه نمایند. — یک مثال از تمرین اول درس را برای شاگردان روی تخته طورنمونه حل می نماید ((معنای درست را از میان قوس انتخاب می نماید))؛ مثلاً : یرتعد — یرتبک وبه شاگردان هدایت می دهد تا معنای درست دو کلمه باقی مانده تمرین را از میان قوس دریابند. 	<p>در اثنای خواندن معلم به کتابهای خود نگاه می کنند و به خواند معلم گوش می دهند.</p> <p>شاگردان بقیه تمرین اول را با استفاده از مثال حل می نمایند</p>

	<p>– سؤالهای تمرین دوم را از شاگردان می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سؤالها جواب بدهند.</p>	
شاگردان جواب می دهند	<p>ارزیابی :</p> <p>– کی می تواند جمله ((جلس الشيخ في السّیارة)) را معنا نماید؟</p> <p>– کی می تواند بگوید که سردی ولرزیدن را به عربی چه می گویند؟</p> <p>– کی می تواند مترادف کلمات عائداً وعون را بگوید ؟</p>	۱۰ دقیقه
	<p>کارخانه گی :</p> <p>معلم محترم تمرین سوم را برای شاگردان کارخانه گی می دهد .</p> <p>پیام درس: معلم باید در بارهٔ مساعدت و همکاری با محتاجان و نیازمندان برای شاگردان توضیح دهد و نقش وی را در تقویت روابط اجتماعی روشن سازد.</p>	۵ دقیقه

درس سی و دوم (بخش دوم)

عنوان : مساعدة المحتاج

صفحه : ۱۳۰ - ۱۳۲

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- اسم کان را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- عمل (کان) را بشناسند.
- سؤال و جواب کرده بتوانند.
- اسم های مذکرا به مؤنث تبدیل کرده بتوانند.
- فعل معتل العین را بشناسند.

معلومات اضافی:

کان : از افعال ناقصه بوده وبالای مبتدا داخل شده و او را منصوب می سازد و آنرا اسم کان گویند و خبر را مرفوع می سازد که آنرا خبر کان می گویند.

فعل معتل العین : هرگاه حرف علت در مکان عین کلمه بیاید آنرا معتل العین گویند و در صیغه یی متکلم حرف علت حذف می شود چنانچه که در مثال های تمرین آمده است.

مانند : قام - قمتُ کان - کنتُ

معنای کلمات:

دنا : نزدیک شد	عفا : بخشید	رصیف : پیاده رو
عاد : برگشت	محا : نابود کرد ، پاک کرد	شکا : شکایت کرد
کفیف : نابینا	مظلة : چتری	

روش تدریس: مناقشه، تکرار، سؤال و جواب و انفرادی و دسته جمعی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته ، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	<p>- بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان ،تنظیم صنف و بررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند:</p> <p>- کی می تواند حدیث شریف را که در درس گذشته خواندیم از یاد بگوید؟</p>	
	<p>- در مورد (کان) و عمل آن به شاگردان توضیح می دهد و به آنها می گوید که (کان) از جمله افعال ناقصه بوده وبالای مبتدا و خبر داخل شده مبتدا را مرفوع ساخته که بنام اسم کان یاد می شود و خبر را منصوب ساخته که آنرا خبر کان می گویند و بعداً تمرین سوم را به ترتیب زیر روی تخته برای شاگردان حل می نماید :</p> <p>کان الجوُّ بارداً</p>	<p>شاگردان خاموشانه گوش می دهند.</p> <p>شاگردان در کتابچه های خود تمرین را حل می کنند.</p> <p>- زار - زرت</p>

<p> - عاد - عدتُ - دنا - دَنوتُ - شكا - شكوتُ - محا - محوتُ </p> <p>شاگردان جملات را باهم وصل می نمایند :</p> <p>- أساعد الكفيف في العبور عن الشارع.</p> <p>- أنشر المظلة عند نزول المطر.</p> <p>- أشكر المعلم على مساعدته</p> <p>- أقف على الرصيف انتظر السيارة.</p>	<p> كان الطقس ممطرا. كان الوالد سعيدا . كان التلميذ مجتهداً . </p> <p>- از تمرین چهارم درس که ساختن صیغه متکلم از فعل معتل می باشد سه مثال را طور نمونه برای شاگردان حل می نماید ؛ مثلاً :</p> <p>قال - قلتُ عفا - عفوتُ قام - قمتُ</p> <p>و برای آنها توضیح می دهد که هرگاه فعل معتل را به متکلم بدل سازیم حرف علت آن حذف می گردد و متباقی مثال ها را بالای شاگردان حل می نماید.</p> <p>- تمرین پنجم را برای شاگردان خوانده و معنای کند سپس ستون (أ) تمرین را روی تخته نوشته و از شاگردان می خواهد تا جمله مناسب را از ستون (ب) انتخاب و در مقابل جملات ستون (أ) روی تخته بنویسند . همکاری صورت می گیرد .</p> <p>- تمرین هفتم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می نماید و سپس تمرین مذکور را بالای آنها به قسم محاوره اجرا می نماید.</p>	<p>۳۵ دقیقه</p>
	<p> کارخانه گي: معلم تمرین (الواحب المنزلي) را برای شاگردان کارخانه گي می دهد . </p>	<p>۵ دقیقه</p>